

Projekt transformace účetních výkazů společnosti Kovonax spol. s r. o. na účetní výkazy podle IAS/IFRS a vliv této transformace na finanční analýzu

Bc. Marek Šťastný

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav podnikové ekonomiky

akademický rok: 2004/2005

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Marek ŠŤASTNÝ

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Téma práce: Projekt transformace účetních výkazů společnosti
Kovonax spol. s r. o. na účetní výkazy podle IAS/IFRS
a vliv této transformace na finanční analýzu

Zásady pro vypracování:

- 1. Vymezte rámec aktuálních projektových příležitostí firmy Kovonax spol. s r. o., definujte ideu a hypotézu projektového řešení.**
- 2. Konfrontujte záměr ideje a hypotézy s dostupnými literárními prameny o transformaci účetních výkazů podle IAS/IFRS.**
- 3. Zpracujte syntézu poznatků vyplývajících z bodu 2.**
- 4. Vypracujte projekt převodu účetních výkazů společnosti Kovonax spol. s r. o. na účetní výkazy podle IAS/IFRS a zhodnoťte vliv transformace na finanční analýzu.**
- 5. Verifikujte projektové řešení v návaznosti na bod 4.**
- 6. Prezentujte výsledky daného projektového řešení spolu se závěrečným doporučením pro Kovonax spol. s r. o.**

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

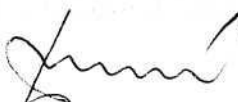
Dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Marie Paseková**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **7. března 2005**
Termín odevzdání diplomové práce: **13. května 2005**

Ve Zlíně dne 21. února 2005

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

prof. Ing. Jiří Polách, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Předmětem mé diplomové práce je transformace účetní závěrky společnosti Kovonax spol. s r. o. za rok 2003 sestavené dle českých účetních předpisů na závěrku sestavenou dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a vliv této transformace na finanční analýzu. Práci jsem rozdělil do tří částí.

V první teoretické části objasňuji důvody harmonizace účetnictví, charakterizuji hlavní účetní systémy, popisuji vybrané Mezinárodní standardy účetního výkaznictví a v závěru této části charakterizuji ukazatele finanční analýzy.

Ve druhé analytické části jsem transformoval účetní závěrku a provedl finanční analýzu jako východisko pro projektovou část.

V závěrečné projektové části jsou uvedeny jednotlivé transformované účetní výkazy v souladu s IAS/IFRS a jsou zde uvedeny základní body projektového řešení přechodu na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

Abstrakt ve světovém jazyce

The subject of my master thesis is transformation of financial statement of Kovonax spol. s r. o. into financial statement in accordance with International Financial Reporting Standards and influence of this transformation on financial analysis. The master thesis is divided into three parts.

In the first, theoretical part, I explain the reasons of the process of standardization and harmonization, describe the structure of IAS/IFRS, introduce the main standards and present necessary characteristics of financial analysis.

In the second, analytical part, there are transformed separate statements and is made financial analysis as a starting-points for project.

In the last, project part, there are demonstrated separate financial statements in accordance with IAS/IFRS and there are characterized the main points of implementation of International Financial Reporting Standards.

Touto cestou chci poděkovat vedoucí diplomové práce, paní Ing. Marii Pasekové, za odborné rady, cenné informace a za čas věnovaný konzultacím k problematice Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

Dále chci poděkovat zaměstnancům společnosti Kovonax spol. s r. o., zvláště panu Štěpaníkovi a paní Duroňové za čas, který mi věnovali a za pomoc při získávání informací a podkladů potřebných k vypracování mé práce.

OBSAH

OBSAH	5
ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
1 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ	10
1.1 HARMONIZACE V RÁMCI EU	10
1.2 AMERICKÉ VŠEOBECNĚ UZNÁVANÉ ÚČETNÍ ZÁSADY (US GAAP).....	10
1.3 MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ (IFRS)	11
1.3.1 Koncepční rámec.....	13
1.3.2 IAS 2 - Zásoby	15
1.3.3 IAS 7 – Výkaz peněžních toků.....	18
1.3.4 IAS 8 – Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby	19
1.3.5 IAS 12 – Daně ze zisku.....	22
1.3.6 IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení	24
1.3.7 IAS 17 - Leasingy	27
1.3.8 IAS 18 - Výnosy.....	29
1.3.9 IAS 23 – Výpůjční náklady.....	31
1.3.10 IAS 37 – Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva.....	32
1.3.11 IAS 38 – Nehmotná aktiva.....	35
2 FINANČNÍ ANALÝZA	38
2.1 VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY	38
2.2 ZDROJE VSTUPNÍCH INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU.....	38
2.3 POPTÁVKA PO FINANČNÍCH INFORMACÍCH O PODNIKU	39
2.4 SROVNATELNOST	40
2.4.1 Srovnatelnost vykazovaných údajů v časové řadě.....	41
2.4.2 Srovnatelnost s tuzemskými podniky.....	42
2.4.3 Mezinárodní srovnatelnost.....	43
2.5 NÁSTROJE FINANČNÍ ANALÝZY.....	44
2.5.1 Ukazatele rentability	44
2.5.2 Ukazatele likvidity	44
2.5.3 Analýza zadluženosti	44
2.5.4 Ukazatele aktivity.....	45
II. ANALYTICKÁ ČÁST	46
3 PŘEVOD ÚČETNÍ ZÁVĚRKY SESTAVENÉ DLE ČESKÝCH NOREM NA ZÁVĚRKU DLE IAS/IFRS	47
3.1 TRANSFORMACE ROZVAHY - AKTIVA	47
3.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek	47
3.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek	47
3.1.3 Dlouhodobý finanční majetek	48
3.1.4 Krátkodobý finanční majetek.....	49
3.1.5 Zásoby	49

3.1.6	Krátkodobé pohledávky	50
3.1.7	Časové rozlišení	50
3.2	TRANSFORMACE ROZVAHY – PASIVA	54
3.2.1	Vlastní kapitál	54
3.2.2	Rezervy	54
3.2.3	Dlouhodobé závazky	55
3.2.4	Krátkodobé závazky	55
3.2.5	Bankovní úvěry a výpomoci	56
3.2.6	Časové rozlišení	56
3.3	TRANSFORMACE VÝSLEDOVKY	58
3.3.1	Tržby za prodej zboží	58
3.3.2	Náklady vynaložené na prodané zboží	58
3.3.3	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	59
3.3.4	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby	59
3.3.5	Aktivace	60
3.3.6	Spotřeba materiálu a energie	60
3.3.7	Služby	61
3.3.8	Výkonová spotřeba	61
3.3.9	Přidaná hodnota	62
3.3.10	Osobní náklady	62
3.3.11	Daně a poplatky	62
3.3.12	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	62
3.3.13	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	63
3.3.14	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	63
3.3.15	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	64
3.3.16	Ostatní provozní výnosy	64
3.3.17	Ostatní provozní náklady	64
3.3.18	Provozní výsledek hospodaření	65
3.3.19	Výnosové úroky	65
3.3.20	Nákladové úroky	65
3.3.21	Ostatní finanční výnosy	65
3.3.22	Ostatní finanční náklady	66
3.3.23	Výsledek hospodaření z finančních operací	66
3.3.24	Mimořádné výnosy	66
3.3.25	Mimořádné náklady	67
3.3.26	Výsledek hospodaření před zdaněním	67
3.4	TRANSFORMACE VÝKAZU PENĚŽNÍCH TOKŮ (CASH FLOW)	70
3.5	FINANČNÍ ANALÝZA	71
3.5.1	Analýza výkazů	71
3.5.2	Analýza vybraných poměrových ukazatelů	74
3.6	ZÁVĚR ANALYTICKÉ ČÁSTI	75
3.6.1	Shrnutí transformace výkazů	75
3.6.2	Shrnutí finanční analýzy	77
III.	PROJEKTOVÁ ČÁST	79
4	PROJEKT PŘECHODU NA MEZINÁRODNÍ STANDARDY	
	ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ	80

4.1	ZDŮVODNĚNÍ PROJEKTU	80
4.2	ANALÝZA DŮSLEDKŮ	81
4.3	ZMĚNA ČÍSELNÝCH ÚDAJŮ - ÚČETNÍ ZÁVĚRKA SESTAVENÁ DLE IAS/IFRS	81
4.3.1	Rozvaha	82
4.3.2	Výkaz zisku a ztráty	83
4.3.3	Výkaz peněžních toků	85
4.3.4	Výkaz změn ve vlastním kapitálu	86
4.3.5	Příprava implementace IAS/IFRS	86
4.4	ZMĚNA V PODNIKU - INFORMAČNÍ SYSTÉM PODNIKU	88
4.4.1	Přechodné řešení	88
4.4.2	Konverze informačního systému podniku	88
4.4.3	Požadavky na informační systém podniku	89
4.4.4	XBRL	91
4.5	ŘÍZENÍ ZMĚNY	93
4.5.1	Plán projektu - fáze konverze	93
4.5.2	Personální požadavky, personální zajištění projektu,	94
ZÁVĚR.....		96
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		98
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		101
SEZNAM OBRÁZKŮ		103
SEZNAM TABULEK.....		104
SEZNAM PŘÍLOH.....		105

ÚVOD

Hnací silou harmonizace je globalizace všeobecně a kapitálových trhů zvláště. Světové účetní výkaznictví by mělo investorům umožňovat snadněji porovnávat jednotlivé příležitosti v nejrůznějších zemích světa a přijímat kvalifikovaná rozhodnutí. Za dnešní situace se taková rozhodování značně prodražují, protože vyžadují analyzovat výkazy vyhotovené podle různých pravidel.

Společnosti na celém světě zavádějí nebo se alespoň snaží přiblížit k účetním standardům. Země jako Austrálie, Rusko, Evropská unie a některé země východní Evropy, z Blízkého východu a Afriky se zavázaly pro povinný přechod některých typů společností na Mezinárodní účetní standardy.

Hlavním tématem mé diplomové práce je převedení účetní závěrky společnosti Kovonax spol. s r. o. sestavené podle českých účetních předpisů na závěrku sestavenou dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. K tomuto převodu použiji účetní závěrku za rok 2003 uvedené společnosti. Svou práci jsem rozdělil na několik částí.

První část je teoretická a chci v ní objasnit důvody harmonizace a standardizace účetnictví a provést popis nejvýznamnějších účetních systémů. Podrobněji se budu zabývat Mezinárodními standardy účetního výkaznictví, ze kterých vyberu pro společnost ty nejdůležitější a budu je podrobněji charakterizovat.

V analytické části se budu věnovat převodu účetní závěrky sestavené dle českých účetních předpisů na závěrku sestavenou dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Poté provedu finanční analýzu společnosti výpočtem základních poměrových ukazatelů zmíněných v teoretické části. K tomu využiji číselných hodnot z českých a „mezinárodních“ výkazů. Smyslem je porovnat oba výsledky a poukázat na významné rozdíly.

Analytická část je vlastně východiskem, prvním bodem projektové části. V ní uvedu všechny výkazy, které budou vyhovovat IAS/IFRS. Dále chci v projektové části uvést hlavní kroky, které pomohou společnosti při přechodu na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ

1.1 Harmonizace v rámci EU

Volný pohyb zboží, osob a kapitálu v zemích EU vyžadoval vytvořit jednotné podnikatelské prostředí – což představuje sbližování právních norem o kapitálových společnostech a též harmonizaci účetního výkaznictví.

Nástroji této harmonizace jsou směrnice (direktivy) EU, které jsou závazné pro všechny členské státy v tom smyslu, že každá země musí zpracovat směrnice do svého národního zákonodárství. [4]

Největší překážkou pro srovnatelnost účetních výkazů mezi jednotlivými zeměmi EU je to, že směrnice nemají charakter mezinárodního práva. Realizují se prostřednictvím příslušné národní právní úpravy členského státu. Tím se do účetního výkaznictví jednotlivých členských zemí promítají specifika, která vyplývají z jejich odlišného ekonomického a právního prostředí. [4]

Z poměrně dlouhé řady dosud vypracovaných směrnic se harmonizace účetnictví týká: [4]

- **čtvrtá direktiva EU** – jejím cílem je srovnatelnost účetních závěrek kapitálových společností,
- **sedmá direktiva EU** - týká se účetních výkazů určitého seskupení podniků (skupiny podniků), jež má charakter koncernu, holdingu apod.
- **a osmá direktiva EU** - pojednává o různých aspektech kvalifikace, jíž musí profesionál dosáhnout k tomu, aby mohl být autorizován k legálnímu ověřování účetních výkazů – k provádění auditu.

1.2 Americké všeobecně uznávané účetní zásady (US GAAP)

Představují nejpropracovanější a též nejstarší (avšak neustále aktualizovaný) soubor požadavků týkající se sestavování a zveřejňování účetních výkazů kapitálových společností. US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles) se začaly formovat po „krachu“ na burze cenných papírů na počátku 30. let, k němuž nemalou měrou přispěla nevěrohodnost účetních výkazů. [4]

Je to ucelený systém národní regulace účetnictví, který je tvořen účetními standardy finančního účetnictví (kolem 140) a řadou dalších materiálů (stanovisek, doporučení, interpretací), které vydávají různé americké profesní instituce. Tento systém účetních zásad vyhovuje náročným požadavkům všech světových burz a proto existuje snaha o prosazení US GAAP jako nástroje celosvětové harmonizace účetnictví. [4]

US GAAP jsou směsicí teoreticky rozvíjených postupů i dobrovolně přijímaných praktických pohledů (směrnic, stanovisek, dobrozdání, popisů převažujících praktických řešení apod.) směřujících k tomu, aby finanční výkaznictví uspokojilo potřeby podnikání a veřejnosti. Nejsou formulovány žádným závazným předpisem, ale pro účetního pracovníka jsou čímsi jako „desaterem přikázání“. Jejich autorita vyplývá ze skutečnosti, že vyhovují požadavkům burz cenných papírů a mají podporu a uznání jak profesně příslušných či jim blízkých institucí, tak akademické obce. Mnohé z těchto zásad přejímá do svého účetnictví řada dalších zemí světa (mimo jiné i Česká republika), a mnohé z nich můžeme nalézt i v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví. [4]

1.3 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS)

Jednu z nejvýznamnějších součástí ekonomického života představují informace. Ke svému rozhodování je potřebují nejen investoři a analytici, ale i další zainteresované subjekty jako jsou zaměstnanci, dodavatelé, věřitelé, zákazníci i nevládní organizace. Nemají přitom zájem jenom o informace uveřejněné jednou společností, ale potřebují být schopni tuto společnost snadno porovnat i s jejími konkurenty bez ohledu na to, v které části světa sídlí či působí. [4]

Růst nadnárodních společností, nové informační technologie, rozvoj mezinárodního kapitálového trhu tedy vyvolává potřebu nadnárodních, celosvětově platných a uznávaných účetních norem. Těmto požadavkům odpovídají Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS – International Financial Reporting Standards). [4]

Historie Mezinárodních účetních standardů sahá do první poloviny 70. let minulého století. Jejich původní označení bylo IAS – International Accounting Standards. Aby byla zdůrazněna skutečnost, že se jedná o standardizaci účetního výkaznictví (nikoli o standardizaci účtování), bylo označení celého souboru IAS změněno na IFRS. Jednotlivé standardy (IAS 1 až IAS 41) zůstávají v platnosti a nesou nadále označení IAS až do doby

jejich novelizace či zrušení. Nové a aktualizované standardy budou vydávány pod označením IFRS. [4] Jejich kompletní přehled uvádím v příloze P III.

Struktura Mezinárodních standardů účetního výkaznictví

Soubor Mezinárodních standardů účetního výkaznictví obsahuje: [4]

- Úvod – definuje účel IFRS, řídicí orgány Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF) a jeho pracovní program.
- Předmluva k výkladu standardů
- Koncepční rámec pro přípravu a předkládání účetních výkazů
- Účetní standardy (IAS/IFRS)
- Interpretace standardů (SIC/IFRIC)

V této kapitole jsem stručně popsal tři harmonizační proudy, které nestojí odděleně, ale navzájem se ovlivňují. IAS/IFRS bylo oficiálně přijato do účetního výkaznictví podniků kótovaných na burzách EU a dochází ke zajišťování srovnatelnosti účetních výkazů ostatních podniků, jež se řídí 4. a 7. směrnicí EU, s účetními výkazy sestavenými ve shodě s IFRS.

A jak je tomu se dvěma světově uznávanými soubory – s IAS/IFRS a US GAAP? Vývoj směřuje ke konvergenci – cílem je dosažení shody obou souborů, ne tedy jejich pouhé sbližování.

Mezi oběma systémy neexistuje propast, ale spíše zvláštní shoda. Pokud se někomu zdá, že jsou IAS/IFRS příliš stručné, může se inspirovat US GAAP, které jsou velmi podrobné a vyčerpávající. Nebo naopak, kdo se ztrácí orientaci v US GAAP, může nalézt pomoc v IAS/IFRS, které poskytují obecný a stručný popis toho, oč se jedná. Znalost jednoho systému tak pomáhá porozumět i tomu druhému, a to i přesto, že přes mnohé shody mají řadu odlišností. [4]

Hlavní rozdíl mezi IAS/IFRS a US GAAP je v tom, že americké standardy jsou účetním systémem USA – tedy národním systémem, který je tvořený pro americké prostředí. IAS/IFRS vstupují do mezinárodního prostředí, které není vždy vhodně připraveno pro jejich přijetí. Pro IAS/IFRS musí být předem vytvořeny předpoklady především ve vnějším, okolním prostředí. Úspěch harmonizace účetnictví je podmíněn celkovou

vyspělostí, vymahatelností a harmonizací práva (zejména práva obchodního), vyspělostí finančního (zejména kapitálového) trhu, vysokou úrovní (zejména finančního) řízení a správy podniků aj. [4]

1.3.1 Koncepční rámec

Koncepční rámec není účetním standardem, je to spíše všeobecný návod, ze kterého vycházejí jednotlivé účetní standardy. Zastřešuje všechny standardy. Pokud by se vyskytl rozpor mezi zněním některého standardu a Koncepčního rámce, postupuje se podle příslušného standardu.

Vymezuje předpoklady, na nichž je konstruováno finanční účetnictví, stanovuje cíle účetních výkazů a jejich kvalitativní charakteristiky, definuje základní prvky účetních výkazů a deklaruje různá pojetí kapitálu a jeho uchování. Je tedy východiskem, na němž je založeno sestavování účetních výkazů a od něhož se odvíjí řešení problémů zakotvených v jednotlivých účetních standardech. Jeho úkolem je mj. napomáhat. [4]

- účetním profesionálům při sestavování účetních výkazů ve shodě s IAS/IFRS a při zacházení s problémy, které zatím IAS/IFRS neřeší,
- národním institucím při vytváření národních účetních standardů na bázi IAS/IFRS,
- uživatelům účetních výkazů při interpretaci informací obsažených v účetních výkazech sestavených v souladu s IAS/IFRS,
- auditorům při formulování jejich názoru, zda účetní výkazy jsou sestaveny v souladu s IAS/IFRS.

Podle Koncepčního rámce jsou základními prvky vyjadřujícími finanční pozici podniku v rozvaze aktiva, dluhy a vlastní kapitál. Náklady a výnosy ve výsledovce jsou základními prvky pro měření výkonnosti firmy.

Aktiva (Assets) – jsou zdrojem, kontrolovaným podnikem, který je výsledkem minulých událostí a od kterého se očekává budoucí ekonomický prospěch pro podnik. Koncepční rámec uvádí další požadavky na uznání aktiva – budoucí ekonomický prospěch je dostatečně jistý a aktivum musí být spolehlivě ocenitelné. [3]

Dluh (Liability) je současná povinnost podniku, která vznikla jako důsledek minulých událostí, a od jehož vypořádání se očekává odliv zdrojů, které přinášejí podniku

ekonomický prospěch. Úbytek těchto zdrojů musí být dostatečně jistý a dluh musí být spolehlivě ocenitelný. [3]

Vlastní kapitál (Equity) je zbytková část aktiv po odečtení všech dluhů podniku. [3]

Výnosy (Income) jsou zvýšením ekonomického prospěchu, které se projeví buď zvýšením aktiv nebo snížením dluhů, k němuž dochází v průběhu účetního období jiným způsobem než vkladem vlastníků. Musí být spolehlivě měřitelné s dostatečným stupněm jistoty. [3]

Náklady (Expenses) jsou snížením ekonomického prospěchu, které se projeví úbytkem nebo snížením aktiv nebo zvýšením dluhů, a které vede v účetním období k poklesu vlastního kapitálu jiným způsobem než jeho odčerpáním vlastníky. Matching principle – souvislost s konkrétními výnosy (základní princip vykazování nákladů). [3]

Koncepční rámec uvádí přehled způsobů oceňování podnikových aktiv a dluhů: [3]

- historická (pořizovací) cena – nejvíce užívaná cena,
- běžná (reprodukční) cena,
- realizační (vyřazovací) cena,
- současná hodnota.

Reálná hodnota (Fair value) je částka, za kterou může být aktivum směřeno mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek. Nedefinuje ji přímo Koncepční rámec, ale v textu jednotlivých standardů se uvádí. Její definici můžeme nalézt např. v IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení. [3]

Pojetí kapitálu a uchování kapitálu

Základním znakem výsledku hospodaření za účetní období je skutečnost, že představuje zvýšení vlastního kapitálu (v případě zisku) nebo jeho snížení (v případě ztráty).

Vývoj vlastního kapitálu neprobíhá lineárně: podnik prochází obdobími vzestupu i sestupu, při nichž může docházet i k vykazování ztráty a tudíž ke snížení vlastního kapitálu. K témuž výsledku může ale vést i nadměrné rozdělování zisku (např. v případě, že vykázaný zisk za dané období neodpovídá reálně dosaženému zisku nebo v důsledku výplaty nadměrných dividend). A v neposlední řadě ukazuje z vlastního kapitálu i soustavný pokles kupní síly peněz. [4]

Koncepční rámec uvádí dvě odlišná pojetí kapitálu: [3]

1. **Finanční pojetí kapitálu** (kapitál je synonymem pojmu čistá aktiva nebo vlastní kapitál podniku). Majetková podstata podniku ve finančním pojetí může být měřena buď nominálně nebo v jednotkách stálé kupní síly. Zisk vzniká, pokud částka čistých aktiv na konci období převyšuje částku aktiv na počátku období (po vyloučení vkladů a výběrů vlastníky v průběhu období). Užívá se, pokud se uživatelé účetních výkazů primárně zajímají o uchování nominální výše investovaného kapitálu nebo jeho kupní síly.
2. **Fyzické pojetí kapitálu** (kapitál je chápán ve smyslu produkční kapacity vyjádřené např. počtem výrobků za časové období. Fyzické chápání majetkové podstaty podniku - zisk vzniká pokud produkční kapacita podniku na konci období převyší produkční kapacitu na počátku období (po vyloučení vkladů a výběrů vlastníky v průběhu období. Pokud je hlavním zájmem uživatelů zachování produkční kapacity podniku, měl by být kapitál chápán ve fyzickém pojetí.

1.3.2 IAS 2 - Zásoby

Mezinárodní účetní standardy definují zásoby jako aktiva: [3]

- držena za účelem prodeje v běžném podnikání,
- ve výrobním procesu, určená k prodeji, nebo
- ve formě materiálu nebo obdobných dodávek, které se spotřebují ve výrobním procesu nebo při poskytování služeb.

Zásoby, tak jak je definuje IAS 2 – Zásoby, nezahrnují oblast náhradních dílů, zejména takových, které mají dlouhodobou povahu. Tyto náhradní díly jsou včleněny mezi dlouhodobý majetek účtují se v souladu se standardem 16 – Pozemky, budovy a zařízení. [6]

Oceňování zásob

Zásoby se oceňují v **nižší** částce z **nákladů na jejich pořízení** a **čisté realizovatelné hodnoty**, což je odhadovaná prodejní cena v běžném obchodování, snižená o odhadované náklady na dokončení a odhadované náklady, nezbytné k uskutečnění prodeje. [3]

Zásoby se tedy podle standardu oceňují podle tzv. zásady LCM (lower of cost or market). Za „tržní“ hodnotu pokládá standard právě čistou realizovatelnou hodnotu. [6]

V případě, že jsou zásoby poškozené, zastaralé, nebo pokud poklesly jejich prodejní ceny, tak odhady čisté realizovatelné hodnoty by měly být prováděny na základě co možná nejspolehlivějších podkladů. Pokud je v této souvislosti vytvořena opravná položka, zaúčtuje se podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví jako náklad v období, kdy se snížení ocenění projeví. Veškeré zvraty této situace se podle standardu 2 – Zásoby zaúčtují jako snížení nákladů (nikoliv tedy jako výnos). [2]

Náklady na pořízení zásob

Do **nákladů na pořízení zásob** patří cena pořízení zásob, dovozní cla, nevratné daně, přepravní náklady, náklady na manipulaci a další náklady, které jsou přímo přiřaditelné k pořízení zboží, materiálu a služeb. Ve výjimečných případech se do nákladů pořízení zahrnují i kursové rozdíly, avšak pouze v případech výrazné devalvace nebo znehodnocení měny v souladu se standardem 21 – Dopady změn směnných kursů cizích měn. [6]

Zásoby vlastní výroby (hotové výrobky, nedokončená výroba a polotovary vlastní výroby) se oceňují ve **skutečně vynaložených nákladech**, které zahrnují přímé náklady a systematicky alokovanou fixní (odpisy nebo údržba budov a zařízení, náklady na vedení společnosti a administrativu) a variabilní (nepřímý materiál nebo nepřímé mzdy) režii. [6]

Ostatní náklady by se měly zahrnovat do ceny zásob, pouze pokud byly vynaloženy v souvislosti s uvedením zásob na jejich současné místo a do současného stavu. [6]

Součástí ocenění zásob naopak **nejsou** tyto náklady: [6]

- abnormální množství odpadu, neúčelně vynaložené práce a ostatních výrobních nákladů,
- skladovací náklady, pokud nejsou nezbytné ve výrobním procesu před dalším výrobním stupněm,
- administrativní režie, která nepřispívá k uvedení zásob na jejich současné místo a do současného stavu a
- prodejní náklady.

Techniky ocenění pořizovacích nákladů

Metoda standardních nákladů – náklady stanovené jako normální množství materiálu, úroveň práce a stupeň využití kapacit. [2]

Metoda maloobchodního prodeje – prodejní cena snižena o vhodnou procentní sazbu hrubé marže. (Pro ocenění zásob rychle se obměňujících položek, které mají podobné marže). [2]

Techniky oceňování zásob

Oceňovací techniky, které jsou uvedeny ve standardu 2 – Zásoby, jsou tyto: [6]

- Pro položky, které nejsou zaměnitelné nebo v případech produkce nebo služeb, které jsou přiřaditelné ke konkrétní zakázce, se používá metoda individuálního ocenění.
- Kde nelze použít metodu individuálního ocenění, uvádí standard toto řešení – základní řešení: metoda FIFO nebo vážený průměr.

Tento standard byl v roce 2003 novelizován a hlavní změnou, která novela přinesla, je vyloučení metody LIFO jako povoleného alternativního řešení u nákladových vzorců.

Uznání nákladů ovlivňujících zisk

- Když jsou zásoby prodány, je jejich účetní hodnota uznána jako náklad ovlivňující zisk, a to v období, v němž jsou uznány související výnosy.
- Snižování ocenění zásob na čistou realizovatelnou hodnotu a všechny ztráty by měly být uznány v období, kdy se projeví.
- Veškerá snížení opravných položek jsou uznávána jako snížení nákladů v období, kdy k nim dojde.
- Zásoby, které tvoří součást jiného aktiva, se odepisují do nákladů ovlivňujících zisk během doby životnosti tohoto aktiva.
- Náhradní díly jsou považovány za součást pozemků, budov a zařízení a jsou odpisovány do nákladů po dobu životnosti aktiva, kterému jsou přiřazeny.

1.3.3 IAS 7 – Výkaz peněžních toků

Nedílnou součástí účetní závěrky podniku je výkaz peněžních toků. Sestavuje se a zveřejňuje se proto, aby uživatelé účetní závěrky získali informace o schopnosti podniku vytvářet peněžní prostředky a ekvivalenty a o užití takto vytvořených peněžních prostředků. [8]

Výkaz peněžních toků poskytuje informace, které umožní uživatelům zhodnotit změny v:

- čistých aktivech,
- finanční struktuře (včetně likvidity a solventnosti)
- schopnosti ovlivnit částky a termíny hotovostních toků.

Zvyšuje srovnatelnost vykazované provozní úrovně různých podniků, protože eliminuje dopady použitých různých účetních postupů. [3]

Ve standardu jsou charakterizovány následující pojmy: **peněžní ekvivalenty** (Cash Equivalents), **peněžní toky** (Cash Flows), **hlavní (operační, provozní) činnosti** (Operating Activities), **investiční činnosti** (Investing Activities), **financování (činnosti spjaté s financováním)** (Financing Activities).

Vykazování peněžních toků

Peněžní toky z hlavních činností se mohou dle IAS 7 vykazovat užitím: [8]

- **přímé metody**, spočívající v tom, že jsou ve výkazu peněžních toků explicitně vykazovány hlavní kategorie peněžních přítoků a odtoků, tzv. hrubé peněžní přítoky nebo odtoky, tedy samotné kategorie plateb,
- **nepřímé metody**, v níž se neuvádějí hrubé peněžní přítoky nebo odtoky, ale pouze tzv. čisté peněžní toky, tj. rozdíly peněžních přítoků a odtoků vztažené k určité části podnikových aktivit (např. čisté peněžní toky vztažené k provozní činnosti).

IAS 7 jednoznačně podporuje vykazování peněžních toků z hlavních činností pomocí přímé metody. Alternativní použití nepřímé metody tento standard umožňuje jen s ohledem na zažitou praxi v řadě zemí a podniků. [8]

Hlavní (provozní, operační) činnosti

Důležitý ukazatel, který podává informaci, do jaké míry je podnik schopen svými hlavními aktivitami vytvářet peněžní prostředky potřebné k uchování provozní kapacity, splácení úvěrů a jiných složek externího financování a v jakém rozsahu tyto peníze podnik může alokovat do dlouhodobých složek aktiv bez použití externích zdrojů financování. K peněžním tokům z hlavních (provozních, operačních) činností náleží v první řadě ty, které vyplývají z hlavních výdělečných aktivit podniku. Znamená to, že jde velmi často právě o peněžní toky spjaté s takovými transakcemi a operacemi, které vedou k hospodářskému výsledku. Jedná se zejména o: [8]

- příjmy z prodeje zboží, výrobků a služeb,
- výdaje dodavatelům zboží, surovin a služeb,
- výdaje zaměstnancům,
- zaplacené a přijaté úroky,
- úhrada daně ze zisku atd.

Investiční činnosti

Peněžní toky z investičních činností poskytují informaci o tom, do jaké míry byly provedeny alokace peněz do takových činitelů, které perspektivně zabezpečí prosperitu podniku. Jde především o platby za stálá aktiva. Jsou zde řazeny i příjmy z prodeje těchto stálých aktiv. [8]

Financování

Vykazování peněžních toků spjatých s financováním informuje o tom, kolik bude v budoucnu nárokováno peněžních prostředků (nebo ekvivalentů) poskytovateli kapitálu. Jedná se např. o peněžní příjmy z emise vlastního kapitálu, z dlouhodobých nebo krátkodobých výpůjček a úvěrů, peněžní splátky vypůjčených částek atd. [8]

1.3.4 IAS 8 – Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby

Tento standard se použije pro: [3]

- výběr a použití účetních pravidel,

- účtování o změnách v účetních pravidlech,
- účtování o změnách v účetních odhadech,
- účtování o opravě chyb.

Standard IAS 8 byl v roce 2003 novelizován a mezi hlavní změny patří to, že ze standardu byla vyňata povolená alternativa pro účetní zpracování změn v účetních pravidlech a pro opravy chyb, dále standard nově definuje hierarchii pravidel pro uznání transakcí a standard též definuje významnost a okolnosti, za kterých je uplatnění retrospektivní aplikace nepraktické. [3]

Standard definuje následující pojmy: **účetní pravidla, změna v účetním odhadu, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, významnost, chyby minulých období, zpětná (retrospektivní) aplikace, zpětná oprava, nepraktičnost.**

Výběr a použití účetních pravidel

Účetní pravidla jsou stanovena jednotlivými standardy a interpretacemi. Tato pravidla se použijí pouze na takové transakce, jejichž dopad je významný. Podnik použije pro zachycení svých transakcí účetní pravidla v tomto pořadí: [3]

- 1) Ustanovení konkrétního standardu.
- 2) Definice a ustanovení Koncepčního rámce.
- 3) Aktuální pravidla stanovená ostatními orgány, které vydávají účetní standardy (např. US GAAP, UK GAAP).

V případech, kdy daná transakce není řešena ani standardem ani interpretací, použije podnik takové pravidlo, které je relevantní pro ekonomické rozhodování uživatelů a podá uživatelům spolehlivou informaci. [3]

Změny účetních pravidel

Účetní pravidla by měla být používána konzistentně pro podobné transakce v každém účetním období. Podnik přistoupí ke změně účetního pravidla pouze pokud změnu vyžaduje standard nebo interpretace, nebo pokud po změně účetního pravidla podá účetní závěrka věrnější obraz o finančním postavení, výkonnosti a peněžních tocích podniku. [3]

Definici změny účetních pravidel nesplňuje: [3]

- použití pravidla na transakce, události a podmínky, jejichž podstata je odlišná od transakcí, které nastaly v minulosti,
- použití pravidla na transakce, události a podmínky, které se v minulosti nevyskytly, nebo jejichž dopad na účetní závěrku nebyl významný.

Účetní odhady, změny v účetních odhadech

Řada položek účetní závěrky nemůže být oceněna zcela přesně a podnik je nucen použít nejlepší dostupný odhad. Odhad použije například v případě: [3]

- nedobytných pohledávek,
- zastaralých zásob,
- reálné hodnoty finančních aktiv a závazků,
- doby životnosti a způsobu odpisování stálých aktiv,
- závazků plynoucích z poskytnutých záruk.

V případech, kdy je obtížné rozlišit, zda se jedná o změnu účetního pravidla nebo účetního odhadu, podnik použije řešení jako pro změnu účetního odhadu. [3]

Změna v účetním odhadu se uzná prospektivně a její dopad je obsažen v zisku nebo ztrátě za: [3]

- období, ve kterém ke změně došlo (např. výše nedobytných pohledávek),
- období, ve kterém ke změně došlo a nadcházející období (pokud se změna týká i budoucích období – např. změna životnosti aktiva).

Pokud má změna vliv i na ocenění aktiv, závazků nebo vlastního kapitálu, jsou opraveny i hodnoty těchto položek a to v období, ve kterém ke změně došlo. [3]

Chyby

Významné chyby minulých období musí být opraveny retrospektivně (pokud lze vyčíslit jejich dopad), a to následujícím způsobem: [3]

- oprava údajů v těch obdobích, ve kterých ke změně došlo,

- oprava počátečního zůstatku aktiv, závazků a vlastního kapitálu nejranějšího období, které je vykázané v účetní závěrce, a to v případě, kdy se chyba vyskytla v období, které již podnik nezveřejňuje.

Pokud nelze vyčíslit dopady chyby na minulá období, provede se oprava chyby v tom období, na které je možné její dopad vyčíslit (což může v některých případech být běžné období).

Záměrem standardu je, aby opravy chyb pokud možno neovlivnily zisk nebo ztrátu v období, ve kterém byla chyba odhalena. [3]

1.3.5 IAS 12 – Daně ze zisku

IAS 12 se věnuje tomu, jak se ve finančním účetnictví má zachycovat skutečnost, že vykazující podnik platí daně ze zisku. Důraz je kladen na: [8]

- správné vykázání daňového nákladu ve výsledovce, který se zpravidla liší od nákladu, který je spjat se vznikem závazku ze splatné daně,
- daňové efekty již uskutečněných transakcí a událostí, které se promítají nebo v budoucnu promítnou do placení daně ze zisku a tudíž jsou zachyceny v rozvaze jako daňové závazky či pohledávky.

Pro účtování daní ze zisku předepisuje IAS 12 stejně jako české účetnictví používání závazkové metody. Konkrétně jde o tzv. **rozvahovou závazkovou metodu**. Středem pozornosti je co nejpřesnější zachycení daňových efektů do rozvahy (na rozdíl od metody časového rozlišení, kdy středem pozornosti je výsledovka a správné vykázání daňového nákladu – tato metoda je zakázána, do konce roku 2001 ji používala dnes již neplatná česká účetní legislativa). [8]

Standard pracuje s těmito definicemi: **splatná daň** (Current tax), **zdanitelný zisk/ztráta** (Taxable profit/loss), **účetní zisk** (Accounting profit), **daňový náklad/daňový výnos** (Tax expense/tax income), **odložené daňové závazky** (Deferred tax assets), **daňová základna/daňová hodnota** (Tax base), **přechodné rozdíly** (Temporary differences).

Účetnictví daně ze zisku se rozděluje na dvě části: [8]

- 1) účtování o splatné dani, tj. té, která vyjde jako daňová povinnost v daňovém přiznání za příslušné období v důsledku uskutečněných transakcí,
- 2) a účtování o odložené dani, která opravuje daňový náklad i daňový závazek odpovídající splatné dani na výši, která odpovídá placení **daní ve všech budoucích obdobích** (tedy nejen dle právě vyplněného daňového přiznání), které jsou důsledkem uskutečněných transakcí.

Splatná daň

IAS 12 se splatné dani příliš nevěnuje. Nezaplacená splatná daň je závazkem a pokud by podnik platil daně ve státě, kde při vzniku daňové ztráty existuje nárok na vrácení již v minulosti zaplacené daně, byl by tento nárok pohledávkou, který by se vykazoval jako pohledávka ze splatné daně. To se však netýká ČR, kde lze ztrátu uplatnit pouze při případném placení daní v budoucnosti. Závazek ze splatné daně je krátkodobým závazkem. [8]

Odložená daň

IAS zjišťuje výši odložené daně závazkovou metodou, která je založena na definici aktiv a závazků. Podle ní (zkráceně) aktiva představují budoucí ekonomické užitky a závazky budoucí úbytek užitků. Jinými slovy, ocenění aktiv a závazků je implikována výše budoucích prospěchů a újem. [8]

Aktiva a odložená daň

V případě aktiv jejich účetní ocenění implikuje budoucí prospěchy z tohoto aktiva. Naproti tomu daňová hodnota (základna) aktiva říká, jak velká daňově uznatelná částka bude proti těmto prospěchům uplatnitelná. [8]

Závazky a odložená daň

Účetní ocenění závazku představuje budoucí úbytky ekonomických zdrojů. Odložená daň bude vznik v případech, kdy tyto budoucí úbytky budou v budoucnu daňově uznatelné. Z toho důvodu je daňovou hodnotou rozdíl mezi účetním oceněním a zmíněnými uplatnitelnými náklady. [8]

1.3.6 IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy, zařízení (Property, Plant and Equipment) jsou hmotná aktiva, která podnik drží z důvodu používání ve výrobě nebo zásobování zbožím či službami, pro pronájem jiným, nebo k administrativním účelům a očekává se, že budou používány více než jedno období. [2]

Položka pozemků, budov a zařízení musí splňovat následující kritéria: [3]

- je pravděpodobné, že budoucí ekonomický užitek spojený s aktivem poplyne do podniku a
- pořizovací cenu nebo reálnou hodnotu aktiva lze spolehlivě měřit.

Podnik rozhodne, které položky pozemků, budov a zařízení budou uznány samostatně. Nevýznamné položky (např. formy, nástroje atd.) jsou agregovány a uznány jako celek. [3]

Významné náhradní díly, u kterých podnik předpokládá, že je bude používat déle než jedno účetní období, jsou klasifikovány jako pozemky, budovy a zařízení a ne jako zásoby. [3]

Standard dále definuje tyto pojmy: **odpisy** (Depreciation), **odpisová základna aktiva** (Depreciable amount), **doba životnosti** (Useful life), **pořizovací cena – náklady na pořízení** (Cost), **zbytková hodnota** (Residua value), **reálná hodnota** (Fair value), **ztráta ze snížení hodnoty** (Impairment loss), **účetní hodnota** (Carrying amount).

Pozemky, budovy a zařízení se uznají jako aktivum, pokud splňují definici aktiv, která je uvedena v Konceptním rámci IAS. Jedná se o tuto definici: [6]

Aktiva (Assets) – jsou zdrojem, kontrolovaným podnikem, který je výsledkem minulých událostí a od kterého se očekává budoucí ekonomický prospěch pro podnik.

Jako další požadavky na uznání aktiva uvádí konceptní rámec:

Budoucí ekonomický prospěch je dostatečně jistý. Aktivum musí být spolehlivě ocenitelné.

Výchozí ocenění pozemků, budov a zařízení

Při pořízení se pozemky, budovy a zařízení oceňují pořizovací cenou. Tato cena obsahuje i vedlejší náklady spojené s pořízením (clo, některé daně a ostatní přímo přiřaditelné náklady). Diskutovanou otázkou je v této souvislosti zahrnování úroků do ceny tohoto

majetku. IAS 16 řeší tuto problematiku v souladu se standardem 23 – Výpůjční náklady, který uvádí dvě možná řešení: [6]

- základní, které doporučuje účtovat všechny úroky přímo do nákladů,
- alternativní, které doporučuje aktivovat úroky, které jsou přímo přiřaditelné ke konkrétnímu majetku, do vstupní ceny tohoto majetku.

V závislosti na zvoleném řešení vykazuje tedy společnost různou cenu majetku (s úrokem nebo bez úroku a pochopitelně také různou výši nákladů nejen v době pořízování majetku, ale také po celou dobu existence tohoto majetku ve společnosti, kdy je majetek odpisován. [6]

Následné výdaje

Standard se také zabývá problematikou rozdílu mezi zhodnocením majetku a jeho opravou. Uvádí, že další náklady na pozemky, budovy a zařízení, které budou vynaloženy až v budoucnu, se stanou součástí ocenění těchto aktiv, jen pokud se zlepší jejich výkonnost, podnik z nich bude mít větší ekonomický užitek a v případě, že se tyto náklady podniku v budoucnu vrátí. [6]

Jako příklad uvádí: [6]

- zhodnocení budov, kterým se prodlouží jejich životnost nebo rozšíří jejich kapacita,
- zlepšení strojních součástí s cílem zlepšit kvalitu výroby,
- modernizace nebo úprava zařízení, které umožní použití nových výrobních postupů.

Ocenění navazující na výchozí uznání (možnosti přecenění majetku)

V souvislosti s možností přeceňování majetku standard uvádí dvě řešení: [6]

- základní řešení – *historická (pořizovací) cena* majetku po odečtení opravek a ztrát ze snížení hodnoty majetku (opravných položek),
- alternativní řešení – *přeceněná částka*, která odpovídá reálné hodnotě majetku k datu přecenění, po odečtení následných opravek a ztrát ze snížení hodnoty.

Alternativní řešení IAS 16 tedy povoluje přecenění majetku i směrem nahoru. Pokud podnik přeceňuje určitý majetek, musí přecenit nejen jednotlivý majetek, ale též celou třídu, ke které majetek patří. Jako příklad uvádí IAS 16 tyto třídy majetku: [6]

- pozemky,
- pozemky a budovy,
- stroje,
- motorové dopravní prostředky,
- nábytek a příslušenství a další.

V případě zvýšení účetní hodnoty aktiva v důsledku přecenění by mělo být zvýšení účtováno přímo do vlastního kapitálu jako položka „přírůstku z přecenění“. Rozdíl, vyplývající z přecenění by však mohl být vykázán jako výnos za předpokladu, že je předem (dříve) účtován úbytek z přecenění stejného aktiva do nákladů. [6]

V případě snížení účetní hodnoty majetku se částka snížení vykáže jako náklad. Snížení hodnoty, plynoucí z přecenění, však může být účtováno přímo proti vlastnímu kapitálu (přírůstku z přecenění) do výše, v jaké toto snížení nepřevýší částku, která je vedena ve vlastním kapitálu (přírůstku z přecenění) u téhož aktiva. [6]

Odpisy

Standard uvádí obecná kritéria pro určení a vykázání účetních odpisů. Částka odpisů se systematicky alokuje během doby použitelnosti aktiva. Použitá metoda by měla odrážet způsob, jakým jsou ekonomické užitky plynoucí z aktiva využívány podnikem. Odpis by se měl účtovat jako náklad s výjimkou situací, kdy je zahrnut do účetní hodnoty jiného aktiva. (Zde se jedná např. o účtování odpisů výrobních strojů, které jsou při účelovém členění výsledovky, v souladu s IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, účtovány jako nedokončená výroba do aktiv). [3]

Zvolená odpisová metoda by měla odrážet model, v jakém je aktivum opotřebováváno a měla by být pravidelně revidována. Existují tři hlavní metody stanovení odpisů: [3]

- **rovnoměrné odpisy** – konstantní odpis po dobu použitelnosti,
- **zrychlené odpisy** – snižující se roční odpis během doby použitelnosti,
- **výkonová metoda** - stanoví odpis na jednotku výkonu (kg, km atd.) a podle skutečného objemu je následně stanoven odpis za období.

1.3.7 IAS 17 - Leasingy

Cílem standardu je stanovit účetní pravidla pro zobrazení leasingů v účetních závěrkách nájemců a pronajímatelů. [3]

Tento standard se neuplatní při účtování leasingů za účelem těžby nerostných surovin, licencí na hrané filmy, videonahrávky, patenty a autorská práva. Dále se tento standard nepoužije jako základ pro oceňování: [3]

- nemovitostí, o kterých účtuje nájemce či pronajímatel v souladu s IAS 40 – Investice do nemovitostí,
- biologických aktiv, o kterých nájemce či pronajímatel účtuje v souladu s IAS 41 – Zemědělství.

Leasing (Lease) je dohoda, na základě které převádí pronajímatel za úhradu na nájemce právo používat aktivum po dohodnutou dobu. [3]

Finanční leasing (Finance lease) je leasing, který na nájemce v podstatě převádí všechna rizika i ekonomické užitky z vlastnictví aktiva. Vlastnické právo může a nemusí být převedeno. [3]

Operativní leasing (Operating lease) je leasing jiný než finanční leasing. [3]

Dále jsou ve standardu charakterizovány následující pojmy: **minimální leasingové platby** (Minimum lease payments), **reálná hodnota** (Fair value), **ekonomická životnost** (Economic life), **doba životnosti** (Usefull life), **hrubá investice do leasingu** (Gross investment in the lease), **nerealizovaný finanční výnos** (Unearned finance income), **čistá investice do leasingu** (Net investment in the lease), **implicitní úroková míra u leasingu** (Interest rate implicate in the lease), **přírůstková (mezní) úroková míra nájemce** (Lessee's incremental borrowing rate of interest).

Finanční leasing u nájemce

V rozvaze podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví je vykázán jako aktivum a dluh od počátku leasingu v částce reálné hodnoty majetku po odečtení dotací a daňových úvěrů, které může nájemce získat, nebo v současné hodnotě minimálních leasingových splátek, pokud je tato částka nižší než reálná hodnota. [6]

Problémem je určení úrokové míry pro výpočet současné hodnoty minimálních leasingových splátek. Používá se: [6]

- **implicitní úroková míra** – je nejpřesnější a je to vnitřní výnosové procento pronajímatele (leasingové firmy), často nebývá nájemci známa,
- **přírůstková úroková míra** – úroková míra, která by se vztahovala na nájemce, pokud by si vypůjčil prostředky a majetek koupil, místo aby využil leasingu.

V případě finančního leasingu podle IAS 17, předmět leasingu odpisuje nájemce po dobu životnosti aktiva. [6]

Finanční leasing u pronajímatele

Pronajímatel vykazuje majetek ve formě pohledávky v částce, která je rovna čisté investici do leasingu. Účtování finančních výnosů z leasingu (úroků) má být založeno na bázi konstantní periodické míry návratnosti pronajímatelovy čisté nesplacené investice, vznikající v souvislosti s finančním leasingem. Pokud jsou s leasingem spojeny výchozí přímé náklady, vykazují se jako náklad ve výsledovce na počátku leasingového vztahu. [6]

Operativní leasing u nájemce

Leasingové platby v rámci operativního leasingu by měly být vykázány jako náklad ve výsledovce rovnoměrně po dobu leasingového vztahu, jestliže neexistuje jiný model, který by věrněji zobrazoval skutečnost. V rozvaze jsou uznány pouze časově rozlišené platby z titulu operativního leasingu. [3]

Operativní leasing u pronajímatele

Pronajímatel vykazuje aktiva, které jsou pronajata formou operativního leasingu, ve své rozvaze podle povahy daného aktiva. Výnosy z operativního leasingu se vykazují rovnoměrně po dobu trvání leasingového vztahu, pokud neexistuje jiná metoda, která by věrněji zobrazila skutečnost. Prvotní přímé náklady vynaložené pronajímatelem navyšují účetní hodnotu pronajatého aktiva a vykazují se jako náklad po dobu trvání leasingového vztahu. Pronajímatel dále vykazuje v nákladech odpisy daného aktiva, které podléhají ustanovením IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení a IAS 38 – Nehmotná aktiva. [3]

1.3.8 IAS 18 - Výnosy

Cílem standardu je stanovit účetní řešení výnosů vznikajících z různých transakcí. Jako primární problém při účtování výnosů standard řeší jak stanovit okamžik, kdy výnos nastal. Výnosy jsou zachyceny v okamžiku, kdy je pravděpodobné, že do podniku poplynou **budoucí ekonomické užitky**, které mohou být spolehlivě oceněny. [2]

Výnosy (Revenues) definuje jako hrubé přírůstky ekonomických užitků během období, vznikající běžnými podnikovými činnostmi, pokud vedou ke zvýšení vlastního kapitálu odlišnému od jeho zvýšení v souvislosti s příspěvky vlastníků podniku. [3]

Standard se uplatňuje při účtování výnosů spojených s: [3]

- prodejem zboží,
- poskytováním služeb,
- užitím podnikových aktiv jinými stranami.

Mezi **zboží** standard zahrnuje podnikem produkované statky určené k prodeji a statky opatřené s cílem dále je prodat (obchodní zboží, pozemky a jiný majetek držený pro další prodej). [2]

Poskytování služeb definuje standard jako vykonání smluvně dojednaného úkolu v průběhu sjednaného období. [2]

Oceňování a kritéria výnosů

Výnosy jsou oceňovány v reálné hodnotě obnosu obdrženého, nebo obdržitelného, včetně zohlednění všech souvisejících obchodních a množstevních slev. [3]

Pro všechny typy výnosů obecně platí, že výnos by měl být uznán v případě, kdy: [3]

- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou podniku,
- již vzniklé náklady nebo náklady, které ve spojení s transakcí vzniknou, mohou být se spolehlivostí oceněny.

Další kritéria jsou uvedena v rámci jednotlivých podkapitol podle druhů výnosů.

Prodej zboží

Další kritéria pro uznání výnosů jsou: [2]

- podstatná rizika a odměny z vlastnictví zboží byly **převezeny** na kupujícího,
- podnik si **nezachová** kontrolu nad tímto zbožím,
- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku,
- náklady vzniklé v souvislosti s transakcí mohou být spolehlivě oceněny.

Poskytování služeb

Další kritéria pro uznání výnosů jsou: [2]

- částka výnosu může být spolehlivě oceněna,
- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku,
- k rozvahovému dni je možno spolehlivě stanovit stupeň dokončení transakce,
- vynaložené náklady transakce a náklady jejího dokončení mohou být spolehlivě oceněny.

Stupeň dokončení transakce může být stanoven řadou metod. Mezi ně patří například: [3]

- analýza vykonaného díla,
- služby vykonané k určitému datu jako procento celkových služeb, které měly být poskytnuty,
- podíl dosud vynaložených nákladů k odhadnutým celkovým nákladům transakce.

Užití podnikových aktiv jinými stranami

Výnosy vznikající z užívání podnikových aktiv jinými stranami jsou uznány pokud: [2]

- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku,
- částka výnosů může být spolehlivě oceněna.

Zásady pro uznání výnosů jsou následující: [3]

- **úrok** – na poměrné časové bázi, která zohledňuje efektivní výnos daného aktiva,
- **licenční poplatky** – na aktuální bázi v souladu s podstatou příslušné smlouvy,
- **dividendy** – jestliže vznikne právo akcionářů na přijetí platby.

Metody vykazování výnosů (tržeb)

Uznání tržeb je závislé na splnění **všech kritérií** nutných k jejich uznání definovaných v tomto standardu. V případech, kdy **není jasné**, zda kritéria byla splněna (například u dlouhodobé zakázky) se používají specifické metody účtování (problém dlouhodobých zakázek řeší IAS 11 – Stavební smlouvy. Metody používané v tomto standardu se v praxi používají i u jiných firem než jsou stavební). [2]

Uznání nákladů a výnosů v závislosti na stupni dokončení se nazývá **metoda stupně rozpracovanosti**. Podle této metody je výnos přiřazován k nákladům vynaloženým na dosažení určitého stupně rozpracovanosti a výsledkem je uznání výnosů, nákladů a zisku v závislosti na dokončené práci. [2]

Přiřazování nákladů k výnosům

Výnosy a náklady, které se vztahují ke stejné transakci, se vykazují současně. Výnosy se nemohou vykázat, pokud nelze spolehlivě ocenit příslušné náklady, v takových případech je třeba každou již přijatou úhradu z prodeje zboží vykázat jako závazek. [2]

1.3.9 IAS 23 – Výpůjční náklady

Cílem tohoto standardu je stanovit účetní řešení pro výpůjční náklady. **Výpůjční náklady** (Borrowing costs) definuje jako úroky a ostatní náklady, které podnik vynaložil ve spojení s vypůjčením si finančních prostředků. Podle standardu 23 mezi výpůjční náklady patří: [3]

- úroky z bankovních úvěrů, krátkodobých a dlouhodobých půjček,
- odpisování diskontů nebo premií souvisejících s půjčkami,
- odpisování vedlejších nákladů, vynaložených v souvislosti s uzavřením půjček,
- finanční náklady z titulu finančních leasingů uznaných v souladu s IAS 17 – Leasingy,
- kurzové rozdíly vznikající z půjček v cizí měně v rozsahu, ve kterém jsou považovány za úpravu úrokových nákladů.

Dále je ve standardu charakterizováno **vymezené aktivum** (Qualifying asset), což je aktivum, u něhož nutně trvá určitou dobu, než je připraveno k zamýšlenému použití nebo prodeji. [7]

Standard se snaží odpovědět na otázku, zda se výpůjční náklady (zejména úroky) mají účtovat do nákladů v době, kdy vznikly, nebo se mají aktivovat do ceny majetku a do nákladů účtovat v rámci odpisů daného majetku. Existují dva názorové směry: [7]

- hlavním argumentem pro aktivaci je potřeba zpřesnění ceny aktiva v rozvaze a dodržení tzv. matching principu (princip správného přiřazování nákladů k výnosům), pokud jsou výpůjční náklady účtovány do nákladů v rámci odpisů až v době, kdy společnost získává z příslušného aktiva též výnosy (tj. po jeho uvedení do provozu),
- argumentem pro okamžité účtování výpůjčních nákladů do nákladů je, že se úroky váží spíše k příslušnému dluhu a měly by se účtovat do nákladů v době, kdy tento dluh u společnosti existuje.

Postup účtování

Standard uvádí dvě řešení pro výpůjční náklady: [3]

- a) **Základní řešení** – kdy výpůjční náklady jsou vykázány jako náklad v období, ve kterém jsou vynaloženy bez ohledu na účel půjčky.
- b) **Povolené alternativní řešení** – výpůjční náklady, které nejsou předmětem aktivace, jsou vykázány jako náklad v období, ve kterém jsou vynaloženy. Výpůjční náklady, které jsou přímo vztaženy k akvizici podniku, výstavbě nebo výrobě způsobilého aktiva, se aktivují jako část pořizovacích nákladů na toto aktivum. Částka výpůjčních nákladů způsobilá pro aktivaci se určí v souladu s tímto standardem.

1.3.10 IAS 37 – Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva

Účelem standardu je upravit, jakým způsobem se mají v účetní závěrce promítat rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné dluhy. [7]

Rezervy (Provisions) jsou závazky s neurčitým časovým určením nebo výší. [3]

Závazek (Obligation) je současná povinnost podniku, která je důsledkem minulé události a k jejímuž vypořádání bude podnik v budoucnu nucen čerpat zdroje, z nichž by mu jinak plynul ekonomický přínos. [3]

Podmíněný závazek (Contingent obligation) je: [3]

- pravděpodobný závazek, který je důsledkem minulé události a jehož existence bude potvrzena pouze tím, že v budoucnu dojde nebo nedojde k jedné nebo více nejistým událostem, které nejsou plně od kontrolou podniku,
- existující závazek, který je důsledkem minulé události, ale není vykázán, protože:
 - není pravděpodobné, že podnik bude nucen k uhrazení tohoto závazku čerpat zdroje, z nichž by mu jinak plynul ekonomický přínos, nebo
 - výše závazku nelze s dostatečnou spolehlivostí stanovit.

Standard 37 rozlišuje mezi rezervami a podmíněnými dluhy. Pokud daná položka splňuje definici rezervy, je podle požadavků IAS vždy vykázána v rozvaze jako dluh. Pokud se jedná o podmíněný dluh, zveřejňuje se pouze v příloze k účetní závěrce. [7]

Podmíněné aktivum (Contingent asset) je pravděpodobné aktivum, které vzniklo v důsledku minulé události, a jehož existence bude potvrzena pouze tím, že v budoucnu dojde nebo nedojde k jedné nebo více událostem, které nejsou plně pod kontrolou podniku.

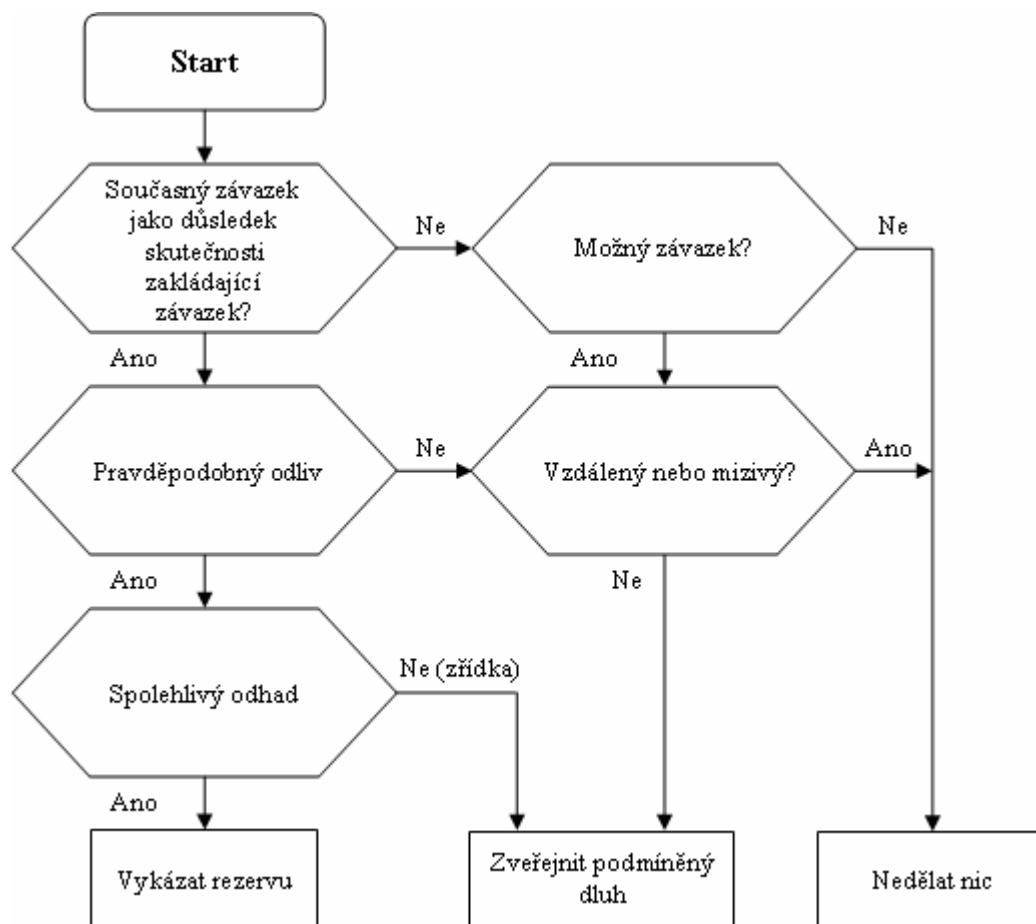
Nevykazují se v rozvaze, zveřejňují se pouze v příloze k účetním výkazům. Musejí být společností řádně posouzena. Pokud se stane prakticky jisté, že společnosti vznikne ekonomický prospěch, nejedná se o podmíněné aktivum, ale většinou o pohledávku, která se vykazuje přímo v rozvaze proti odpovídajícímu výnosu. [7]

Dále jsou ve standardu charakterizovány následující pojmy: **skutečnost zakládající závazek** (Obligating event), **smluvní závazek** (Legal obligation), **mimosmluvní závazek** (Constructive obligation), **nevýhodná smlouva** (Onerous contract), **restrukturalizace** (Restructuring).

Test na rezervu – rezerva se vykáže, pokud: [7]

- společnost má současný závazek (smluvní nebo mimosmluvní) jako výsledek minulé události,
- je pravděpodobné, že vypořádání závazku bude znamenat odliv zdrojů, přinášejících ekonomický prospěch společnosti, a
- částka závazku může být spolehlivě odhadnuta.

Pokud tyto podmínky nejsou splněny, rezerva se nevykáže.

Obr. 1. Vývojový diagram pro rozhodování o tvorbě rezerv, případně zveřejnění podmíněného dluhu. [7]

Standard 37 aplikuje pravidla uznání a oceňování rezerv na tři oblasti: budoucí provozní ztráty, nevýhodné smlouvy a restrukturalizace. [7]

- **Budoucí provozní ztráty** – na ně by se podle tohoto standardu rezerva tvořit neměla, protože nesplňují definici rezervy uvedenou ve standardu. Příkladem budoucí provozní ztráty jsou opravy dlouhodobého majetku. Pokud by společnost tvořila rezervu na opravy dlouhodobého majetku, znamenalo by to, že má špatně stanoveny (podhodnoceny) odpisy majetku, popř. nadhodnocený majetek z jiného důvodu, a měla by proto provést test na snížení hodnoty majetku.
- **Nevýhodné smlouvy** – rezerva se v této souvislosti má tvořit v nižší částce z těchto dvou částek:
 - náklady na splnění smlouvy, nebo
 - veškeré kompenzace nebo pokuty, které vyplývají z nedodržení plnění smlouvy.

- **Restrukturalizace** – rezerva má zahrnovat pouze přímé výdaje, které vyplývají z restrukturalizace a nemá zahrnovat výdaje, které jsou spojeny se souvisejícími aktivitami společnosti (například náklady na proškolení nebo přemístění současných zaměstnanců společnosti, marketingové náklady nebo investice do nových systémů a distribučních sítí).

1.3.11 IAS 38 – Nehmotná aktiva

Náplní standardu je účtování a vykazování nehmotných dlouhodobých aktiv. **Nehmotná aktiva** (Intangible assets) jsou identifikovatelná nepeněžní aktiva nehmotné povahy. Jsou držena pro využití při výrobě nebo poskytování zboží nebo služeb, z důvodu pronájmu jiným subjektům nebo z administrativních důvodů. [7]

Nehmotné aktivum je uznáno, pokud: [7]

- splňuje definici nehmotného aktiva,
- je pravděpodobné, že podniku přinese budoucí ekonomický prospěch a
- lze jej spolehlivě ocenit.

Při prvotním uznání je nehmotné aktivum oceněno pořizovací cenou. [3]

Standard dále definuje tyto pojmy: **aktivum** (Asset), **peněžní aktiva** (Monetary assets), **výzkum** (Research), **vývoj** (Development), **odpisování** (Amortisation), **odpisová základna** (Depreciable amount), **doba životnosti** (Usefull life), **pořizovací náklady** (Cost), **zbytková hodnota** (Residua value), **reálná hodnota** (Fair value), **aktivní trh** (Active market), **ztráta ze snížení hodnoty** (Impairment loss), **účetní hodnota** (Carrying amount).

Identifikovatelnost

Podnik může uznat pouze identifikovatelná aktiva, která je možné jednoznačně odlišit od goodwillu. Takové aktivum může podnik např. samostatně prodat nebo pronajmout, aniž by zároveň prodával nebo pronajímal další aktiva podniku. Hlavním smyslem členění nehmotných aktiv ve standardu 38 na identifikovatelná a neidentifikovatelná je oddělení obsahu standardu 38 od goodwillu, který vyplývá z podnikových kombinací. Goodwill nemůže být samostatně převeden na jiného vlastníka, a proto nesplňuje kritéria, uvedená ve standardu 38. Goodwillu se proto standard 38 věnuje spíše okrajově. [3]

Kontrola

Podnik kontroluje aktivum, pokud mu toto aktivum přináší budoucí ekonomické užitky a pokud je schopný zamezit přístupu ostatních k ekonomickým užitkům z daného aktiva (například prostřednictvím autorských práv, patentů, atd.). Proto například nelze uznat jako nehmotné aktivum tým vysoce kvalifikovaných zaměstnanců, protože podnik obvykle nemůže zamezit jejich odchodu. Dalším podobným příkladem je např. portfolio zákazníků nebo podíl na trhu – zákazník může kdykoliv odejít ke konkurenci. [3]

Samostatné pořízení nehmotného aktiva

Při samostatném pořízení nehmotného aktiva lze obvykle spolehlivě stanovit jeho pořizovací cenu, která se skládá z: [3]

- kupní ceny, včetně dovozního cla a nerefundovatelných daní a
- přímo přiřaditelných nákladů, které jsou vynaloženy na zprovoznění daného aktiva.

Výdaje vynaložené v období, kdy aktivum je již připraveno pro své zamýšlené použití, nelze aktivovat. Pokud je platba za pořízení nehmotného aktiva odložena, je pořizovací cena stanovena ve výši současné hodnoty budoucích plateb.

Příklady výdajů, které jsou uznány jako náklad: [3]

- zřizovací výdaje závodu vynaložené během období před zahájením výroby v plném rozsahu,
- zřizovací výdaje ve formě nákladů na právní zastoupení a správní náklady vynaložené zřizování právnické osoby,
- náklady na zaškolení,
- reklama a s ní spojené náklady,
- relokační, restrukturalizační a ostatní náklady zahrnuté do reorganizace podniku nebo výroby.

Doba použitelnosti

Podnik určí, zda-li má nehmotné aktivum omezenou nebo neomezenou dobu použitelnosti. Nehmotná aktiva s neomezenou dobou použitelnosti se neodepisují, ale ke konci účetního

období u těchto aktiv podnik provede test na snížení hodnoty. Při stanovení doby použitelnosti podnik uváží například: [7]

- životní cyklus aktiva,
- technické a technologické opotřebení,
- stabilita odvětví, ve kterém se aktivum používá,
- očekávané chování konkurentů.

Amortizace nehmotných aktiv s omezenou dobou použitelnosti

Po dobu použitelnosti nehmotného aktiva by odepisovaná částka měla být systematicky účtována výsledkově. Použitá metoda odpisování by měla odrážet model, ve kterém jsou ekonomické užitky z aktiva spotřebovávány. Jestliže tento model nemůže být spolehlivě určen, měla by být přijata metoda rovnoměrného odepisování. Období a metoda odpisování by měly být přezkoumány alespoň na konci každého fiskálního roku. [7]

2 FINANČNÍ ANALÝZA

2.1 Význam finanční analýzy

Aby manažer mohl řídit, musí vědět. Veškeré údaje o hospodaření podniku jsou zachycené v účetních výkazech. Účetnictví obsahuje řadu důležitých informací. Prostředkem k jejich využití a zhodnocení je finanční analýza. Umožňuje nám provést důkladnou finanční a ekonomickou analýzu hospodaření společnosti v minulosti a současnosti a zároveň pomáhá přesně stanovit trendy jejího budoucího vývoje a s předstihem upozorňuje na problémy v hospodaření firmy.

Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření firmy. Jejím cílem je poznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabiny, které by mohly v budoucnosti vést k problémům a determinovat silné stránky, na kterých by firma mohla stavět. Jako nástroj ohodnocení finančního zdraví firmy je finanční analýza používána mnoha různými ekonomickými subjekty, které mají zájem dozvědět se více o jejím hospodaření. [1]

Finanční analýza je činnost komplexní povahy. Při finanční analýze se provádí zkoumání jednotlivých složek, které určují finanční situaci podniku. Provádí se analýza např. rentability, likvidity, stability. Finanční analytik ale při své práci nesmí zapomenout na to, že mezi jednotlivými složkami existují vzájemné vazby, které musí při své analýze respektovat.

Hlavním úkolem finanční analýzy je získat z výkazů a dalších zdrojů informace, které umožní posoudit zdraví podniku a jeho slabiny a připravit podklady pro potřebná řídicí rozhodnutí. [5]

2.2 Zdroje vstupních informací pro finanční analýzu

Většinu údajů, kterých je potřeba k naplnění základních finančních ukazatelů poskytují základní účetní výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisků a ztrát
- a výkaz o pohybu peněžních prostředků (výkaz cash flow).

Nedostatkem účetních informací z hlediska finančního řízení je to, že zobrazují minulost a neobsahují výhledy do budoucnosti. Poskytují finančnímu manažerovi údaje momentálního typu, v podobě převážně stavových absolutních veličin uváděných k určitému datu, resp. tokových veličin za určité období, které jednotlivě mají malou vypovídací schopnost. Samotné souhrnné výstupy neposkytují úplný obraz o hospodaření a finanční situaci podniku, o jeho silných a slabých stránkách, nebezpečích, trendech a celkové kvalitě hospodaření. Právě finanční analýza je cestou k překonání těchto nedostatků. [12]

Kromě údajů vyplývajících z finančního účetnictví se používají pro naplnění některých ukazatelů i údaje finančního trhu, např. tržní cena akcií. Využívají se také i údaje naturální povahy, např. počet zaměstnanců při zjišťování produktivity práce. Pro správné vyhodnocování je nutné znát i řadu kvalitativních informací, které specifikují konkrétní podmínky činnosti daného podniku. Jedná se především o předmět činnosti podniku, postavení na trhu, úroveň dodavatelsko-odběratelských vztahů apod. [12]

Mimo aktuálních údajů o podniku, který je předmětem analýzy, je potřebné mít k dispozici rovněž údaje sloužící jako základ srovnání.

2.3 Poptávka po finančních informacích o podniku

O finanční informace o podniku má zájem celá řada uživatelů. Všichni však mají jedno společné – potřebují vědět, aby mohli řídit. V některých případech dochází ke kolizi zájmů různých skupin. Proto i finanční analýza, resp. její podrobnost je vždy orientována na uživatele finančních informací. Jiná podrobnost informací je poskytována manažerům pro potřeby řízení a jiná podrobnost zákazníkům, kdy jsou jim poskytovány informace už v agregované podobě např. formou výročních zpráv. [5]

Akcionáři a ostatní investoři využívají informace ze dvou hledisek – investičního a kontrolního. Investiční hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucích investicích – zajímají se především o míru rizika, ziskovost vloženého kapitálu. Kontrolní hledisko uplatňuje akcionář vůči manažerům podniku – vyžadují zprávy o finančním stavu podniku, zajímají se o stabilitu a likviditu podniku, disponibilní zisk, zajištění trvání a rozvoj podniku. [4]

Manažeři využívají informace především pro dlouhodobé i operativní finanční řízení podniku – při výběru vhodných způsobů financování činnosti, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování použitého zisku, případně při úhradě ztráty, při rozhodování o podnikatelských záměrech apod.). Manažeři mají často zájem i o informace týkající se finanční pozice jiných podniků (konkurence, dodavatelů, odběratelů). Kromě využití těchto informací pro finanční řízení jsou manažeři zainteresováni na finančních výsledcích prostřednictvím odměn a prémie. [4]

Banky žádají co nejvíce informací o finančním stavu svých klientů, aby se mohly správně rozhodovat, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. [4]

Obchodní partneři – dodavatelé si na základě znalosti finanční situace potencionálních zákazníků vybírají nejvhodnější odběratele, zatímco odběratelé se ujišťují o serióznosti a dlouhodobé stabilitě dodavatelských podniků. [4]

Konkurenční firmy – zajímají se o informace využitelné ke srovnávání s jejich vlastními výsledky a k odhadování slabých a silných míst konkurenčního podniku. [4]

Burzovní makléři – informace o finanční situaci potřebují dokonce průběžně, aby se mohli úspěšně rozhodovat při obchodování s cennými papíry. [4]

Stát a jeho orgány – informace finanční analýzy jsou potřebné pro tvorbu a korekce daňové politiky, pro monitorování vládní politiky, pro kontrolu plnění daňových povinností, pro statistiku apod. [4]

Analytici, daňoví poradci, účetní znalci, ekonomičtí poradci – pro správnou identifikaci nedostatků a doporučení ke zlepšení stavu. [4]

Zaměstnanci – zajímají se o finanční informace z hlediska jistoty zaměstnání, z hlediska mzdových a sociálních perspektiv. [4]

2.4 Srovnatelnost

Pro finanční analýzu má prvořadý význam zajištění srovnatelnosti údajů uložených v účetních výkazech. V následujícím textu se budu snažit dokázat, že dosažení úplné srovnatelnosti je přes veškeré snahy velmi obtížné. [4]

Celosvětově uznávanou účetní zásadou je **zásada věrného zobrazení skutečnosti**, která má zajistit zobrazení reálné ekonomické situace. Ovšem existují jisté okolnosti, které

získání věrného obrazu znesnadňují. Tyto okolnosti pak znesnadňují jednak posuzování situace téhož podniku v časových řadách (analýza trendu), ale hlavně představuje problém při mezipodnikovém srovnávání (uvnitř státu nebo na mezinárodní úrovni). [4]

Při interpretaci položek účetních výkazů si musíme být vědomi následujících skutečností: [4]

- řada vykazovaných položek představuje více či méně přesné odhady – odpisy dlouhodobých hmotných aktiv (odhad doby používání), odhad výše rezerv, odhad stavu některých zásob při inventuře atd.,
- v aktivech rozvahy lze v některých případech nalézt i majetek, který prokazatelně nepřinese žádný budoucí prospěch, jeho vykazování je příčinou vyššího fiktivního výsledku hospodaření (může být vykázán z důvodů podnikové strategie nebo z důvodů legislativních),
- některé významné položky naopak v aktivech rozvahy chybí, a to jednak proto, že jsou obtížně ocenitelné (např. intelektuální kapitál), jednak z důvodů legislativních.

Problematiku srovnatelnosti můžeme rozdělit do těchto částí: [4]

- srovnatelnost v časové řadě jednoho podniku,
- srovnatelnost s tuzemskými podniky v zemi,
- srovnatelnost mezinárodní.

2.4.1 Srovnatelnost vykazovaných údajů v časové řadě

Zajištění srovnatelnosti všeobecně, a tudíž i srovnatelnosti výsledků jednoho podniku v časové posloupnosti napomáhá obecně uznávaná **zásada konzistence** (zásada věcné a metodické stálosti). Jejím hlavním požadavkem je, aby podnik používal zvolenou účetní politiku, metodu účtování a vykazování údajů nezměněně (časově nepřetržitě a věcně důsledně) v případech, kdy platné účetní předpisy umožňují volbu. Této zásadě věnují svoji pozornost nejen IAS/IFRS a US GAAP, ale i každá národní politika, protože je pro srovnatelnost velmi důležitá. [4]

Ale ani dodržení této zásady není zárukou, že je zajištěna srovnatelnost vykazovaných údajů v časové řadě. Mezi nejdůležitějších faktory ovlivňující vypovídací schopnost účetních výkazů patří např.: [4]

- **změny v legislativě** – v obchodním právu, ve zdravotním a sociálním pojištění, v celních a devizových předpisech, ve fiskální politice,
- **změny v ekonomickém prostředí** – změny úrokových sazeb, mzdové politiky, změny odvětvové, pohyby kursů cizích měn,
- **sezónní a konjunkturální výkyvy během roku**, které způsobují, že stavové veličiny v rozvaze nezobrazují charakteristické celoroční podmínky,
- **chybějící srovnávací údaje**, které by sloužily pro srovnání s minulými obdobími – např. změna v důsledku změn v účetních, daňových či právních předpisech.

A právě přechod na vykazování podle IAS/IFRS bude představovat největší problém pro porovnávání výsledků jednoho podniku v časové řadě. Tento problém je zčásti vyřešen tím, že účetní závěrka musí obsahovat údaje za jedno srovnatelné období a pro jejich sestavení je potřebná zahajovací rozvaha. Pokud by byly standardy pro malé a střední podniky povinné pro účetní období začínající 1. ledna 2007, bude účetní závěrka k 31. prosince 2007 obsahovat srovnatelné údaje k 31. prosinci 2006, k nimž bude potřebná zahajovací rozvaha již k 1. lednu 2006. Tuto zahajovací rozvahu podnik připraví z rozvahy k 31. prosinci 2005. Hlubší analýzu ale nelze provést, protože údaje z výkazů sestavených podle IAS/IFRS nejsou plně srovnatelné s údaji obsažené ve výkazech sestavených podle národních předpisů.

2.4.2 Srovnatelnost s tuzemskými podniky

Podnik neporovnává jen své výsledky v jednotlivých letech, ale musí se též porovnávat se svými konkurenty, aby věděl, jak si vede v hospodářské soutěži. Cítí potřebu srovnávat své výsledky s obdobnými podniky, k čemuž mu slouží **průřezová analýza**. Srovnatelnost je o to těžší, že překračuje hranice podniku. Jde tedy o to, do jaké míry jsou srovnatelné výkazy různých podniků. [4]

Účetní předpisy (včetně IAS/IFRS a US GAAP) nechávají podnikům v mnoha případech v rámci vymezených hranic poměrně velkou volnost. Určitá oblast může být svěřena podniku plně do jeho kompetence (např. oblast účetních odpisů), v jiných oblastech má podnik možnost volby z více přípustných variant. Proto vznikají mezi týmiž položkami účetních výkazů různých podniků obsahové rozdíly, které znesnadňují srovnatelnost údajů obsažených v účetních výkazech různých podniků. [4]

Uvedené rozdíly lze klasifikovat takto: [4]

- **Odlišnosti vyplývající z rozdílné účetní politiky.** Způsobují, že tytéž operace dvou jinak srovnatelných podniků mohou být vykázány odlišně. Mezi příčiny nesrovnalostí patří např. přijatá politika účetních odpisů (odlišné metody odpisování, odlišné odpisové sazby), přijaté způsoby oceňování (volba mezi různými oceňovacími základnami, použití odhadů), přijatá politika tvorby rezerv, vykazování drobného hmotného a nehmotného majetku, zacházení s výpůjčními náklady a řada dalších.
- **Odlišnosti metodické.** Ty vyplývají z odlišného výkladu formulovaných pravidel a z rozdílné aplikace rámcových účetních postupů (ať již stanovených právní normou, zvykovým právem či světovými účetními standardy). Důsledkem je odlišné zobrazení dané transakce v účetních knihách různých podniků a tím i její odlišné vykázání v účetní závěrce (aniž to musí znamenat porušení předpisů či požadavků standardu).

2.4.3 Mezinárodní srovnatelnost

V dnešní době odstraňování národních tržních bariér, pronikání firem na zahraniční trhy už nestačí investorům informace o makroekonomice zahraniční země, o jejím trhu, případně jiné nekvantifikovatelné informace. Pro svá rozhodnutí potřebují analyzovat údaje uložené v účetních výkazech zahraničních společností. Takové analýzy je jednodušší provádět z výkazů, které jsou sestavené ve shodě se světově uznávanými účetními standardy, než z výkazů vyhotovených podle národních účetních předpisů určité země. V tom je právě smysl IAS/IFRS. [4]

Co z výše uvedeného vyplývá pro srovnatelnost? Neexistence plné srovnatelnosti mezi podobnými podniky. Pokud budeme porovnávat podniky na základě účetních výkazů, tak si musíme být vědomi omezení, které v sobě srovnatelnost ukrývá. Bohužel tato omezení nejsou úplně odstraněna ani v případě porovnávání podniků, které vyhotovily své výkazy ve shodě se světově uznávanými standardy, i když IAS/IFRS se snaží o maximálně možnou srovnatelnost. [4]

2.5 Nástroje finanční analýzy

2.5.1 Ukazatele rentability

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. Obecně je rentabilita definována jako poměr zisku a vloženého kapitálu: [5,9]

- **Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** = Čistý zisk/Vlastní kapitál
- **Rentabilita celkového kapitálu (ROA)** = EBIT/Aktiva
- **Rentabilita tržeb (ROS)** = EBIT/Tržby

2.5.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel) tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Podle toho, jakou míru jistoty požadujeme od tohoto měření, dosazujeme do čitatele majetkové složky s různou dobou likvidnosti, tj. přeměnitelnosti na peníze. Nejlikvidnější jsou pochopitelně samy peníze v hotovosti a na běžných účtech, nejméně likvidní jsou stálá aktiva, proto se v této souvislosti vůbec neuvažují. Základní ukazatele likvidity se tudíž odvozují od oběžných aktiv (nebo jen od některých jejich složek). Základní ukazatele likvidity jsou tyto: [5,9]

- **Běžná likvidita (III. stupně)** = Oběžná aktiva / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)
- **Pohotová likvidita (II. stupně)** = (Krátkodobé pohledávky + finanční majetek) / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)
- **Hotovostní likvidita (I. stupně)** = Finanční majetek / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)

2.5.3 Analýza zadluženosti

Na financování podnikových aktiv se v určité míře podílí jak vlastní kapitál, tak i kapitál cizí. Každá firma by měla usilovat o optimální finanční strukturu, o nejvhodnější poměr vlastních a cizích zdrojů, protože ten rozhoduje o tom, „za kolik“ firma celkový kapitál pořídí. [5]

Podíl, ve kterém podnik používá jako zdroj svého financování dluhy, má tři významné efekty: [9]

- zvyšováním finančních zdrojů pomocí dluhu mohou vlastníci udržet kontrolu nad podnikem s relativně nízkou investicí,
- když podnik vydělává s vypůjčenými penězi více, než činí její úrok za vypůjčené zdroje, výnosnost vlastního jmění se zvyšuje,
- věřitelé chápou vlastní kapitál jako bezpečnostní polštář. Jestliže vlastníci zajišťují malou proporcí celkového investovaného kapitálu, riziko nesou především věřitelé.

K hodnocení finanční struktury se používá několik ukazatelů zadluženosti, které jsou odvozeny z rozvahy, vycházejí z rozboru vzájemných vztahů mezi položkami závazků, vlastního a celkového kapitálu: [9]

- **Ukazatel věřitelského rizika** = Cizí zdroje/Pasiva
- **Krytí dlouhodobých aktiv dlouhodobými zdroji** = Dlouhodobé zdroje/DM
- **Ukazatel úrokového krytí** = EBIT/Nákladové úroky

2.5.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně firma hospodaří se svými aktivy. Má-li jich více, než je třeba, vznikají ji zbytečné náklady, a tím i nízký zisk. Má-li jich nedostatek, pak se musí vzdát mnoha potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a přichází o výnosy, které by mohla získat. [11]

Ukazatele aktivity říkají, kolikrát se obrátí určitý druh majetku za stanovený časový interval (vyjadřují počet obrátek nebo – vyjádřeno opačně – měří dobu obratu, tj. dobu, po kterou je majetek v určité formě vázán – neboli za jak dlouho uskuteční svoji přeměnu). Hodnota těchto ukazatelů se tedy vyjadřuje v jednotkách času. Může se jednat o roky či o kratší časové období. Chceme-li vyjádřit vázanost majetku v letech, pracujeme s ročními tržbami, zatímco pro stanovení rychlosti obratu ve dnech pracujeme s denními tržbami. Pro výpočet použijeme tyto ukazatele: [5,9]

- **Doba obratu zásob** = $(\text{Průměrná hodnota zásob} / \text{Tržby}) \cdot 360$
- **Doba obratu pohledávek** = $(\text{Průměrná hodnota pohledávek} / \text{Tržby}) \cdot 360$
- **Doba obratu závazků** = $(\text{Průměrná hodnota závazků z obchodního styku} / \text{Tržby}) \cdot 360$

II. ANALYTICKÁ ČÁST

3 PŘEVOD ÚČETNÍ ZÁVĚRKY SESTAVENÉ DLE ČESKÝCH NOREM NA ZÁVĚRKU DLE IAS/IFRS

3.1 Transformace rozvahy - aktiva

3.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Je identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty, kontrolované podnikem (pro podnik představuje budoucí ekonomický užitek). Je držené pro užití ve výrobě nebo dodávce zboží či služeb, pro pronájem ostatním subjektům či pro administrativní účely. Může být nakoupené nebo vytvořené vlastní činností. Dá se spolehlivě ocenit pořizovací cenou (nebo jiným způsobem ocenění). Jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok.

Dlouhodobý nehmotný majetek ve společnosti Kovonax spol. s r. o. tvoří software. Jedná se o programy, které jsou nainstalovány v počítačích společnosti. Společnost též vlastní software, který podle českých předpisů nevyhovuje dlouhodobému nehmotnému majetku. Jeho cena je nižší, než požadují české předpisy, ale doba použitelnosti je delší než jeden rok. Při svém pořízení byl zaúčtován do nákladů. Proto tento **drobný dlouhodobý nehmotný majetek** odúčtují z nákladů, zahrnu do dlouhodobého nehmotného majetku a náklady upravím o odpisy tohoto majetku.

*Změna provedená v rozvahové položce **Dlouhodobý nehmotný majetek**:*

- zvýšení položky *Software brutto* o **86 tis. Kč**,
- zvýšení položky *Software netto* o **69 tis. Kč**.

3.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek vykázaný v rozvaze Kovonaxu se v plné výši stane součástí rozvahy zhotovené podle Mezinárodních účetních standardů, protože jej podnik používá při výrobě nebo poskytování zboží a služeb, pronájmu jiným společností a k administrativním účelům. Doba jeho použitelnosti je delší než jeden rok.

Dlouhodobý hmotný majetek tvoří:

- pozemky,
- budovy, haly a stavby,

- samostatné movité věci a soubory movitých věcí – zejména stroje, přístroje, dopravní prostředky,
- jiný dlouhodobý hmotný majetek – inventář, speciální nástroje.

Dlouhodobý hmotný majetek bude navýšen o majetek, který Kovonax spol. s r. o. získal prostřednictvím **finančního leasingu**. I když tento majetek nevlastní, získává z něj užitky, používá jej při poskytování služeb a plánuje, že jej bude využívat více než jeden rok.

Pro uznání dlouhodobých aktiv není rozhodující cenový limit, ale doba, po kterou hodlá podnik aktivum užívat. Proto je do dlouhodobého majetku zahrnuta hodnota **drobného dlouhodobého hmotného majetku** (jedná se o vybavení kanceláře a nástroje pro čalounickou dílnu), který podnik v účetním období nakoupil a zaúčtoval do spotřeby materiálu, případně evidoval ke konci roku na skladě jako materiál (v případě Kovonaxu je to majetek v pořizovací ceně pod 10 000 Kč.). Dlouhodobý majetek bude navýšen o tento majetek, protože jej podnik používá ve výrobě a k administrativním účelům a doba použitelnosti je delší než jeden rok.

*Změna provedená v rozvahové položce **Dlouhodobý hmotný majetek**:*

- *drobný dlouhodobý hmotný majetek*
 - *navýšení brutto částky o 187 tis. Kč,*
 - *navýšení netto částky o 159 tis. Kč,*
- *majetek získaný prostřednictvím finančního leasingu*
 - *navýšení brutto částky o 752 tis. Kč,*
 - *navýšení netto částky o 627 tis. Kč,*

3.1.3 Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý finanční majetek je tvořen cennými papíry a podíly v podnicích. Kovonax spol. s r. o. vlastní 100 % podíl ve společnosti Kovonax SLOVAKIA s r. o., což představuje 394 tis. Kč, a 40 % podíl na základním kapitálu ve společnosti Ramex Raciborz. Podle IAS/IFRS se dlouhodobý finanční majetek oceňuje pořizovací cenou. Společnost při jejich pořizování nevykázala žádné vedlejší pořizovací náklady, proto se částka dlouhodobého finančního majetku vykázaná podle českých předpisů stane v plné výši součástí transformované závěrky sestavené podle IAS/IFRS.

*V rozvahové položce **Dlouhodobý finanční majetek** nebude provedena žádná změna.*

3.1.4 Krátkodobý finanční majetek

Finanční majetek tvoří peníze v hotovosti a na účtech v bankách. Společnost nevlastní žádné krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek. Nic nebrání tomu, aby se částka finančního majetku stala součástí rozvahy sestavené podle IAS/IFRS.

Společnost v roce 2003 nevlastnila žádný majetek pořízený finančním leasingem. Ve své diplomové práci ukazují, jaké dopady na rozvahu a výsledovku by měl finanční leasing. Podrobnější informaci se nacházejí v příloze P II.

*Změna provedená v rozvahové položce **Krátkodobý finanční majetek**:*

- *snížení stavu peněžních prostředků na bankovním účtu z důvodu zaplacených splátek finančního leasingu v částce **346 tis. Kč**.*

3.1.5 Zásoby

Zásoby ve společnosti Kovonax spol. s r. o. jsou tvořeny:

- skladovaným materiálem,
- nedokončenou výrobou a polotovary,
- výrobky,
- a zbožím.

Zásoby vyhovují definici: jsou drženy za účelem dalšího prodeje při běžném podnikání, a to v procesu výroby nebo k prodeji ve formě materiálu nebo dodávky ke spotřebě ve výrobním procesu či při poskytování služeb.

V položce Zásoby bývají podle českých účetních předpisů zahrnuty náhradní díly. Významné náhradní díly, u kterých se předpokládá jejich použití delší než jeden rok, by měly být klasifikovány jako pozemky, budovy a zařízení a ne jako zásoby. Společnost takového náhradní díly nevlastní.

*V rozvahové položce **Zásoby** nebude provedena žádná změna.*

3.1.6 Krátkodobé pohledávky

Představují pohledávky, jejichž splatnost je kratší než jeden rok. Největší objem představují pohledávky z obchodních vztahů, což jsou pohledávky za odběrateli, které vznikly na základě fakturace. Dále má společnost pohledávky z titulu poskytnutých záloh na elektrickou energii a plyn. Pohledávky za státem představují přeplatek silniční daně nebo vratku DPH. V rozvaze jsou též uvedeny jiné pohledávky.

Dohadné položky aktivní – tato položka, jak je chápána v české úpravě, odpovídá pojetí pohledávek podle IAS/IFRS. V rozvaze společnosti Kovonax spol. s r. o. je vykázán nárok na náhradu od pojišťovny. Tento nárok je pravděpodobný, proto se jedná o pohledávku a bude vykázána též v rozvaze sestavené dle IAS/IFRS.

Pokud by vznik nároku byl sporný, jedná se o podmíněné aktivum, které se podle IAS/IFRS zveřejňuje pouze v příloze.

Fakt, že se částka odhaduje, nezakládá podle IAS/IFRS důvod samostatného vykazování, protože odhady jsou v účetnictví běžné. Případné pochybnosti v souvislosti s odhady jsou předmětem zveřejnění.

Pohledávky se stanou součástí krátkodobých aktiv výkazu Rozvaha sestaveného podle IAS/IFRS, protože:

- představují jistotu budoucího ekonomického prospěchu a jeho výše je spolehlivě určena na základě vystavených faktur,
- v budoucnosti přispějí k přírůstku finančních prostředků podniku,
- jsou výsledkem minulých transakcí,
- společnost očekává, že k jejich realizaci dojde v průběhu jednoho roku od rozv. dne.

*Změna provedená v rozvahové položce **Pohledávky**:*

- navýšení o příjmy příštích období v částce **38 tis. Kč**.

3.1.7 Časové rozlišení

Časové rozlišení ve společnosti Kovonax spol. s r. o. tvoří:

- náklady příštích období,
- příjmy příštích období.

Náklady příštích období se vykazují důsledně z časového hlediska, buď jako dlouhodobá aktiva (pokud časově rozlišujeme déle než 12 měsíců) nebo jako krátkodobá aktiva. Společnost zde eviduje dopředu zaplacené nájemné za maloobchodní prodejny, předplatné časopisů, předem zaplacené faktury za účast na veletrhu.

Příjmy příštích období jak jsou chápány v české úpravě, odpovídají pojetí pohledávek podle IAS. Proto bude vykázána ve skupině pohledávek. Příjmy příštích období představují především částku výnosových úroků, které patří do běžného období.

Náklady a příjmy příštích období se stanou součástí rozvahy sestavené dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Stanou se součástí krátkodobých aktiv, protože budou realizovány v průběhu 12 měsíců od rozvahového dne.

*Změna provedená v rozvahové položce **Časové rozlišení**:*

➤ *snížení o příjmy příštích období v částce **38 tis. Kč**.*

Tab. 1. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – dlouhodobý majetek (v tis. Kč).

[vlastní zpracování]

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Korekce dle IAS/IFRS
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63) = ř. 66	001	159 102	-94 662	64 440	509
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	121 842	-93 330	28 512	855
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	3 733	-3 659	74	69
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3.	Software	007	3 733	-3 659	74	69
4.	Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
5.	Goodwill (+/-)	009	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	117 591	-89 671	27 920	786
B. II. 1.	Pozemky	014	1 876	0	1 876	0
2.	Stavby	015	41 341	-21 754	19 587	0
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	66 465	-60 008	6 457	627
4.	Pěšitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
5.	Základní stádo a tažná zvířata	018	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	7 909	-7 909	0	159
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	0	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku (+/-)	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	518	0	518	0
B. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	394	0	394	0
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	124	0	124	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0	0
4.	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	027	0	0	0	0
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

Tab. 2. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – oběžná aktiva a časové rozlišení (v tis Kč).
[vlastní zpracování]

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Korekce dle IAS/IFRS
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	36 883	-1 332	35 551	-308
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	23 651	0	23 651	0
C. I. 1.	Materiál	033	9 420	0	9 420	0
	2. Nedokončená výroba a polotovary	034	5 508	0	5 508	0
	3. Výrobky	035	7 317	0	7 317	0
	4. Zvířata	036	0	0	0	0
	5. Zboží	037	1 406	0	1 406	0
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 46)	039	0	0	0	0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043	0	0	0	0
	5. Dohadné účty aktivní	044	0	0	0	0
	6. Jiné pohledávky	045	0	0	0	0
	7. Odložená daňová pohledávka	046	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 48 až 56)	047	10 014	-1 332	8 682	38
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	048	9 270	-1 332	7 938	38
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	049	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	050	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	051	0	0	0	0
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	052	0	0	0	0
	6. Stát - daňové pohledávky	053	3	0	3	0
	7. Ostatní poskytnuté zálohy	054	604	0	604	0
	8. Dohadné účty aktivní	055	24	0	24	0
	9. Jiné pohledávky	056	113	0	113	0
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 58 až 61)	057	3 218	0	3 218	-346
C. IV. 1.	Peníze	058	106	0	106	0
	2. Účty v bankách	059	3 112	0	3 112	-346
	3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	060	0	0	0	0
	4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	061	0	0	0	0
D. I.	Časové rozlišení (ř. 63 až 65)	062	377	0	377	-38
D. I. 1.	Náklady příštích období	063	339	0	339	0
	2. Komplexní náklady příštích období	064	0	0	0	0
	3. Příjmy příštích období	065	38	0	38	-38

3.2 Transformace rozvahy – pasiva

3.2.1 Vlastní kapitál

Vlastní kapitál společnosti je tvořen základním kapitálem, kapitálovým fondem oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků, zákonným rezervním fondem, statutárním a ostatními fondy, neuhrazenou ztrátou minulých let a hospodářským výsledkem běžného účetního období.

Všechny položky vlastního kapitálu uvedené ve výkazu sestaveného dle českých právních předpisů splňují definici vlastního kapitálu uvedenou v Koncepčním rámci. Výsledek hospodaření běžného účetního období se přenesl do vlastního kapitálu z výsledovky.

*Změna provedená v rozvahové položce **Vlastní kapitál**:*

- zvýšení ztráty v částce **184 tis. Kč**.

3.2.2 Rezervy

Společnost ve sledovaném běžném účetním období ani v minulém účetním období netvořila rezervy. Bude ale nově bude tvořit rezervu na záruky, protože na všechny své výrobky poskytuje záruku na opravu veškerých svých závad po dobu 2 let. Test na rezervu:

- došlo k prodeji výrobků, proto společnosti má **současný závazek** jako důsledek minulé události zakládající závazek,
- odtok prostředků představujících ekonomický prospěch při vypořádání závazku **je pravděpodobný**.

Společnost vykáže rezervu ve výši dle nejlepšího odhadu nákladů na opravu svých výrobků prodaných se zárukou před koncem účetního období. Podrobnější informace o výpočtu výše rezervy jsou uvedeny v příloze k účetní závěrce.

*Změna provedená v rozvahové položce **Rezervy**:*

- zvýšení o rezervu na záruční opravy v částce **265 tis. Kč**.

3.2.3 Dlouhodobé závazky

Splatnost dlouhodobých závazků je delší než jeden rok. Kovonax spol. s r. o. v běžném ani v minulém účetním období nevykázala žádné dlouhodobé závazky.

Výše této rozvahové položky se ale bude upravovat o dosud nesplacenou částku finančního leasingu, která nebude splacena do jednoho roku (výpočet je uveden v příloze k účetní závěrce) a o odložený daňový závazek. Odložený daňový závazek je pokládán také za dlouhodobý závazek, protože k jeho vyrovnání v průběhu příštího roku nedojde.

*Změna provedená v rozvahové položce **Dlouhodobé závazky**:*

- zvýšení o závazky z finančního leasingu v částce **310 tis. Kč**.

3.2.4 Krátkodobé závazky

Krátkodobé závazky jsou takové závazky, jejichž splatnost je do jednoho roku a zahrnují:

- závazky z obchodního styku,
- závazky k zaměstnancům,
- závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění,
- stát – daňové závazky a dotace,
- krátkodobé přijaté zálohy,
- dohadné účty pasivní,
- jiné závazky.

Dohadné položky pasivní – náplň tohoto účtu je v pojetí IAS/IFRS chápána buď jako dluh nebo jako rezerva. Společnost na tomto účtu eviduje nevyfakturované dodávky elektrické energie. Podle IAS/IFRS jsou dluhem naprosto jistým, proto se vykáží spolu s ostatními dluhy vůči dodavatelům.

U nákladových úroků, pokud by bylo jisté, že je společnost bude platit, evidovali by se jako dluh.

Závazek k úhradě odpovědnosti za škodu by bylo podle IAS 37 třeba posoudit podle testu na rezervu. Pokud by byl dluh pravděpodobný, vytvořila by se rezerva, pokud by nesplňoval test na rezervu, zveřejnil by se jako podmíněný dluh.

Náhrada za nevybranou dovolenou, pokud by byla proplacena v následujícím roce, by se vykazala jako krátkodobý dluh vůči zaměstnancům.

Krátkodobé závazky se stanou součástí rozvahy sestavené podle IAS/IFRS, protože:

- představují současnou povinnost podniku,
- jsou důsledkem minulých událostí,
- jejich ocenění je spolehlivé,
- jejich úhrada si vyžádá odtok ekonomických užitků,
- budou vyrovnány v průběhu následujících 12 měsíců od rozvahového dne.

Částka krátkodobých závazků bude navýšena o závazky, které vyplývají z finančního leasingu a které budou uhrazeny do 1 roku od rozvahového dne. Daňové závazky vůči státu představují závazek zaplatit daň z přidané hodnoty.

*Změna provedená v rozvahové položce **Krátkodobé závazky**:*

- zvýšení o závazky z finančního leasingu v částce **118 tis. Kč**.
- IAS/IFRS neznají položku *Dohadné účty pasivní*, proto částka bude převedena mezi závazky z obchodních vztahů – **876 tis. Kč**.

3.2.5 Bankovní úvěry a výpomoci

Jsou tvořeny bankovními úvěry dlouhodobými a běžnými bankovními úvěry. Představují dosud nesplacené závazky vůči bankám, které poskytly společnosti finanční prostředky. Bankovní úvěry dlouhodobé i běžné se stanou součástí transformované rozvahy, protože dluh je vymezen jako současná povinnost podniku, která vznikla jako důsledek minulých událostí a která si v budoucnosti vyžádá odtok ekonomických užitků.

*V rozvahové položce **Bankovní úvěry a výpomoci** nebude provedena žádná změna.*

3.2.6 Časové rozlišení

Výnosy příštích období – tato položka se podle IAS používá daleko častěji, než v české praxi. Důvodem jsou rozdíly ve vykazování výnosů (tržeb) podle IAS 18 – Výnosy. Často se tato položka vykazuje jako korekce (snížení) aktiv (pohledávek).

Výdaje příštích období – položka odpovídá definici dluhu podle IAS, proto se vykazuje jako krátkodobý nebo dlouhodobý dluh.

V rozvahové položce Časové rozlišení nebude provedena žádná změna.

Tab. 3. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – pasiva I. část (v tis. Kč).

[vlastní zpracování]

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období 5	Korekce dle IAS/IFRS 6
	PASIVA CELKEM (ř. 67 + 84 + 117) = ř. 01	066	64 440	509
A.	Vlastní kapitál (ř. 68 + 72 + 77 + 80 + 83)	067	33 685	-184
A. I.	Základní kapitál (ř. 69 až 71)	068	38 000	0
A. I. 1.	Základní kapitál	069	38 000	
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	070	0	
	3. Změny základního kapitálu (+/-)	071	0	
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 73 až 76)	072	-140	0
A. II. 1.	Emisní ážio	073	0	
	2. Ostatní kapitálové fondy	074	0	
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	075	-140	
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách (+/-)	076	0	
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 78 + 79)	077	2 112	0
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	078	1 876	
	2. Statutární a ostatní fondy	079	236	
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 81 + 82)	080	-3 469	0
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	081	0	
	2. Neuhrazená ztráta minulých let (-)	082	-3 469	
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (ř. 01 - 68 - 72 - 77 - 80 - 84 - 117) = ř. 60 výkazu zisku a ztráty v plném rozsahu	083	-2 818	-184
B.	Cizí zdroje (ř. 85 + 90 + 101 + 113)	084	30 755	693
B. I.	Rezervy (ř. 86 až 89)	085	0	265
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních předpisů	086	0	
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky	087	0	
	3. Rezerva na daň z příjmů	088	0	
	4. Ostatní rezervy	089	0	
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 91 až 100)	090	0	310
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	091	0	310
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	092	0	
	3. Závazky - podstatný vliv	093	0	
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	094	0	
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	095	0	
	6. Vydané dluhopisy	096	0	
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	097	0	
	8. Dohadné účty pasivní	098	0	
	9. Jiné závazky	099	0	
10.	Odložený daňový závazek	100	0	

Tab. 4. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – pasiva II. část (v tis. Kč).

[vlastní zpracování]

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období 5	Korekce dle IAS/IFRS 6
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 102 až 112)	101	6 159	118
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	102	1 939	994
2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	103	0	
3.	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	104	0	
4.	Závazky - podstatný vliv	105	0	
5.	Závazky k zaměstnancům	106	25	
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	107	700	
7.	Stát - daňové závazky a dotace	108	1 041	
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	109	209	
9.	Vydané dluhopisy	110	0	
10.	Dohadné účty pasivní	111	876	-876
11.	Jiné závazky	112	1 369	
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 114 až 116)	113	24 596	0
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	114	4 682	
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	115	19 914	
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	116	0	
B. IV.	Časové rozlišení (ř. 118 + 119)	117	0	0
B. IV. 1.	Výdaje příštích období	118	0	
2.	Výnosy příštích období	119	0	

3.3 Transformace výsledovky

3.3.1 Tržby za prodej zboží

Tržby pocházejí z prodeje zboží, které společnost prodala ve své síti maloobchodních prodejen. Tržby za zboží splňují podmínky pro uznání podle IAS/IFRS, protože společnost převedla významná rizika a odměny z vlastnictví zboží na kupujícího, částka výnosů je spolehlivě měřena a náklady spojené s transakcí lze též spolehlivě ocenit, je též pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s transakcí poplynou do podniku.

V položce Tržby za prodej zboží nebude provedena žádná změna.

3.3.2 Náklady vynaložené na prodané zboží

V této položce se evidují náklady, které byly vynaloženy na prodané zboží. Jako náklad se vykáže i podle IAS/IFRS:

- nákup zboží znamenal nárůst dluhů,

- náklady na zboží byly spolehlivě stanoveny na základě došlých faktur,
- nákup zboží znamenal snížení budoucí užitečnosti aktiv, což nezapříčinili vlastníci.

V položce Náklady vynaložené na prodané zboží nebude provedena žádná změna.

3.3.3 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb

Představují nejvýznamnější položku výnosů. Společnost Kovonax spol. s r. o. získává tržby za prodej židlí, křesel, jídelních stolů, konferenčních stolků, pevných i polohovacích nemocničních lůžek včetně příslušenství vyrobených v prostorách společnosti. Součástí této položky jsou výnosy za poskytování služeb – stravovacích služeb v částce 2 964 tis. Kč. Částka za poskytování služeb může být uznána jako výnos, protože splňuje tyto podmínky:

- částka výnosu může být spolehlivě oceněna,
- je pravděpodobné, že ekonomické užítky spojené s transakcí poplynou do podniku,
- k rozvahovému dni je možno spolehlivě stanovit stupeň dokončení transakce,
- vynaložené náklady transakce a náklady jejího dokončení mohou být spolehlivě oceněny.

V položce Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb nebude provedena žádná změna.

3.3.4 Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby

Jsou zde zachyceny přírůstky a úbytky nedokončené výroby, polotovarů a výrobků vlastní výroby. V rozvaze sestavené podle českých právních předpisů se tato položka vedena pod výnosy. Nelze ji ovšem považovat za hrubý přírůstek ekonomického prospěchu. Jedná se totiž o rozpracované zásoby, které reprezentují především rozpracované výrobky. Pokud je ve výsledovce hodnota s minusovým znaménkem, znamená to úbytek nedokončené výroby, polotovarů a výrobků vlastní výroby.

V roce 2003 činila hodnota položky Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby - 2 164 tis. Kč. Bude převedena do nákladů s minusovým znaménkem v plné výši.

3.3.5 Aktivace

Eviduje se zde aktivace nákladů, které společnost vynaložila na vnitropodnikové výkony – pořízení majetku ve vlastní režii. Opět je tato položka ve výsledovce sestavené podle našich právních předpisů vedena pod výnosy. Aktivaci ale nemůžeme považovat za hrubý přírůstek ekonomického prospěchu, protože představuje vynaložené náklady. Podle IAS/IFRS ji nelze klasifikovat jako výnos, protože:

- podnik nepřevodil na kupujícího rizika a odměny z vlastnictví zboží,
- podnik si zachoval kontrolu nad tímto zbožím,
- k rozvahovému dni nelze přesně stanovit stupeň dokončení transakce,
- není jisté, zda ekonomické užítky poplynou do podniku.

Proto tato položka bude přeřazena do nákladů s minusovým znaménkem.

*V roce 2003 činila hodnota položky **Aktivace 19 836 tis. Kč**. Bude převedena do nákladů s minusovým znaménkem v plné výši.*

3.3.6 Spotřeba materiálu a energie

Představuje spotřebu základního i režijního materiálu, paliv, obalů, pracovních a ochranných pomůcek atd., ale také spotřebu drobného dlouhodobého hmotného majetku, který byl vydán ze skladu do užívání. Dále se jedná o spotřebu energie – elektrická energie, voda, plyn. Spotřeba materiálu a energie bude součástí výsledovky sestavené dle IAS/IFRS, protože představuje pokles ekonomických užitků, které vedou ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky.

Nepřejde ovšem v plné výši, ale dojde ke korekci výše její položky o drobný dlouhodobý hmotný majetek, který podnik používá při své činnosti a očekává, že ho bude užívat déle než jeden rok.

*Změna provedená v položce **Spotřeba materiálu a energie**:*

- *snížení této položky o hodnotu drobného dlouhodobého hmotného majetku v částce **187 tis. Kč**.*

3.3.7 Služby

Jsou též považovány za náklady i podle IAS/IFRS ze stejných důvodů jako spotřeba materiálu a energie. Tato položka například představuje náklady na opravu a udržování, cestovné, náklady na propagaci, nájemné, výkony spojů, reprezentace atd.

I zde ale dojde k úpravám. Vyloučím částku, kterou společnost vynaložila na nákup softwaru, který společnost používá ve svém podnikání po dobu delší než jeden rok.

Pokud by společnost v průběhu roku vlastnila majetek pořízený finančním leasingem, musela by se též vyloučit částka splátky nájemného uhrazeného v rámci finančního leasingu i časově rozlišená akontace pro daný rok, protože IAS 17 požaduje, aby splátky nájemného snižovaly nesplacený závazek. Zdůvodnění způsobu účtování leasingu:

- nákupem služeb vznikne podniku závazek, kterým se navýší dluh, což vede k poklesu vlastního jmění jiným způsobem než odčerpáním vlastníky,
- majetek, který společnost získala formou leasingu, je stálým aktivem a podniku přináší ekonomický užitek, který má pod kontrolou,
- účetní jednotka tento majetek bude používat déle než jeden rok,
- tento majetek je výsledkem minulých transakcí – podepsaná smlouva o finančním pronájmu.

*Změna provedená v položce **Služby**:*

- *snížení této položky o hodnotu dlouhodobého nehmotného majetku (software) v částce **86 tis. Kč**.*

3.3.8 Výkonová spotřeba

Celková změna výkonové spotřeby je **-17 945 tis. Kč**. Vysvětlení této změny:

- *došlo ke snížení spotřeby materiálu a energie v důsledku vyloučení drobného dlouhodobého hmotného majetku v částce **187 tis. Kč**,*
- *došlo ke snížení služeb v důsledku vyloučení software v částce **86 tis. Kč**,*
- *došlo ke snížení nákladů v důsledku o Aktivaci (**-2 164 tis. Kč**) a Změnu stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby (**19 836 tis. Kč**).*

3.3.9 Přidaná hodnota

Jedná se o pouhý výpočet. Vypočte se tak, že k položce Obchodní marže přičteme Výkony a od takto zjištěné částky odečteme sumu Výkonové spotřeby. Po předchozích úpravách bude výše přidané hodnoty jiná, než je vykázaná v současné výsledovce.

Výpočet je uveden v tab. 5. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 – I. část.

3.3.10 Osobní náklady

Obsahují mzdové náklady (hrubé mzdy zaměstnanců), náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a sociální náklady. Během účetního období představovaly pokles ekonomických užitků, které vedly ke snížení vlastního kapitálu. Proto jsou pokládány jako náklad v plné výši nejen podle českých právních předpisů, ale také dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví.

*V položce **Osobní náklady** nebude provedena žádná změna.*

3.3.11 Daně a poplatky

Je zde zachycena například silniční daň, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky atd. Tato položka přejde v plné výši do výsledovky zhotovené v souladu s IAS/IFRS, protože předpis těchto daní a poplatků zvyšuje závazky.

*V položce **Daně a poplatky** nebude provedena žádná změna.*

3.3.12 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Tato položka výsledovky zahrnuje odpisy dlouhodobého nehmotného i hmotného majetku za dané účetní období. Výše odpisů je stanovena na základě odpisového plánu zhotoveného účetní jednotkou. Způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů řeší vnitropodniková směrnice, kde je stanoven rovnoměrný nebo zrychlený způsob odpisů. Zrychleně se odpisují nové moderní technologie.

Odpisy budou součástí nákladů ve výsledovce sestavené dle standardů:

- IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení a
- IAS 38 – Nehmotná aktiva přímo uvádí.

Tyto standardy přímo stanoví, že odpisy by se měly účtovat jako náklad.

Hodnota odpisů bude navýšena o odpisy majetku pořízeného prostřednictvím finančního leasingu, odpisy dlouhodobého nehmotného majetku (software) a o odpisy drobného dlouhodobého hmotného majetku.

*Změna provedená v položce **Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku**:*

- *zvýšení této položky o hodnotu odpisů dlouhodobého nehmotného majetku v částce **17 tis. Kč**,*
- *zvýšení této položky o hodnotu odpisů majetku pořízeného finančním leasingem v částce **125 tis. Kč**,*
- *zvýšení této položky o hodnotu odpisů drobného dlouhodobého hmotného majetku v částce **28 tis. Kč**.*

3.3.13 Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu

Tržby z prodeje budou uznány jako výnos podle IAS 18 – Výnosy, protože:

- společnost převedla na kupujícího významná rizika a odměny z vlastnictví a nezachovala si kontrolu nad tímto majetkem,
- částka výnosů byla spolehlivě určena v kupní smlouvě,
- je pravděpodobné, že ekonomické užitky spojené s prodejem poplynou do podniku,
- náklady související s prodejem byly spolehlivě oceněny.

Společnost měla ve sledovaném období pouze tržby z prodeje materiálu. Ten byl prodán z důvodu nepotřebnosti ve výrobě.

*V položce **Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu** nebude provedena žádná změna.*

3.3.14 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu

Zde se eviduje zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, který společnost v průběhu účetního období prodala. Tato položka bude ve výsledovce sestavené dle IAS/IFRS součástí nákladů, protože v důsledku prodeje došlo ke snížení hodnoty aktiv.

*V položce **Zůstatková cena prodaného DM a materiálu** nebude provedena žádná změna.*

3.3.15 Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti

Obsahuje rozdíl mezi konečným a počátečním stavem rezerv, opravných položek a komplexních nákladů příštích období. Tato položka může mít i zápornou hodnotu.

Společnost v průběhu sledovaného účetního období nevytvořila ani nečerpala rezervy. Nově ale tvoří rezervu na poskytnuté záruky za své výrobky

*Změna provedená v položce **Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti**:*

- *zvýšení této položky o hodnotu rezervy na záruky v částce 265 tis. Kč,*

3.3.16 Ostatní provozní výnosy

Ostatní provozní výnosy představují inventarizační rozdíly, přijaté dotace k úhradě nákladů a pojistná plnění, která nejsou uvedena v položce Mimořádné výnosy. V plné výši se stanou součástí transformované výsledovky, protože došlo ke zvýšení ekonomických užitků, které se projevilo buď zvýšením aktiv nebo snížením dluhů a k němuž došlo v průběhu účetního období jiným způsobem než vkladem vlastníků. Došlo též ke splnění základní podmínky zobrazení výnosu ve výkazu zisků a ztrát – spolehlivost měření a dostatečný stupeň jistoty.

Hodnota ostatních provozních výnosů bude zvýšena o částku mimořádných výnosů. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví chápou mimořádné položky jinak než česká účetní legislativa.

*Změna provedená v položce **Ostatní provozní výnosy**:*

- *zvýšení této položky o hodnotu mimořádných výnosů v částce 84 tis. Kč.*

3.3.17 Ostatní provozní náklady

Ostatní provozní náklady obsahují pokuty a penále, inventarizační rozdíly a škody v provozní oblasti. Tyto náklady lze uznat podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, protože došlo ke snížení ekonomických užitků, které se projevilo úbytkem nebo snížením budoucí užitečnosti aktiv, resp. nárůstem dluhů a které vedlo v daném období k poklesu vlastního jmění jiným způsobem než jeho odčerpáním vlastníky. Stejně jako u ostatních provozních výnosů bude hodnota ostatních provozních nákladů navýšena o mimořádné náklady.

*Změna provedená v položce **Ostatní provozní náklady**:*

- zvýšení této položky o hodnotu mimořádných nákladů v částce 6 tis. Kč.

3.3.18 Provozní výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření z provozní činnosti se vypočítá jako rozdíl výnosů evidovaných na účtech skupin 60 až 65 a nákladů, které jsou zachyceny v účtových skupinách 50 až 55. Rozdíl mezi českou úpravou a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví spočívá v tom, že IAS/IFRS do provozního výsledku hospodaření zahrnují též mimořádný výsledek hospodaření.

Výpočet je uveden v tab. 5. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 – I. část.

3.3.19 Výnosové úroky

Výnosové úroky představují přijaté úroky z peněžních prostředků uložených na bankovních účtech. Stanou se součástí výsledovky sestavené podle IAS/IFRS, protože je pravděpodobné, že úroky poplynou do podniku a částka výnosových úroků je spolehlivě oceněna.

V položce Výnosové úroky nebude provedena žádná změna.

3.3.20 Nákladové úroky

Zde jsou evidovány placené úroky, které se nestaly součástí pořizovací ceny dlouhodobého majetku. Zaplacením nákladových úroků došlo k odčerpáním finančních prostředků a tím také k poklesu užitečnosti aktiv. Proto budou v plné výši přeneseny do transformované výsledovky.

Změna provedená v položce Nákladové úroky:

- zvýšení o úroky z finančního leasingu v částce 22 tis. Kč.

3.3.21 Ostatní finanční výnosy

V ostatních finančních výnosech jsou zahrnuty kursové zisky a nároky na náhrady mank a schodků na finančním majetku (náhrady ale představují velmi malou část této položky). Tyto výnosy budou převedeny v plné výši, jelikož došlo v průběhu účetního období ke zvýšení aktiv a to jinak než vkladem vlastníků.

V položce Ostatní finanční výnosy nebude provedena žádná změna.

3.3.22 Ostatní finanční náklady

Ostatní finanční náklady obsahují zejména kursové ztráty, manka, schodky a škody na finančním majetku a bankovní výlohy. I tyto náklady se stanou součástí výsledovky, která je transformovaná podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Jejich úhrada způsobila pokles užitečnosti aktiv – došlo ke snížení peněžních prostředků. Částka ostatních finančních nákladů bude zvýšená o finanční náklady, které ve sledovaném účetním období společnost vynaložila v rámci leasingových splátek majetku, který byl pořízen pomocí finančního leasingu.

*V položce **Ostatní finanční náklady** nebude provedena žádná změna.*

3.3.23 Výsledek hospodaření z finančních operací

Zjistí se jako rozdíl mezi finančními výnosy a finančními náklady. V našem případě má výsledek záporné znaménko, což znamená, že společnost vykázala ztrátu z finančních operací.

Výpočet je uveden v tab. 6. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 – II. část.

3.3.24 Mimořádné výnosy

Položka Mimořádné výnosy obsahuje výnosy z operací zcela mimořádných vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky, jakož i výnosy z mimořádných událostí, které se vyskytují nahodile (předpisy náhrad škod, přebytky majetku). Jedná se o výnosy i podle IAS/IFRS, protože představují zvýšení ekonomického užitku, které se projeví zvýšením aktiv, ke kterému došlo v průběhu účetního období jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Tyto výnosy podle platných českých pravidel zahrnované mezi mimořádné, budou podle IAS/IFRS zahrnuty do skupiny ostatních provozních výnosů. Nejsou totiž výsledkem události jako je znárodnění nebo živelná katastrofa.

*Změna provedená v položce **Mimořádné výnosy**:*

- *převedení celé částky do položky **Ostatní provozní výnosy** – 84 tis. Kč.*

3.3.25 Mimořádné náklady

Slouží k evidenci zaviněných manek a manko nad normu. Jsou to náklady i podle IAS/IFRS. Podobně jako u mimořádných výnosů je převedu v celé částce do ostatních provozních nákladů.

*Změna provedená v položce **Mimořádné náklady**:*

➤ *převedení celé částky do položky **Ostatní provozní náklady** – 6 tis. Kč.*

3.3.26 Výsledek hospodaření před zdaněním

Výsledek hospodaření před zdaněním se určí jako součet provozního hospodářského výsledku a hospodářského výsledku z finančních operací. V provozním hospodářském výsledku jsou už zahrnuty i mimořádné náklady i výnosy.

Tab. 5. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 - I. část (v tis. Kč). [vlastní zpracování]

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	korekce dle IAS/IFRS 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	20 923	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	15 544	
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	5 379	0
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	58 927	0
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	41 255	
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-2 164	2 164
3.	Aktivace	07	19 836	-19 836
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	39 686	-17 945
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	33 711	-187
B. 2.	Služby	10	5 975	-86
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	24 620	273
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	21 377	0
C. 1.	Mzdové náklady	13	15 877	
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	0	
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	5 441	
C. 4.	Sociální náklady	16	59	
D.	Daně a poplatky	17	190	
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	3 710	170
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	441	0
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	0	
III. 2	Tržby z prodeje materiálu	21	441	
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	368	0
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	0	
F. 2	Prodaný materiál	24	368	
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	25	-90	265
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	359	84
H.	Ostatní provozní náklady	27	402	6
V.	Převod provozních výnosů	28	0	
I.	Převod provozních nákladů	29	0	
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11 - 12 - 17 - 18 + 19 - 22 - (+/-25) + 26 - 27 + (-28) - (-29)]	30	-537	-84

Tab. 6. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 – II. část (v tis. Kč). [vlastní zpracování]

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	korekce dle IAS/IFRS 2
IV.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 až 36)	33	0	0
VII. 1.	Výnosy z podílů ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	0	
X.	Výnosové úroky	42	1	
N.	Nákladové úroky	43	1 668	22
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	118	
O.	Ostatní finanční náklady	45	810	
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	
P.	Převod finančních nákladů	47	0	
*	Finanční výsledek hospodaření [(ř. 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - (+/- 41) + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (- 47)]	48	-2 359	-22
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	0	0
Q. 1.	- splatná	50	0	
Q. 2.	- odložená	51	0	
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	-2 896	-106
XIII.	Mimořádné výnosy	53	84	-84
R.	Mimořádné náklady	54	6	-6
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56	0	
S. 2.	- odložená	57	0	
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	78	-78
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	-2 818	-184
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	-2 818	-184

3.4 Transformace výkazu peněžních toků (cash flow)

Změnu ve výkazu peněžních toků jsou provedeny v souladu se změny v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

Tab. 7. Výkaz peněžních toků za rok 2003 (v tis. Kč). [vlastní zpracování]

Označení	TEXT	Číslo řádku	Stav v běžném období	Korekce položek	Stav dle IAS/IFRS
a	b	c	d	e	f
P.	Stav peněžních prostředků na začátku úč. období	01	1 130	0	1 130
Z.	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti	02	-2 818	-184	-3 002
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	03	5 579	269	5 848
A.1.1.	Odpisy stálých aktiv	04	3 710	170	3 880
A.1.2.	Změna stavu opr. rezerv a přech. účtů A a P	05	14	265	279
A.1.3.	Výnosy z prodeje HIM	06	0	0	0
A.1.5.	Vyúčtované nákladové a výnosové úroky	07	1 667	22	1 689
A.*	Čistý peněžní tok z prov. činnosti před zdaněním	08	2 761	85	2 846
A.2.	Změna potřeby pracovního kapitálu	09	4 176	306	4 482
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti	10	-441	38	-403
A.2.2.	Změna stavu krátkodob. závazků z prov. činnosti	11	1 960	118	2 078
A.2.3.	Změna stavu zásob	12	2 807	0	2 807
A.**	Čistý peněžní tok z prov. činnosti před zdaněním	13	6 937	391	7 328
A.3.	Výdaje z plateb úroků	14	-1 668	-22	-1 690
A.4.	Přijaté úroky	15	1	0	1
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	16	5 270	369	5 639
B.1.	Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	17	-921	-1 143	-2 064
B.2.	Výnosy z prodeje HIM	18	0	0	0
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k invest. činnosti	19	-921	-1 143	-2 064
C.1.	Změna stavu dlouhodobých, popř. krátkodob. závazků	20	-2 127	428	-1 699
C.2.	Dopady změn vl. jmění na peněžní prostředky	21	0	0	0
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů	22	-134	0	-134
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	23	-2 261	428	-1 833
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních příjmů	24	2 088	-346	1 742
R.	Stav peněžních prostř. na konci účetního období	25	3 218	-346	2 872

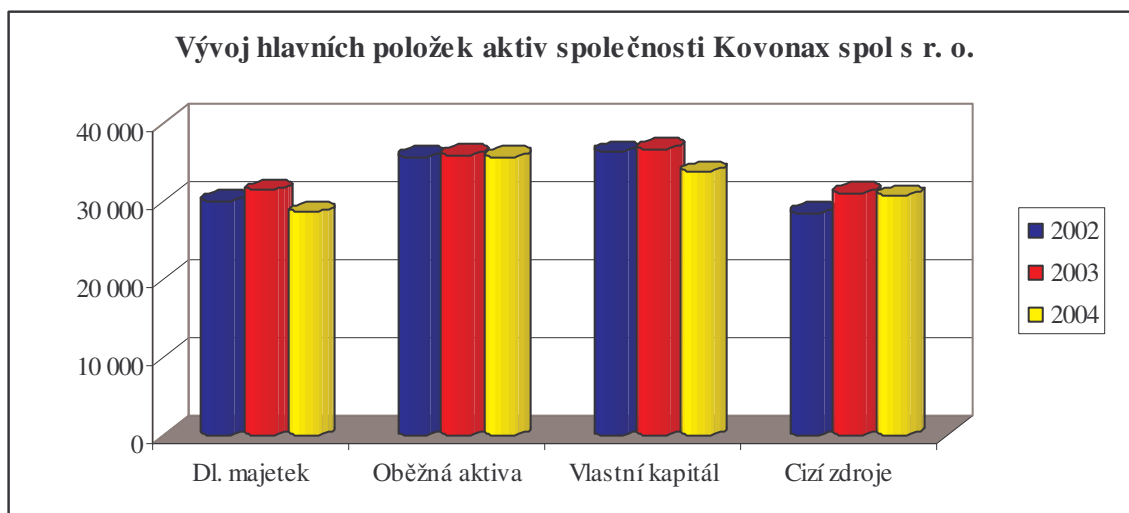
3.5 Finanční analýza

3.5.1 Analýza výkazů

Analýza rozvahy

Hodnota celkových aktiv se neustále snižuje. V průběhu jednotlivých let se mění skladba aktiv, ale poměr dlouhodobého majetku a oběžných aktiv na celkové bilanční sumě nezaznamenal výraznějších změn. Dochází k postupnému zastarávání dlouhodobého hmotného majetku. Firma investuje v určitých cyklech, kdy k financování používá cizích zdrojů (úvěry), které v dalších letech splácí. Společnost se snaží regulovat výši zásob, což se jí daří – v minulém roce můžeme vidět pokles jejich objemu, ale i tak tvoří víc než třetinu celkových aktiv (v roce 2004 to bylo 36,7 %). Došlo k mírnému nárůstu pohledávek. Jejich výše se vypočítává k 31. 12., kdy v prosinci dochází k růstu objemu měsíčních tržeb, který je realizován ve 12. měsíci a který způsobuje jednorázový výkyv v nárůstu pohledávek k datu 31. 12.

Z rozvahy vidíme, že hodnota vlastního kapitálu neustále klesá a je menší než hodnota základního kapitálu, což je způsobeno ztrátovým hospodařením v minulých letech. Cizí zdroje ve sledovaném období vykazují přibližně stejnou výši. V roce 2002 získala společnost dlouhodobý úvěr na investiční akci, běžné bankovní úvěry vykazují stabilní úroveň.

Obr. 2. Vývoj hlavních položek aktiv společnosti Kovonax spol. s r. o. [vlastní zpracování]

Tab. 8. Rozvaha společnosti Kovonax spol s r. o. [vlastní zpracování]

ROZVAHA (údaje v tis. Kč)	2002	2003	2004	% 02	% 03	% 04	04/03	03/02
AKTIVA CELKEM	65 793	67 560	64 440	100,00	100,00	100,00	0,95	1,03
Dlouhodobý majetek	29 985	31 301	28 512	45,57	46,33	44,25	0,91	1,04
Dlouhodobý nehmotný majetek	430	183	74	0,65	0,27	0,11	0,40	0,43
Dlouhodobý hmotný majetek	28 897	30 601	27 920	43,92	45,29	43,33	0,91	1,06
Dlouhodobý finanční majetek	658	517	518	1,00	0,77	0,80	1,00	0,79
Oběžná aktiva	35 554	35 830	35 551	54,04	53,03	55,17	0,99	1,01
Zásoby	26 939	26 459	23 651	40,95	39,16	36,70	0,89	0,98
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohledávky	7 009	8 241	8 682	10,65	12,20	13,47	1,05	1,18
Finanční majetek	1 606	1 130	3 218	2,44	1,67	4,99	2,85	0,70
Vlastní kapitál	36 197	36 637	33 685	55,02	54,23	52,27	0,92	1,01
Základní kapitál	38 000	38 000	38 000	57,76	56,25	58,97	1,00	1,00
Fondy ze zisku	2 227	2 080	2 112	3,38	3,08	3,28	1,02	0,93
VH minulých let	-3 474	-4 029	-3 469	-5,28	-5,96	-5,38	0,86	1,16
VH běžného účetního období	-556	727	-2 818	-0,85	1,08	-4,37	-3,88	-1,31
Cizí zdroje	28 449	30 923	30 605	43,24	45,77	47,49	0,99	1,09
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé závazky	4 554	4 199	6 009	6,92	6,22	9,32	1,43	0,92
Bankovní úvěry a výpomoci	23 895	26 724	24 596	36,32	39,56	38,17	0,92	1,12

Analýza výkazu zisku a ztráty

Celkové výnosy se neustále snižují, v loňském roce se dostaly na úroveň 80 mil. Kč. Nejvýrazněji se na poklesu podílely tržby za vlastní výrobky a služby. Jsou zároveň nejvýznamnější položkou výnosů – tvoří asi 70 %. V odvětví je jejich podíl vyšší – pohybuje se okolo 85 %.

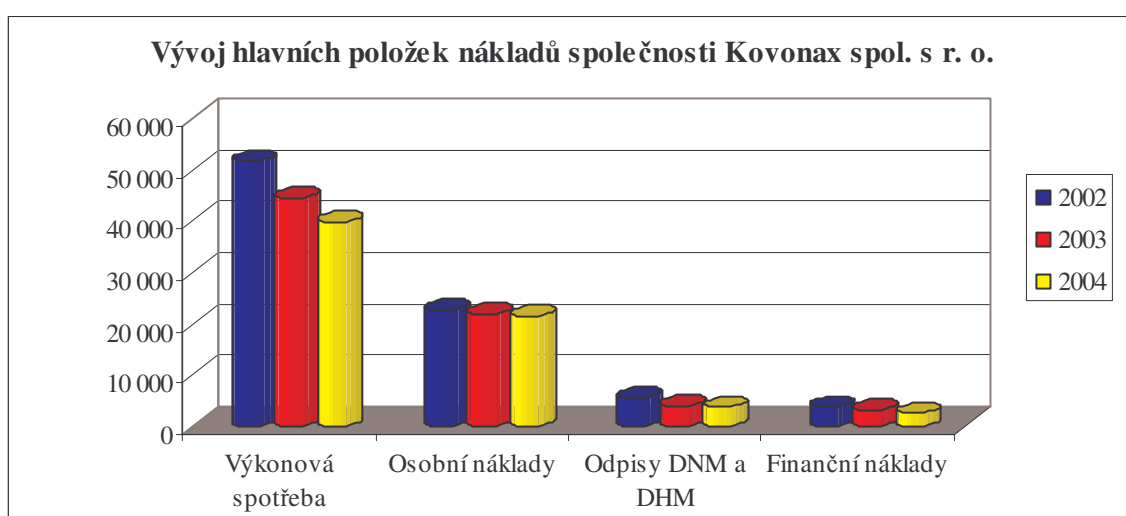
Celkové náklady klesají a to díky poklesu výkonové spotřeby (snížily se náklady na spotřebu materiálu a energie, protože podnik nevyrobil tolik výrobků jako v předešlých letech). Za povšimnutí stojí fakt, že se mzdové náklady držely v absolutních částkách přibližně na stejné úrovni (20 mil. Kč), ale jejich podíl na celkových výnosech neustále roste. Je to velmi nepopulární opatření, ale podnik by měl do budoucna zvážit, jestli na současný objem výroby potřebuje takové množství zaměstnanců. Pokud se podíváme na odpisy, tak zjistíme, že jejich výše neustále klesá – společnost neinvestuje do majetku.

Pohled na hospodářský výsledek nedává mnoho důvodů k optimismu. Za posledních 9 let vykázala společnost čtyřikrát zisk a pětkrát ztrátu. V loňském roce dosáhla ztráta výše téměř 3 mil. Kč. Poprvé za dobu své činnosti vykázala společnost provozní hospodářský výsledek se záporným znaménkem. Na ztrátě z finančních operací se nejvíce podílí

nákladové úroky. Nezanedbatelnou položkou jsou i ostatní finanční výnosy – tato položka obsahuje kursové ztráty, manka, schodky a škody na finančním majetku a bankovní výlohy. Co se týká mimořádného HV, tak ve sledovaném období nedošlo k významnějším mimořádným událostem.

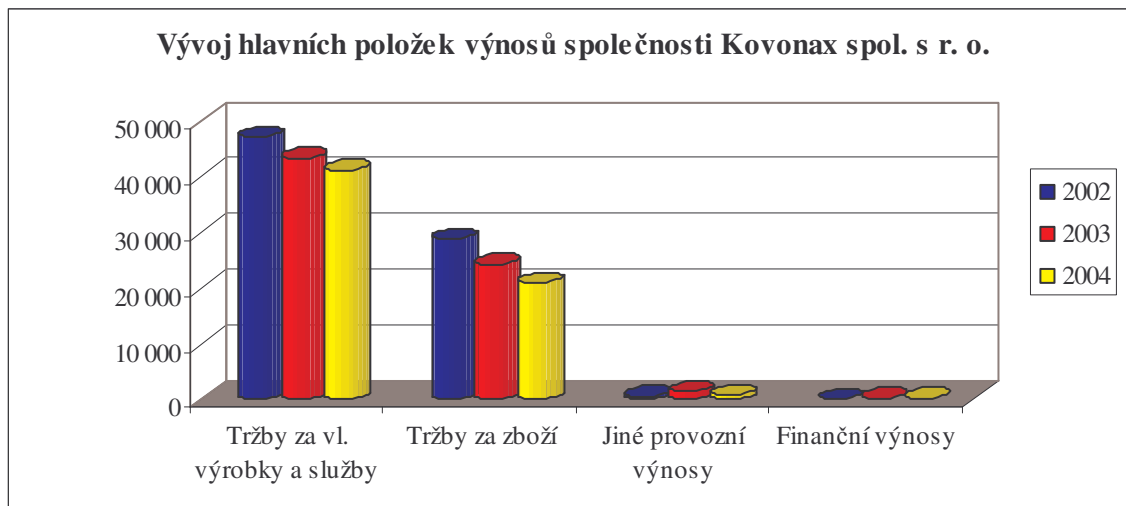
Tab. 9. Výkaz zisku a ztráty společnosti Kovonax spol. s r. o. [vlastní zpracování]

VÝSLEDOVKA (údaje v tis. Kč)	2002	2003	2004	% 02	% 03	% 04	04/03	03/02
Tržby celkem	75 913	67 554	62 178	71,58	72,15	76,90	0,92	0,89
Výkony	76 638	67 498	58 927	72,26	72,09	72,88	0,87	0,88
Tržby za prodej zboží	28 785	24 206	20 923	27,14	25,85	25,88	0,86	0,84
Výkonová spotřeba	51 581	44 339	39 686	48,64	47,35	49,08	0,90	0,86
Náklady na prodané zboží	21 722	18 583	15 544	20,48	19,85	19,23	0,84	0,86
Přidaná hodnota	32 120	28 782	24 620	30,29	30,74	30,45	0,86	0,90
Osobní náklady	22 631	21 787	21 377	21,34	23,27	26,44	0,98	0,96
Odpisy DNM a DHM	5 373	3 899	3 710	5,07	4,16	4,59	0,95	0,73
Jiné provozní výnosy	529	1 392	800	0,50	1,49	0,99	0,57	2,63
Jiné provozní náklady	1 496	1 244	870	1,41	1,33	1,08	0,70	0,83
Provozní HV	3 149	3 244	-537	2,97	3,46	-0,66	-0,17	1,03
Finanční výnosy	56	153	119	0,05	0,16	0,15	0,78	2,73
Nákladové úroky	2 373	1 899	1 668	2,24	2,03	2,06	0,88	0,80
Ostatní finanční náklady	1 411	1 144	810	1,33	1,22	1,00	0,71	0,81
HV. z fin. operací včetně daně	-3 728	-2 890	-2 359	-3,52	-3,09	-2,92	0,82	0,78
HV za běžnou činnost	-579	354	-2 896	-0,55	0,38	-3,58	-8,18	-0,61
Mimořádný HV	23	373	78	0,02	0,40	0,10	0,21	16,22
HV za účetní období	-556	727	-2 818	-0,52	0,78	-3,49	-3,88	-1,31
VÝNOSY CELKEM	106 053	93 636	80 853	100,00	100,00	100,00	0,86	0,88
NÁKLADY CELKEM	106 609	92 909	83 671	100,52	99,22	103,49	0,90	0,87

Obr. 3. Vývoj hlavních položek nákladů společnosti Kovonax spol. s r. o.

[vlastní zpracování]

*Obr. 4. Vývoj hlavních položek výnosů společnosti Kovonax spol. s r. o.
[vlastní zpracování]*

3.5.2 Analýza vybraných poměrových ukazatelů

Firma je charakteristická nízkou rentabilitou a poměrně vysokou zadlužeností. Hodnota ROE by se měla pohybovat několik % nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů, což vůbec nesplňuje (nabývá dokonce záporných hodnot). Hlavním důvodem je, že společnost se nedokáže uplatnit na trhu se svými produkty – ve sledovaném období dochází neustále k poklesu tržeb a pomalejšímu poklesu nákladů.

Negativní vliv na ROA má využívání cizích zdrojů. Společnost není schopna vyprodukovat více, než činí náklady na cizí kapitál. Proto doporučuji přehodnotit politiku využívání CZ.

Dále je společnost charakteristická vysokou dobou obratu zásob. Podnik se snaží o regulaci zásob plánovanými normativy, ale na druhá straně dochází k jejich zvyšování, což je dáno charakterem výroby a výrobní strategie. Aby mohla společnost v krátké době uspokojit náročného zákazníka, musí mít na skladě potřebné množství dílů a polotovarů. Výhodnější by bylo, kdyby společnost uplatňovala ve svém výrobním procesu poznatky PI.

Pokud porovnáme dobu obratu pohledávek a dobu obratu závazků, zjistíme velký časový nesoulad. Tento přímo ovlivňuje likviditu podniku. V tuzemsku je obvyklá doba úhrady dodavatelům 2 týdny, naopak co se týká pohledávek, Kovonax vyváží přibližně 40 % své produkce do zahraničí a v tomto případě je obvyklá doba úhrady 4 – 6 týdnů.

Ukazatele likvidity vykazují velmi nízké hodnoty (v porovnání s doporučenými hodnotami i s hodnotami za odvětví). Držení volných peněžních prostředků na bankovních účtech je z hlediska rentability neefektivní, protože peníze jsou zde úročeny minimálně. Bylo by vhodné, kdyby společnost investovala do likvidních a přitom výnosnějších forem majetku – např. krátkodobé termínové vklady, nákup rychle likvidních cenných papírů.

Tab. 10. Výpočet vybraných poměrových ukazatelů. [vlastní zpracování]

Poměrové ukazatele	2002	2003	2004	Odv. 04
RENTABILITA				
A1. ROE (%)	-1,54%	1,98%	-8,37%	11,90%
A2. Rentabilita tržeb (%)	2,39%	3,89%	-1,85%	6,02%
A3. ROA (%)	2,76%	3,89%	-1,78%	9,92%
LIKVIDITA				
B1. Peněžní likvidita	0,07	0,05	0,12	0,18
B2. Pohotová likvidita	0,35	0,39	0,46	0,91
B3. Běžná likvidita	1,46	1,50	1,37	1,42
ZADLUŽENOST				
C1. Ukazatel věřitelského rizika	0,43	0,46	0,47	0,51
C2. Krytí DM dl. zdroji	1,34	1,39	1,35	1,30
C3. Úrokové krytí	0,77	1,38	-0,69	8,90
AKTIVITA				
D1. Doba obratu závazků	22	23	30	76
D2. Doba obratu pohl. (D)	45	41	49	77
D3. Doba obratu zásob (D)	115	142	145	55

3.6 Závěr analytické části

V první části analýzy jsem převedl položky jednotlivých výkazů tak, aby vyhovovaly Mezinárodním standardům účetního výkaznictví. Ve druhé části jsem pak provedl finanční analýzu podniku, která je východiskem pro posouzení ekonomické situace podniku.

3.6.1 Shrnutí transformace výkazů

K jedné z nejvýznamnějších změn při převodu účetních výkazů podle IAS/IFRS došlo u položky dlouhodobého majetku. Zasloužila se o to definice dlouhodobého majetku, kdy nezáleží na pořizovací ceně, ale na době používání při podnikatelské činnosti. Proto do této položky byl převeden majetek dlouhodobé spotřeby, který byl jinak zaúčtován do nákladů.

Velký zásah do výkazů Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty představuje leasing – zvýší se hodnota dlouhodobého majetku, závazků krátkodobých i dlouhodobých a dopad má vykazování předmětu leasingu i na hospodářský výsledek díky odpisů dlouhodobého majetku

a zaúčtování úroků do nákladů. Této změny by si měly být vědomy společnosti, které ke své činnosti používají majetek pořízení formou leasingu. Takových je v segmentu středních a malých podniků velké množství.

Rozdílem mezi českou praxí a IAS/IFRS je možnost přeceňování pozemků, budov a zařízení podle alternativního řešení standardu 16 na reálnou hodnotu. Tato možnost v české účetní praxi neexistuje. IAS/IFRS umožňují přecenit majetek i směrem nahoru. Přecenění musí být dostatečně aktualizována, aby se účetní zůstatková hodnota významně nelišila od reálné hodnoty. Při přecenění jedné položky pozemků, budov a zařízení je třeba pak přecenit celou třídu, do které aktivum patří. Používáním historických cen se dopouštíme chyb v ocenění (růst cen, technický pokrok). Proto je opodstatněné použití tržních cen, takové zobrazení ekonomické reality, které se blíží pohledu kapitálového trhu.

Stále více IAS/IFRS standardů požaduje oceňování aktiv a pasiv reálnou hodnotou. Tou je velmi často aktuální tržní cena. Reálné hodnoty se rychle mění, povinným přeceňováním aktiv a pasiv dochází k většímu kolísání vykazovaných zisků. Vedení společnosti musí výkyvy ve finanční výkonnosti srozumitelně a s předstihem vysvětlit společníkům, investorům a také poskytovatelům úvěru. Pokud se mu to nepodaří, poroste pro společnost cena kapitálu a náklady na výpůjčky.

Dále je nutné překlasifikovat další položky aktiv – jedná se o náklady příštích období (je třeba je po případném vyloučení položek nesplňujících definici aktiv rozčlenit na krátkodobé a dlouhodobé), o příjmy příštích období a dohadné položky aktivní (vykáží se jako dlouhodobé nebo krátkodobé pohledávky).

Další nezbytnou úpravou je vyřazení těch položek majetku, které nesplňují definici aktiv podle IAS/IFRS. Jsou to zejména zřizovací výdaje a výzkum, některé položky technického zhodnocení, pohledávky z titulu náhrady škody a jiné nejisté pohledávky.

Podle IAS/IFRS se nemá tvořit rezerva na opravu hmotného majetku (tato rezerva je podle české legislativy daňově uznatelná a velké množství společností ji tvoří). Jako argument slouží tvrzení, že rezerva na opravy nesplňuje test na rezervu podle IAS 37. Standardy uvádějí, že potřeba tvořit rezervu na opravu hmotného majetku je důkazem, že má společnost špatně stanoveny odpisy (podhodnocené odpisy) tohoto majetku.

Je nutné si uvědomit, že položky Změna stavu zásob vlastní výroby a Aktivace, které souvisejí s účtováním zásob při druhovém členění nákladů, nejsou Mezinárodními standardy účetního výkaznictví chápány jako výnos, nýbrž jako snížení nákladů.

Změny ve vykazování účetních informací nemají vliv na změny ve vlastní podnikatelské činnosti podniku. Podnik může podle jednoho vykazovacího rámce dosáhnout zisku a podle druhého vykazovat ztrátu, velmi rozdílné mohou být i celkové bilanční sumy, hodnota aktiv a dalších položek majetku či závazků. Proto je nutné, aby se podnik připravil na vysvětlení a prokázání všech výše zmíněných změn vlastníkům i dalším uživatelům účetních informací.

3.6.2 Shrnutí finanční analýzy

Použití IAS/IFRS ovlivňuje způsob, jak jsou aktiva a závazky vykazována a oceňována a jak je vykazován hospodářský výsledek. A právě tyto vykazované položky jsou základem prakticky všech používaných metod hodnocení výkonnosti firem, ať už použijeme poměrové ukazatele nebo například komplexnější EVA.

V tab. 10. a hlavně v obr. 5. můžeme vidět, jak se u poměrových ukazatelů projevil přechod na IAS/IFRS. Moji snahou při tvorbě obr. 5. bylo porovnání ukazatelů sestavených dle českých účetních pravidel (tvoří základ – 100 %) ukazatelů sestavených z údajů, které již odpovídají IAS/IFRS. Vybral jsem takové poměrové ukazatele, aby zvýšení tohoto ukazatele bylo hodnoceno kladně a snížení hodnoty ukazatele bylo hodnoceno záporně. Tento záměr se mi úplně nepovedl u ukazatele věřitelského rizika. Zvyšování zadluženosti můžeme hodnotit kladně pouze v tom případě, pokud podnik dokáže vydělat více, než činí náklady na kapitál. A to se u naší analyzované společnosti nedaří.

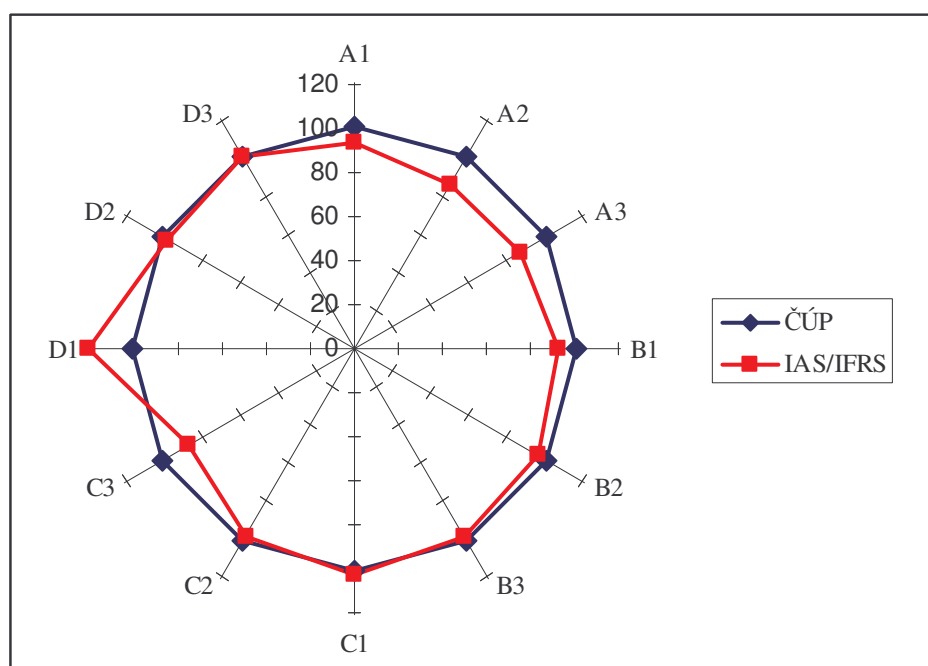
Můžeme konstatovat, že k závažnějším odchylkám nedošlo. Větší změny hodnot ukazatelů jsou u ukazatelů rentability (došlo k prohloubení ztráty), ukazatele úrokového krytí a doby obratu závazků (nárůst závazků z finančního leasingu).

Použití finanční analýzy pro řízení podniku má mnoho omezení. A jak jsem se snažil dokázat, bude velmi problematické srovnávat současný vývoj (již podle IAS/IFRS) s minulostí. Finanční analýza by neměla být jediným měřítkem finanční výkonnosti podniku. V současné době se objevují stále nová, moderní měřítka. Za zmínku stojí ekonomická přidaná hodnota EVA, při jejímž výpočtu se používá NOPAT – zisk z hlavní

(operativní) činnosti po zdanění a NOA – čistá operativní aktiva. Právě myšlenka vymezení těchto ukazatelů je v jádru věci stejná jako to, o co se snaží Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. A to je právě věrné zobrazení ekonomické reality podniku.

Tab. 11. Poměrové ukazatele vypočtené z údajů vedených podle českých předpisů a IAS/IFRS. [vlastní zpracování]

Poměrové ukazatele	ČÚP	IAS/IFRS
RENTABILITA		
A1. ROE (%)	-8,37%	-8,96%
A2. Rentabilita tržeb (%)	-1,85%	-2,11%
A3. ROA (%)	-1,78%	-2,02%
LIKVIDITA		
B1. Peněžní likvidita	0,12	0,11
B2. Pohotová likvidita	0,46	0,44
B3. Běžná likvidita	1,37	1,35
ZADLUŽENOST		
C1. Ukazatel věřitelského rizika	0,47	0,48
C2. Krytí DM dl. zdroji	1,35	1,32
C3. Úrokové krytí	-0,69	-0,78
AKTIVITA		
D1. Doba obratu závazků	30	36
D2. Obratovost pohledávek	7,35	7,14
D3. Obratovost zásob	2,48	2,48

Obr. 5. SPIDER analýza za rok 2003. [vlastní zpracování]

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

4 PROJEKT PŘECHODU NA MEZINÁRODNÍ STANDARDY ÚČETNÍHO VÝKAZNICTVÍ

4.1 Zdůvodnění projektu

V minulosti bylo používání IAS/IFRS víceméně dobrovolné, od roku 2005 je pro řadu podniků jejich používání povinné. Rovněž se dotýká řady podniků a to těch:

- které jsou nějakým způsobem napojeny na zahraniční kapitál,
- které budou v budoucnu potřebovat navýšit svůj kapitál – pro poskytnutí čitelných informací o sobě bankám, investorům a analytikům bez dodatečných nákladů na převod informací z účetní závěrky sestavené podle národních účetních standardů,
- které při svých podnikatelských aktivitách v zahraničí prezentují své výsledky.

Ani jedna z výše uvedených skutečností pro společnosti Kovonax spol. s r. o. zatím nenastala. To ale neznamená, že se jí IAS/IFRS netýkají. V poslední době se připravují standardy pro malé a střední podniky, kam naše společnost patří. Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB) chce vydat standardy pro malé a střední podniky, které by měly:

- poskytovat vysoce kvalitní, srozumitelná a vynutitelná pravidla vhodná pro malé a střední podniky v globálním měřítku,
- být vytvořeny s ohledem na potřeby uživatelů účetních závěrek malých a středních podniků,
- být založeny na stejných základních principech jako standardy IAS/IFRS,
- umožňovat snadný přechod k plným standardům IAS/IFRS, které se stanou podniky s veřejnou odpovědností či které si zvolí cestu výkaznictví podle IAS/IFRS.

Podle odhadů je nepravděpodobné, že by tyto standardy začaly platit dříve než v roce 2007. To však neznamená, že by podnikatelé měli tuto záležitost zcela odsunout. Proto i toto téma je náplní mé diplomové práce. [21]

Poněvadž standardy pro malé a střední podniky nejsou zatím vytvořeny, používám pro převod IAS/IFRS díky jejich předpokládané podobnosti.

4.2 Analýza důsledků

Přechod na Mezinárodní standardy účetního výkaznictví je velmi náročný úkol, proto společnost musí naplánovat a provést důležité změny ve všech jejích částech. To vše musí zvládnout, aniž by se přerušila její běžná podnikatelská činnost. Podle [18] by se společnost při projektu konverze na IAS/IFRS měla zaměřit na tyto tři hlavní oblasti:

- **změna číselných údajů** – je nutné shromáždit a utřídit všechny číselné údaje, které budou potřeba pro převod. Musí se provést analýza, která ukáže, jak změna účetního rámce ovlivní informace, které podnik zveřejňuje. Podnik si musí uvědomit, jak informace připravené podle IAS/IFRS ovlivní tržní vnímání jeho výkonu,
- **změna v podniku** – je nutné zjistit, jaké změny musí být provedeny v účetních a vykazovacích postupech společnosti, ve finančních a manažerských informačních systémech, jakou kvalifikaci a znalosti budou potřebovat zaměstnanci, kterých se změna bude týkat. Určitě bude důležitá analýza, která se bude zabývat racionalizací dosavadního výkaznictví a tím pádem i možným snížením nákladů,
- **a řízení změny** – aby podnik mohl během přechodu na IAS/IFRS fungovat, proces změn musí být řízen, tzn. sestavit plán projektu, řídit celý projekt a nakonec provést analýzu úspěšnosti zavedení IAS/IFRS.

4.3 Změna číselných údajů - účetní závěrka sestavená dle IAS/IFRS

Účetní závěrka představuje nejdůležitější výstup z účetnictví. Slouží širokému okruhu uživatelů, kteří provádějí ekonomická rozhodnutí. Mezi ně patří hlavně investoři, věřitelé, obchodní partneři, zaměstnanci a další. Účetní závěrka jim poskytuje informace o finanční situaci, výkonnosti a o změnách ve finanční situaci podniku.

Všeobecné požadavky na účetní závěrku jsou obsaženy hlavně v **Koncepčním rámci** a v **IAS 1 – Presentace účetní závěrky**. **IAS 7 – Výkazy peněžních toků** pak obsahuje požadavky na tento výkaz. Jednotlivé části účetní závěrky sestavené dle IAS/IFRS:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz změn ve vlastním kapitálu,
- výkaz peněžních toků a příloha k účetní závěrce.

4.3.1 Rozvaha

Rozvaha je zdrojem informací o finanční pozici podniku. Finanční pozice je charakterizována jako stabilní schopnost podniku hradit své závazky. Je ovlivněna zejména finanční strukturou podniku, likviditou (schopnost podniku hradit své finanční závazky „v blízké budoucnosti“) a solventností (vztahuje se k dlouhodobé stabilní schopnosti podniku uspokojovat své finanční dluhy v termínu splatnosti).

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví nestanovují povinný formát rozvahy. Stanoví pouze minimální členění položek vykazovaných přímo v rozvaze. Každá položka je podrobně vysvětlena v příloze k účetní závěrce.

Všeobecně jsou výkazy sestavené podle IAS/IFRS stručné a uvádějí se v nich pouze významné položky. V rozvaze jsou zveřejněna krátkodobá a dlouhodobá aktiva a krátkodobé a dlouhodobé závazky jako samostatné části.

Aktiva a závazky jsou vykazovány podle své likvidity. U krátkodobých aktiv se předpokládá, že budou realizovány do dvanácti měsíců od data rozvahy. Ostatní aktiva jsou klasifikována jako dlouhodobá.

Závazky jsou vykazovány jako krátkodobé, pokud budou uhrazeny do dvanácti měsíců od data rozvahy. Všechny ostatní závazky jsou klasifikovány jako dlouhodobé.

Tab. 12. Rozvaha sestavená dle IAS/IFRS – AKTIVA.

[vlastní zpracování]

Položka	Částka v roce 2003
AKTIVA	
Dlouhodobá aktiva	
Pozemky, budovy a zařízení	28 706
Nehmotná aktiva	143
Finanční investice	518
DLOUHODOBÁ AKTIVA CELKEM	29 367
Krátkodobá aktiva	
Zásoby	23 651
Obchodní a jiné pohledávky	8 720
Peníze a peněžní ekvivalenty	2 872
Ostatní aktiva	339
KRÁTKODOBÁ AKTIVA CELKEM	35 582
AKTIVA CELKEM	64 949

Tab. 13. Rozvaha sestavená dle IAS/IFRS – PASIVA.

[vlastní zpracování]

Položka	Částka v roce 2003
VLASTNÍ KAPITÁL A ZÁVAZKY	
Základní kapitál	38 000
Kapitálové fondy	-140
Fondy tvořené ze zisku	2 112
Výsledek hospodaření minulých let	-3 469
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-3 002
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	33 501
Rezervy	265
Obchodní a jiné dlouhodobé dluhy	310
Bankovní úvěry	4 682
Odložený daňový závazek	0
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY CELKEM	5 257
Obchodní a jiné krátkodobé dluhy	5 236
Bankovní úvěry	19 914
Daňové závazky	1 041
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY CELKEM	26 191
ZÁVAZKY CELKEM	31 448
PASIVA CELKEM	64 949

4.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty je zdrojem informací o výkonnosti podniku. Výkonnost podniku lze měřit pomocí ziskovosti. Tuto informaci lze využít při posuzování efektivnosti vynaložených (či dodatečně vkládaných) zdrojů. Aby byl obraz o výkonnosti úplný, musí být k tomu využity i informace z rozvahy a výkazu změn ve finanční situaci.

Typ výsledovky podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví si volí společnost. Má možnost volby mezi druhovou nebo účelovou výsledovkou. Při její volbě musí ale společnost respektovat požadavek co **nejvěrnějšího vykázání prvků výkonnosti podniku**.

V **druhové výsledovce** jsou náklady vykazovány podle druhů na základě své podstaty (např. odpisy, mzdy, spotřeba materiálu apod.). Tato metoda je spíše vhodná pro malé podniky.

Účelová výsledovka klasifikuje náklady podle jejich funkce ve společnosti jako náklady na prodej (výrobků, zboží, služeb), odbytové náklady a administrativní náklady. Toto členění většinou poskytuje uživatelům lepší obraz o podniku než druhové členění. V případě účelové výsledovky existuje požadavek na zveřejnění dalších informací v druhovém členění, včetně odpisů a mzdových nákladů.

Ve své práci uvádím druhovou výsledovku, protože členění nákladů podle účelu by bylo velmi pracné z důvodu neexistence potřebných údajů.

Tab. 14. Výkaz zisku a ztráty sestavený dle IAS/IFRS.

[vlastní zpracování]

Položka	Částka v roce 2003
VÝNOSY	
Tržby za prodej vlastních výrobků, služeb a zboží	62 178
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	441
Finanční výnosy	119
Ostatní výnosy	443
VÝNOSY CELKEM	63 181
NÁKLADY	
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 164
Aktivace	-19 836
Náklady vynaložené na prodané zboží	15 544
Materiál a energie	33 524
Služby	5 889
Osobní náklady	21 377
Daně a poplatky	190
Odpisy	3 880
Finanční náklady	2 500
Ostatní náklady	951
NÁKLADY CELKEM	66 183
Výsledek hospodaření z běžné činnosti před zdaněním	-3 002
Daň ze zisku	0
Výsledek hospodaření po zdanění	-3 002

4.3.3 Výkaz peněžních toků

Obsahuje informace o vývoji ve finanční situaci podniku. Výkaz by měl dávat uživatelům informace o schopnosti podniku vytvářet finanční prostředky (včetně peněžních ekvivalentů) a způsobu jejich využití. IAS 7 umožňuje alternativní použití nepřímé metody s ohledem na zažitou praxi v řadě zemí a podniků. Výpočet je uveden v tab. 7. Výkaz peněžních toků za rok 2003. Jednoznačně ale IAS 7 podporuje vykazování peněžních toků z hlavní činnosti pomocí přímé metody. Pro výpočet peněžních toků touto metodou nemám dostatek informací, proto zde uvádím pouze způsob výpočtu.

Tab. 15. Výkaz peněžních toků sestavený dle IAS/IFRS.

[vlastní zpracování]

Položka	Částka v roce 2003
PENĚŽNÍ TOKY Z HLAVNÍ (PROVOZNÍ) ČINNOSTI	
Příjmy od zákazníků	XXXX
Výdaje dodavatelům a zaměstnancům	-XXXX
Peněžní prostředky vytvořené z provozních operací	XXXX
Přijaté úroky	XXXX
Zaplacené úroky	-XXXX
Zaplacená daň ze zisku	-XXXX
Čisté peněžní toky před mimořádnými položkami	XXXX
Příjmy v souvislosti s mimořádným výsledkem (specifikované)	XXXX
Výdaje v souvislosti s mimořádným výsledkem (specifikované)	-XXXX
Čisté peněžní toky z hlavní (provozní) činnosti	XXXX
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍCH ČINNOSTÍ	
Výdaj za nákup pozemků, budov a zařízení	-XXXX
Příjem z prodeje zařízení	XXXX
Přijaté dividendy	XXXX
Čisté peněžní toky z investičních činností	XXXX
PENĚŽNÍ TOKY Z FINANCOVÁNÍ	
Příjmy z úpisu základního kapitálu	XXXX
Přijaté dlouhodobé půjčky	XXXX
Úhrady závazků z finančního leasingu	-XXXX
Čisté peněžní toky z financování	XXXX
Čistý přírůstek peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	+/-XXXX
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na počátku období	XXXX
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty na konci období	XXXX

4.3.4 Výkaz změn ve vlastním kapitálu

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví se soustřeďují více na rozvahu než na výsledek. Často není možné vysvětlit změny ve finanční pozici na počátku a na konci období jen ziskem nebo ztrátou za období. Proto mezi základní finanční výkazy patří také Výkaz změn ve vlastním kapitálu.

Tab. 16. Výkaz změn ve vlastním kapitálu. [vlastní zpracování]

Položka	Počáteční zůstatek stav k 1. 1. 2003	Změna	Konečný zůstatek stav k 31. 12. 2003
Základní kapitál, zapsaný v OR	38 000	0	38 000
Základní kapitál, nezapsaný v OR	0	0	0
Vlastní akcie	0	0	0
Emisní ážio	0	0	0
Rezervní fondy	1 840	36	1 876
Ostatní fondy ze zisku	240	-4	236
Kapitálové fondy	0	0	0
Rozdíly z přecenění nezahrnuté do hospodářského výsledku	-141	1	-140
Zisk minulých účetních období	727	-727	0
Ztráta minulých účetních období	-4 029	560	-3 469
Zisk/ztráta za účetní období po zdanění	XX	-3 002	-3 002
Vlastní kapitál	36 637	-3 136	33 501

4.3.5 Příprava implementace IAS/IFRS

Společnost musí splnit nové požadavky na výkaznictví a zajistit, aby investoři a ostatní uživatelé finančních informací byli schopni pochopit účinky nových standardů výkaznictví na finanční stav společnosti.

Při doporučení pro analyzovanou společnost Kovonax spol. s r. o. vycházím z doporučení Výboru evropských regulátorů cenných papírů CESR (The Committee of European Securities Regulators). [19]

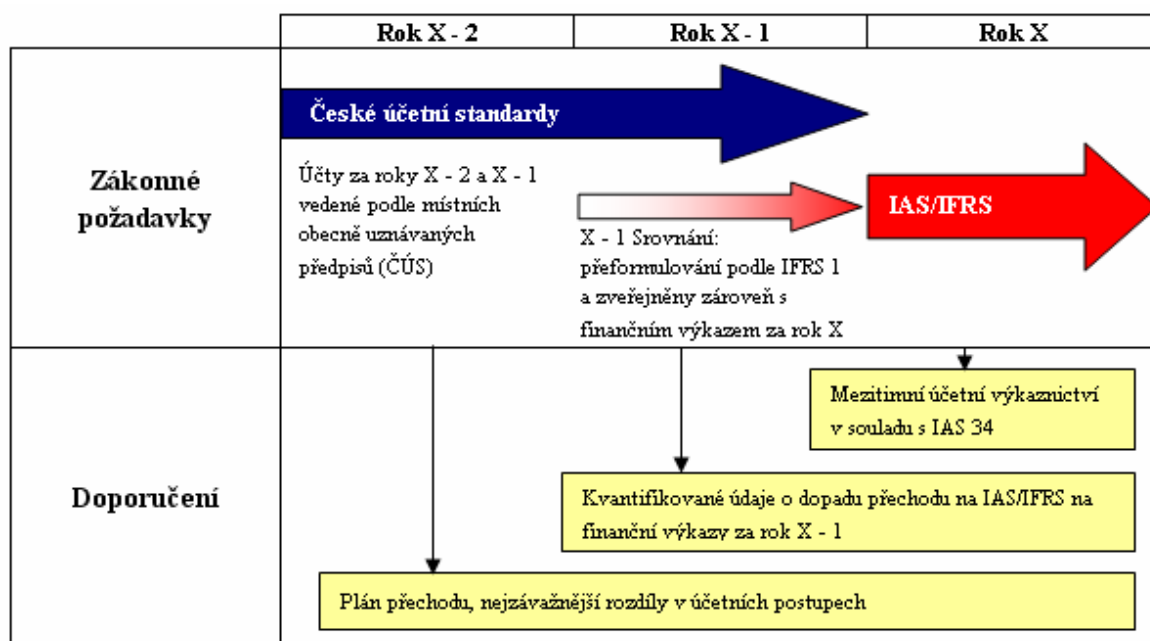
Následující kroky umožní společnosti připravit se na aplikaci Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a také zajistí, že investoři budou mít přístup k lehce srozumitelným finančním informacím.

CESR určila čtyři milníky přechodné fáze: [19]

- ve **výroční zprávě za rok X – 2** by společnost měla vysvětlit, jak hodlá uskutečnit přechod na IAS/IFRS, základní rozdíly mezi současnou formou účetnictví a formou, o které s dostatečnou jistotou ví, že ji bude muset používat dle IAS/IFRS,
- ve **výroční zprávě za rok X – 1** by společnost měla zveřejnit kvantitativní dopad (pozitivní i negativní) přechodu na účetní závěrku sestavenou dle IAS/IFRS,
- **pololetní a čtvrtletní účetní zprávy v roce X** – tyto zprávy jsou nepovinné, ale měly by už být sestaveny v souladu s IAS/IFRS (s principy účtování a oceňování, které nabudou platnosti na konci roku X),
- **roční účetní závěrka za rok X** již plně sestavená v souladu s požadavky IAS/IFRS.

Srovnávací údaje

Pokud by standardy pro malé a střední podniky byly povinné pro účetní období začínající 1. ledna 2007, bude účetní závěrka k 31. prosinci 2007 obsahovat srovnatelné údaje k 31. prosinci 2006, k nimž bude potřebná zahajovací rozvaha již k 1. lednu 2006. Tuto zahajovací rozvahu podnik připraví z rozvahy k 31. prosinci 2005. Je tedy nutné, aby společnost průběžně sledovala vývoj v této oblasti a nenechávala přípravu až na poslední chvíli.

Obr. 6. Časové hranice ke zveřejnění informací o přechodu na IAS/IFRS. [19]

4.4 Změna v podniku - informační systém podniku

V první řadě by se měla společnost rozhodnout, jestli bude vést dvě účetnictví, tj. účetnictví pro účetní závěrku sestavenou dle národního zákona o účetnictví a účetnictví dle IAS/IFRS, nebo aplikací zvoleného software zabezpečí výstup potřebné pro národní účetnictví, daňové účely a mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

4.4.1 Přejídné řešení

Způsob manuálního, rychlého narovnání českých účetních výkazů na výkazy podle IAS/IFRS je spojen s celou řadou problémů: [18]

- provedení vyžaduje rozsáhlou dodatečnou podpůrnou dokumentaci včetně příslušného podpůrného software a systémovou podporu, protože průběžné účetní zápisy na základě metodiky IAS/IFRS jsou úplně odlišné od českých předpisů,
- při sestavování následných účetních závěrek je nutno neustále opakovat minulé úpravy, což vede k jejich kumulaci, následně ztrátě přehlednosti a významnému riziku manuální chyby,
- účetní výkazy sestavené podle IAS/IFRS nejsou k dispozici průběžně,
- převod účetních závěrek sestavených podle českých účetních předpisů do souladu s IAS/IFRS představuje opakované významné zatížení lidských zdrojů, růst administrativní práce tudíž i růst nákladů.

4.4.2 Konverze informačního systému podniku

Přechod na IAS/IFRS se projeví nejen v účetní závěrce, ale bude mít vliv i na informační technologie, které daná společnost používá.

V souvislosti s přijetím IAS/IFRS musí každá společnost změnit u řady položek způsob jejich účtování, oceňování i vykazování v účetní závěrce. Aby společnost mohla sestavit účetní závěrku v souladu s IAS/IFRS, musí mít k dispozici odpovídající informace. Proto je nutné přistoupit k úpravě interního informačního systému tak, aby byl schopen tyto informace poskytovat.

Hlavním **cílem konverze** informačního systému podniku (ISP) je **sestavení účetní závěrky v souladu s IFRS**. Má i velký vliv na způsob shromažďování informací nutných pro sestavení účetní závěrky. ISP musí shromažďovat potřebná data a efektivně podporovat

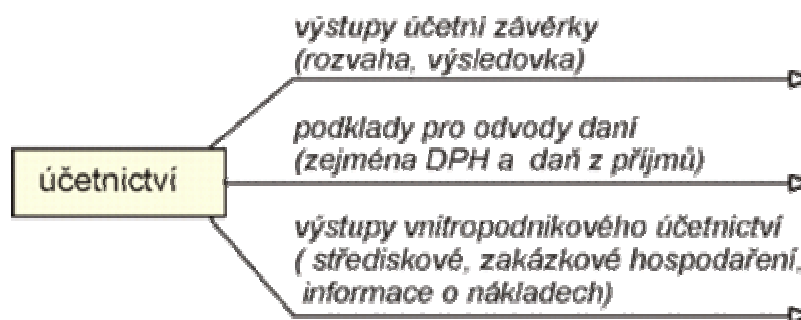
jejich oceňování. Jinak se to bude dít mimo něj a to buď manuálně nebo pomocí krátkodobých technických řešení. Konverze informačního systému obvykle probíhá ve čtyřech fázích: [17]

- V průběhu **první fáze** se provede **předběžná analýza**, během níž by se mělo zjistit, které mezinárodní účetní standardy budou mít vliv na transakce společnosti. Výsledkem této fáze by měly být problémy, které mohou ohrozit přechod na IAS/IFRS, mělo by se zjistit, které moduly budou procesem konverze dotčeny. Teprve po důkladné analýze může začít vlastní projekt konverze informačního systému.
- **Druhá fáze** má **diagnostický charakter**. V jejím průběhu se provede podrobná analýza implementace IAS/IFRS na jednotlivé transakce, které daná společnost provádí. Posoudí se, jaké informační systémy společnost potřebuje a jaké další organizační předpoklady musí být splněny, aby konverze na IAS/IFRS proběhla úspěšně.
- **Třetí fáze** je **implementační**. V jejím průběhu se implementuje a spustí nový informační systém.
- **Čtvrtá fáze** je charakteristická **průběžnou údržbou** a případnými úpravami informačního systému, které si vynutí změny v IFRS.

4.4.3 Požadavky na informační systém podniku

Účetnictví podle IAS/IFRS nedisponuje žádnými přesnými předpisy pro účtování, má za účel poskytovat pravdivé, přehledné a srovnatelné informace. Neklade si tedy za cíl poskytovat podklady pro daně a řízení nákladů. Ale i přesto by podnik, který bude vést účetnictví podle IAS/IFRS, měl kromě toho zajistit vedení:

- daňového účetnictví,
- nákladového účetnictví.

Obr. 7. Požadované výstupy z účetnictví

Standardy IAS/IFRS neobsahují žádnou účtovou osnovu, žádné instrukce, jak vést účetnictví. Sestavení pevné „IAS/IFRS účtové osnovy“, která by se implementovala do účetního systému, je nerozumné. Tento přístup by spíše do budoucna zkomplikoval sestavení účetní závěrky podle IAS/IFRS. Bylo by nepříjemné, kdyby podnik napevno implementoval jednu účetní politiku do svého účetního systému, celý rok podle ní účtoval a na konci roku k datu rozvahy by zjistil: [15]

- že tato účetní politika je pro něj nevhodná,
- nebo že tato politika je dokonce chybná.

Účetní systém musí umožňovat provádět změny, a to i ex post změny v minulosti zaúčtovaných operací. Musíme mít též na paměti, že standardy IAS/IFRS se neustále mění. I z tohoto důvodu se budou v budoucnosti provádět změny v účetní informačním systému podniku. [15]

Důraz je kladen na sestavování účetních výkazů, zvláštní význam má příloha k účetní závěrce, která podrobně vysvětluje smysl a význam údajů uvedených ve výkazech. Příloha obsahuje objasnění, vysvětlení ekonomické podstaty, povahy a smyslu položek a čísel, které se vyskytují ve výkazech. Proto musí podnikový informační systém, který má implementovat metodiku IAS/IFRS, v největší míře obecnosti reprezentovat sémantiku dat, tj. smysl jednotlivých účetních operací. [15]

Podnik, který bude vykazovat podle IAS/IFRS, by měl mít systém, který dokáže jednoduše vyhledávat skupiny účetních operací, které se vztahují k jednomu projektu. Takovým projektem může být například jedna zakázka či jeden leasing. Obecně se jedná o skupinu operací, které spolu věcně souvisejí. Uvedený přehled operací se nazývá **scénář** – např. scénář dává přehled o tom, které všechny účetní operace byly provedeny z titulu uzavření leasingové smlouvy na automobil. [15]

Při návrhu podnikového účetního systému, který má reprezentovat účetní data pro účely vykazování podle IAS/IFRS, úzce spolupracovali podnikoví odborníci na účetnictví i na informační technologie a databáze. Důležité je, aby v okamžiku sestavování účetní závěrky podle IAS/IFRS mohl účetní odborník na IAS/IFRS ve spolupráci s odborníkem na informační technologie snadno nahlédnout sémantiku účetních dat a s ní dále pracovat. Hlavní díl práce při přechodu z českého účetnictví na IAS/IFRS zůstává na účetním odborníkovi, nikoliv na účetním informačním systému. Ten má být pouze účetnímu odborníkovi nápomocen tak, aby nemusel dlouze prohledávat účty, orientovat se v nepřehledné databázi, ručně dohledávat smysl jednotlivých operací a „topit se“ v ohromném množství účetních operací. [15]

4.4.4 XBRL

XBRL pochází z anglického originálu pro eXtensible Business Reporting Language, což můžeme přeložit jako rozšiřitelný jazyk pro podnikové výkaznictví. S tímto termínem se v blízké budoucnosti bude pravděpodobně setkávat ten, kdo má něco společného s přípravou, analýzou nebo interpretací účetních závěrek a podobných finančních výkazů.

Jak probíhá v současnosti zpracování výkazů? I když je možné získat finanční výkazy v elektronické podobě, pro účely dalšího zpracování a porovnávání je většinou nutné potřebné informace ručně přepsat do požadovaného formátu, což představuje další náklady na lidskou práci. Dalším problémem je vysoká pravděpodobnost výskytu chyb při ručním přepisování informací. Některé instituce se s tím vypořádaly tak, že zavedly své vlastní standardy a přinutily zainteresované subjekty, aby je dodržovaly. Toto řešení má ovšem řadu nedostatků: [20]

- jiná instituce, jiný výkaz,
- přenesení práce na jiné subjekty,
- specifické výkazy, které mají pouze omezenou možnost použití.

Ve světě obchodu a financí existuje řada institucí a organizací (banky, burzovní regulátoři, investoři), které ke své činnosti potřebují porovnávat finanční výkazy dalších společností. Toto porovnání bývá ovšem velmi problematické. Hlavním důvodem je rozdílný přístup ke zpracování finančních výkazů. Některé jsou strohé a spíše připomínají citace ze zákona, na druhé straně některé společnosti se ve své kreativitě neomezují a jejich výkazy připomínají

XBRL je elektronický formát, který zjednodušuje zpracování a předávání finančních výkazů, účetních záznamů, zpráv o činnosti podniku a dalších finančních informací mezi různými počítačovými programy. Dosud neexistovaly žádné standardy umožňující přenos finančních informací mezi různými aplikacemi. Je založen na vzoru některých úspěšných internetových aplikací. Je vyvíjen nekomerčně jako tzv. otevřený zdroj – je tedy k dispozici zdarma a každý jej může získat z internetových stránek www.xbrl.com. [20]

XBRL definuje a zavádí co nejuniverzálnější jazyk, který umožňuje předávání a analýzu finančních výkazů všech podniků, které na daný standard přistoupí.

Jak XBRL pracuje? Za jeho pomoci může podnik vytvořit dva vzhledově úplně jiné výkazy – buď může být strohý nebo naopak plný grafů a obrázků. Jediný rozdíl bude v technické úrovni, neboť každá zobrazená finanční informace bude opatřena tzv. etiketou (anglicky „tag“). Tato etiketa, která technicky vychází z jazyka XML (eXtensible Markup Language) používaného v současnosti většinou běžně používaných databází a ERP systémů, specifikuje pomocí dohodnutých XBRL kódů obsah dané informace. Každou takto zapsanou finanční informaci pak lze bez větších problémů automaticky nahrát do jakéhokoli informačního systému, který je schopen rozpoznávat XBRL, a informace je tak okamžitě připravena pro další zpracování. [20]

Jeho zavedení bude mít mnoho pozitivních jevů: [20]

- snížení nákladů v důsledku odstranění ručního přepisování finančních výkazů v institucích, které tato data zpracovávají,
- úbytek práce při zpracovávání finančních informací,
- možný krok k finančnímu výkaznictví v reálném čase,
- výrazné zrychlení zpracování analýz finančních dat podniků,
- možnost použití například ve vnitropodnikovém výkaznictví, kde může významně usnadnit konsolidace,
- detailnější analýza dat například při vytváření a porovnání statistických dat u velkého množství klientů,
- ve spojení s internetem zrychlení šíření finančních výkazů,
- usnadnění práce akcionářům a ostatním zúčastněným stranám.

Vedle přechodu na mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS můžeme v oblasti finančního výkaznictví považovat XBRL za další významný krok, který usnadní přípravu, analýzu a interpretaci finančních výkazů a tím i práci investorům, bankám a mnoha dalším institucím. Užívání XBRL pro podnikání má podle Mike Willise, zakládajícího předsedy společnosti XBRL International, významnější důsledky, než byl přechod od analyzování finančních informací pomocí tužky a papíru k elektronickým tabulkovým procesorům. Během tří až pěti let by se XBRL mělo stát všeobecně uznávaným a užívaným nástrojem podnikového výkaznictví. [20]

Jak daleko je XBRL v současnosti? V zahraničí se objevují první podniky, organizace a instituce, které XBRL implementují, případně zahrnují do svých produktů. Patří mezi ně regulátoři bank a pojišťoven, finančních trhů, daňové úřady, centrální banky v Austrálii, USA, Japonsku, Koreji a Číně, ve Velké Británii a dalších evropských zemích. [20]

V České republice je rozvoj standardu XBRL spojován s nástupem Mezinárodních standardů finančního výkaznictví (IFRS). Právě pro tyto mezinárodní standardy již byl XBRL upraven a nadefinován. Pro české účetní předpisy zatím žádná verze XBRL přijata nebyla a zůstává otázkou, zda se v budoucnu vůbec prosadí. [20]

4.5 Řízení změny

4.5.1 Plán projektu - fáze konverze

Fáze 1 – Realizační studie

Je nutné provést kvalitní analýzu situace tak, aby bylo možné kontrolovat celý proces změny. Způsob realizace by měl zohlednit možné provozní problémy, dále je potřebné zajistit nutné zdroje a navrhnout projektové řešení. [18]

Fáze 2 – Zkušební konverze

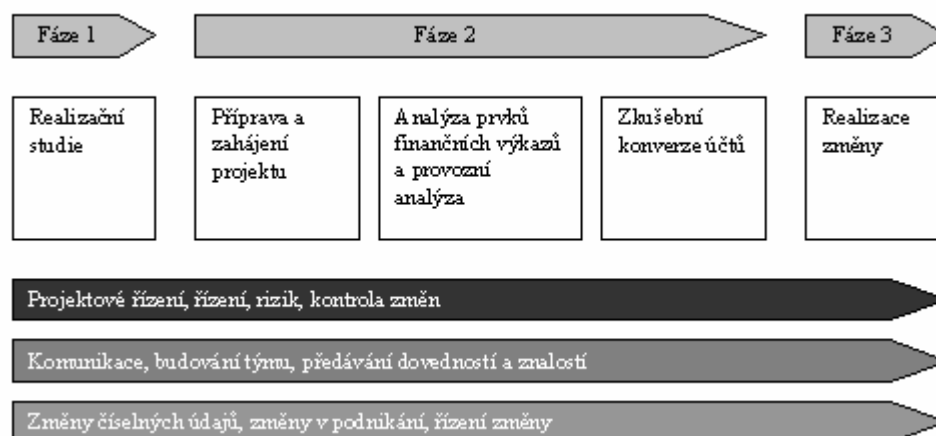
Cílem přípravy projektu je zajistit jeho řízení tak, aby nebyl narušen běžný chod společnosti.

Po analýze prvků finančních výkazů a po provozní analýze se provede rozhodnutí o změně účetních pravidel podle IAS/IFRS, o strategii konverze a o provozních a systémových změnách. [18]

Zkušební konverze účtů. Sestaví se úplná účetní závěrka podle IAS/IFRS, společnost tak může uvidět situaci v novém světle. [18]

Fáze 3 – Realizace

Úplný přechod celé organizace na IAS/IFRS. Nová pravidla IAS/IFRS si vyžádají nové postupy, nové nebo zdokonalené informační systémy a systémy předávání znalostí. [18]

Obr. 8. Jednotlivé fáze k úspěšné konverzi. [18]

4.5.2 Personální požadavky, personální zajištění projektu,

Aby projekt transformace účetní závěrky byl úspěšný, musí vedení společnosti jasně rozdělit kompetence a odpovědnost za řízení projektu a jeho dílčích částí, dále musí podpořit vedoucí osoby projektu při získávání potřebné autority a v neposlední řadě aktivně motivovat zaměstnance společnosti v průběhu celého projektu.

Celý projekt bude zajišťovat speciální tým k tomuto účelu sestavený. Vedoucím týmu by měl být člověk, který zastává finanční funkci – v naší společnosti si myslím, že nejvhodnějším kandidátem je prokurista. Hlavní náplní jeho práce bude:

- definice potřebných zdrojů, rolí a úkolů jednotlivých zaměstnanců,
- vytvoření projektového plánu přechodu na IAS/IFRS,
- aktivní řízení projektu,
- rozhodování o řešení možných problémů,
- efektivní komunikace s každým, koho se přechod na IAS/IFRS dotkne.

Složení projektového týmu

Projekt přechodu na IAS/IFRS a tedy i modifikace informačního systému bude mít na starosti multidisciplinární projektový tým. Bude složený ze zástupců účtárny, finančního a daňového oddělení a ze zástupců IT oddělení. Je to nutné proto, že právě těchto oddělení se přechod na IAS/IFRS nejvíce dotkne.

Personální příprava

Pokud změníme filozofii přístupu k účetnictví, musíme tomu přizpůsobit i přípravu zaměstnanců. Zaměstnanci společnosti budou muset:

- zvládnout nové postupy účtování,
- projít školeními, které jim umožní zvládnout standardy a seznámí je s novým (upraveným) informačním systémem.

Přípravy se zúčastní nejen pracovníci účtárny (ekonomického úseku), ale i ostatní zaměstnanci ze spolupracujících oddělení.

Personální přípravu zaměstnanců společnost nezvládne sama, proto musí uvažovat o kooperaci s externími odbornými firmami a školícími organizacemi.

ZÁVĚR

Evropská unie rozhodla, že od ledna 2005 musí všechny společnosti, jejichž akcie jsou veřejně obchodovatelné, sestavovat účetní závěrku podle IAS/IFRS. Po vstupu České republiky do Evropské unie se tato povinnost vztahuje i na naše podniky.

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví jsou shrnutím nejlepších účetních postupů a zkušeností účetní profese a požadavků uživatelů na rozsah zveřejňovaných informací. Jejich účelem je zvýšit srovnatelnost vykazovaných informací o finanční výkonnosti a finanční pozici různých společností.

Účetní závěrka sestavená podle IAS/IFRS se liší od české účetní závěrky především účelem. Jejím hlavním cílem je poskytování užitečných informací pro ekonomické rozhodování akcionářů a investorů a nikoliv určení daňového základu. Obě závěrky mají různou formu – mezinárodní standardy účetního výkaznictví určují pouze seznam minimálních požadavků na zveřejňované informace, struktura finančních výkazů není závazná. Závěrky se liší i způsobem zhotovení. Příprava výkazů v souladu s IAS/IFRS se neobejde bez použití odborných odhadů a posudků při respektování základních principů. Vyžaduje zachycovat transakce důsledně podle jejich ekonomické podstaty a nikoli v souladu s právní formou, pokud je odlišná.

Zavedení IAS/IFRS je zásadní změnou způsobu finančního vykazování. Vyžaduje sbírat a zpracovávat finanční údaje v několika dimenzích, například nejen podle jednotlivých výrobků a služeb, ale i v geografickém členění, často z nesourodých a nepropojených dat. Upravují se informační systémy a účetní pravidla. Společnosti přecházející na IAS/IFRS musí sestavit počáteční rozvahu k prvnímu dni nejstaršího vykazovaného období, do které upravují údaje z rozvahy připravené ke stejnému datu podle původních pravidel. Případné rozdíly se zúčtují převážně do hospodářského výsledku za minulé období. Standardy vyžadují srovnávací údaje za minimálně jedno předchozí období. Pokud tedy podnik přejde na IAS/IFRS k 1. lednu 2005, musí sestavit počáteční rozvahu k 1. lednu 2004 a údaje za rok 2004 přepočítat.

Přínosy Mezinárodních standardů účetního výkaznictví:

- zprůhlednění hospodaření společnosti před investory a obchodními partnery
- zvětšení šance získat finanční zdroje
- zpřesnění pohledu na budoucí finanční a výnosové síly podniku.

Dopad mezinárodního účetnictví na české podniky bude stále výraznější a včasné řešení problematiky je to, co podnikům poskytne v budoucnosti podstatnou konkurenční výhodu. Společnosti neschopné poskytovat správné a srovnatelné finanční informace na bázi IAS/IFRS budou ztrácet důvěru kapitálových a peněžních trhů. A naopak kvalitní finanční výkaznictví usnadňuje přístup k finančním zdrojům.

Práce je rozdělena do několika částí. První část jsem věnoval teorii. Zabývám se v ní harmonizací účetnictví obecně. Největší pozornost věnuji Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IAS/IFRS). Podrobněji jsem popsal ty, které se bezprostředně týkají analyzované společnosti a které jsem použil při převodu účetní závěrky sestavené dle českých předpisů na účetní závěrku v souladu s IAS/IFRS. V závěru teoretické části jsem stručně popsal význam finanční analýzy, vybrané poměrové ukazatele a svou pozornost jsem věnoval i srovnatelnosti vykazovaných dat.

V analytické části jsem analyzoval účetní závěrku společnosti Kovonax spol. s r. o., která byla sestavena podle českých účetních předpisů. Každou položku jednotlivých výkazů jsem porovnával s nároky IAS/IFRS. Změny jsem zaznamenal do výkazů a zároveň jednotlivé úpravy zdůvodnil. Součástí analytické části je zkrácená finanční analýza. Jejím hlavním úkolem je ukázat vliv transformace účetní závěrky právě na finanční analýzu.

V závěrečné projektové části doporučuji společnosti, jak by měla postupovat při přechodu na vykazování podle IAS/IFRS. V současné době je situace taková, že společnost není povinná vykazovat podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Ale myslím si, že do budoucna by to pro ní bylo přínosem. Určitě by jí to pomohlo při získávání nových kontaktů v zahraničí – ať už se jedná o zákazníky nebo o budoucí investory.

Účetní závěrka za rok 2003 je první účetní závěrkou společnosti, která byla sestavena podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Jejím hlavním úkolem je zobrazit skutečnou a pravdivou ekonomickou podobu společnosti. Doufám, že má diplomová práce pomůže společnosti v budoucnosti při přechodu na vykazování dle IAS/IFRS.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] BLAHA, Z. S., JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 2. vyd. Praha: Management Press, 1995. 127 s. ISBN 80-85603-62-4.
- [2] HÝBLOVÁ, E. *Harmonizace účetnictví*. 2. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2004. 137 s. ISBN 80-7318-202-5.
- [3] INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS BOARD. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2003. přeložil: kolektiv autorů. 1. vyd. Praha: HZ Praha, s. r. o., 2003. ISBN 80-238-7854-9.
- [4] KOVANICOVÁ Dana. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. 1. vyd. Praha: RNDr. Ivana Hexnerová – BOVA POLYGON, 2004. 304 s. ISBN 80-7273-095-9.
- [5] KOVANICOVÁ, D., KOVANIC, P. *Poklady skryté v účetnictví II. díl*. 4. vyd. Praha: Polygon, nakladatelství agentury BOVA, 1999. 286 s. ISBN 80-85967-88-X.
- [6] KRUPOVÁ, Lenka. *IAS v příkladech I. díl*. 1. vyd. Praha: VOX – Ing. Zdenka Vostrovská, CSc., 2002. 215 s. ISBN 80-86324-22-2.
- [7] KRUPOVÁ, L., LOJA R., PELÁK J. *IAS v příkladech II. díl*. 1. vyd. Praha: VOX – Ing. Zdenka Vostrovská, CSc., 2002. 190 s. ISBN 80-86324-23-0.
- [8] KRUPOVÁ, L., MLÁDEK R. a kol. *IAS v příkladech III. díl*. 1. vyd. Praha: VOX – Ing. Zdenka Vostrovská, CSC., 2003. 320 s. ISBN 80-86324-33-8.
- [9] PAVELKOVÁ, D. *Řízení podnikových financí*. 3. upravené vyd. Zlín: Univerzita T. Bati, 2001. 207 s. ISBN 80-7318-020-0.
- [10] SBORNÍK MEZINÁRODNÍ KONFERENCE. *Finance a účetnictví ve vědě, výuce a praxi*. UTB ve Zlíně, FaME, Ústav financí a účetnictví. Zlín 28. a 29. dubna 2005.
- [11] SYNEK, M. a kol. *Podniková ekonomika*. 2. vyd. Praha: C. H. BECK, 2000. 456 s. ISBN 80-7179-388-4.

- [12] VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.
- [13] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Články v časopisech:

- [15] ČERNÝ, M. R. Podnikové účetní systémy a přechod na IAS/IFRS. *Účetnictví v praxi*. 2005, č. 3. s. 24-30
- [16] KRUPOVÁ, L. IAS/IFRS v roce 2005. *Účetnictví v praxi*. 2005, č. 4. s. 14-17

Internetové zdroje:

- [17] RICHARD, Michel. *Přechod na IFRS a jeho důsledky pro aplikace a procesy*. Global EYe on IFRS –Zpravodaj o mezinárodním účetním výkaznictví. [cit. 2005-04-03]. Dostupno z WWW:
[http://www.ey.com/global/download.nsf/Czech Republic/Global EYe on IFRS - duben 2005/\\$file/Global EYe on IFRS April 2005 CZ.pdf](http://www.ey.com/global/download.nsf/Czech%20Republic/Global%20EYe%20on%20IFRS%20-%20duben%202005/$file/Global%20EYe%20on%20IFRS%20April%202005%20CZ.pdf)
- [18] Kolektiv autorů. *Jak zvládnout přechod na mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. pwcglobal.com [online]. [cit 2005-05-10]. Dostupný z WWW:
[http://www.pwc.com/extweb/pwcpublications.nsf/4bd5f76b48e282738525662b00739e22/eeef5ae97379f16f80257023004d728d/\\$FILE/PwC Jak zvladnout prechod od IFRS.pdf](http://www.pwc.com/extweb/pwcpublications.nsf/4bd5f76b48e282738525662b00739e22/eeef5ae97379f16f80257023004d728d/$FILE/PwC%20Jak%20zvladnout%20prechod%20od%20IFRS.pdf)
- [19] Kolektiv autorů. *Příprava implementace Mezinárodních standardů účetního výkaznictví*. bulletin ISÚ březen 2004, madati.cz [online]. [cit. 2005-03-28]. Dostupný z WWW:
<http://www.madati.cz/upload/isu/prilohyarchiv/180/b%C5%99ezen2004.pdf>
- [20] HAMŘÍK, Antonín. *Revoluce zvaná XBRL*. pwcglobal.cz [online]. [cit 2005-05-15]. Dostupný z WWW:
http://www.pwcglobal.com/cz/cze/ins-sol/issues/xbri_AH.html
- [21] MAŠKOVÁ, Eva. *Kdo se nebude řídit standardy, ztratí důvěru investorů*. ihned.cz [online]. [cit. 2005-06-12]. Dostupný z WWW:

<http://modernirizeni.ihned.cz/1-10005770-15280110-600000_detail1-fd>

- [22] *Připravte se na mezinárodní standardy*. ihned.cz [online]. [cit. 2005-07-14].
Dostupný z WWW:

<http://modernirizeni.ihned.cz/1-10005770-15280100-600000_detail1-fb>

Ostatní:

- [23] Podnikové materiály

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CESR	Výbor evropských regulátorů cenných papírů
CF	Výkaz peněžních toků
CZ	Cizí zdroje
ČÚP	Česká účetní pravidla
DM	Dlouhodobý majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
ERP	Enterprise Resource Planning
EU	Evropská unie
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
FIFO	First in, first out
IAS	Mezinárodní účetní standardy
IASB	Rada pro mezinárodní účetní standardy
IASCF	Výbor pro mezinárodní účetní standardy
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví
IFRIC	Výbor pro interpretace mezinárodního účetního výkaznictví
ISP	Informační systém podniku
IT	Informační technologie
LCM	Lower of cost tor market
LIFO	Last in, first out
NOA	Čistá operativní aktiva
NOPAT	Zisk z hlavní (operativní) činnosti po zdanění

OR	Obchodní rejstřík
PI	Průmyslové inženýrství
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
SIC	Stálý interpretační výbor
US GAAP	Americké všeobecně uznávané účetní standardy
XBRL	Rozšiřitelný jazyk pro podnikové výkaznictví
XML	Extensible Markup Language

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Vývojový diagram pro rozhodování o tvorbě rezerv, případně zveřejnění podmíněného dluhu	34
Obr. 2. Vývoj hlavních položek aktiv společnosti Kovonax spol. s r. o.	71
Obr. 3. Vývoj hlavních položek nákladů společnosti Kovonax spol. s r. o.	73
Obr. 4. Vývoj hlavních položek výnosů společnosti Kovonax spol. s r. o.	74
Obr. 5. SPIDER analýza za rok 2003	78
Obr. 6. Časové hranice ke zveřejnění informací o přechodu na IAS/IFRS	87
Obr. 7. Požadované výstupy z účetnictví.....	90
Obr. 8. Jednotlivé fáze k úspěšné konverzi.	94

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – dlouhodobý majetek (v tis. Kč).....	52
Tab. 2. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – oběžná aktiva a časové rozlišení (v tis Kč).	53
Tab. 3. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – pasiva I. část(v tis. Kč).....	57
Tab. 4. Rozvaha v plném rozsahu za rok 2003 – pasiva II. část (v tis. Kč).....	58
Tab. 5. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 - I. část (v tis. Kč).	68
Tab. 6. Výkaz zisku a ztráty za rok 2003 – II. část (v tis. Kč).	69
Tab. 7. Výkaz peněžních toků za rok 2003 (v tis. Kč).	70
Tab. 8. Rozvaha společnosti Kovonax spol s r. o.	72
Tab. 9. Výkaz zisku a ztráty společnosti Kovonax spol. s r. o.	73
Tab. 10. Výpočet vybraných poměrových ukazatelů.	75
Tab. 11. Poměrové ukazatele vypočtené z údajů vedených podle českých předpisů a IAS/IFRS.	78
Tab. 12. Rozvaha sestavená dle IAS/IFRS – AKTIVA.....	82
Tab. 13. Rozvaha sestavená dle IAS/IFRS – PASIVA.....	83
Tab. 14. Výkaz zisku a ztráty sestavený dle IAS/IFRS.....	84
Tab. 15. Výkaz peněžních toků sestavený dle IAS/IFRS.....	85
Tab. 16. Výkaz změn ve vlastním kapitálu.....	86
Tab. 17. Příloha II. – Přehled přírůstků a úbytků dlouhodobého majetku.....	118
Tab. 18. Příloha II. – Analýza závazků (v Kč)	119
Tab. 19. Příloha II. – Analýza dlouhodobého majetku (v Kč)	119
Tab. 20. Příloha II. – Budoucí minimální platby (v Kč).....	119
Tab. 21. Příloha II. – Rozbor peněžních prostředků.....	120
Tab. 22. Příloha III. – IAS/IFRS k 1. 1. 2005.....	126
Tab. 23. Příloha III. – Interpretace k 1. 1. 2005.	127
Tab. 24. Příloha III. – Seznam zrušených materiálů.....	128

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Definice používané v IAS/IFRS.
- P II Příloha k účetní závěrce.
- P III IAS/IFRS v roce 2005.

PŘÍLOHA P I: DEFINICE POUŽÍVANÉ V IAS/IFRS.

IAS 7 - LEASING

Peněžní prostředky (Cash) – peněžní hotovost a vklady na požádání.

Peněžní ekvivalenty (Cash Equivalents) – krátkodobé vysoce likvidní investice, které jsou pohotově směnitelné za známé částky peněžních prostředků a u nichž není významné riziko spjaté se změnou jejich hodnoty.

Peněžní toky (Cash Flows) – přítoky a odtoky peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.

Hlavní (operační, provozní) činnosti (Operating Activities) představují hlavní výdělečné činnosti podniku a ostatní činnosti, které nejsou činnostmi finančními a investičními.

Investiční činnosti (Investing Activities) představují pořízení a pozbývání dlouhodobých aktiv a ostatních investic, které nejsou zahrnuty do peněžních ekvivalentů.

Finanční činnosti (činnosti spjaté s financováním) (Financing Activities) jsou činnosti, jejichž výsledkem je změna ve velikosti nebo složení vlastního kapitálu a úvěrových zdrojů.

IAS 8 - ÚČETNÍ PRAVIDLA, ZMĚNY V ÚČETNÍCH ODHADECH A CHYBY

Účetní pravidla jsou principy, základny, konvence, pravidla a postupy, které podnik používá při přípravě účetní závěrky.

Změna v účetním odhadu je úprava účetní hodnoty aktiva nebo závazku, nebo částky, která vyjadřuje periodické opotřebení aktiva (např. odpisy). Tyto změny vycházejí z nových poznatků vedení podniku a ze změn v okolním prostředí (například změny v technologii způsobí kratší životnost zařízení, než se původně předpokládalo), a nejsou tedy opravou chyb!

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví jsou standardy a interpretace přijaté Výborem pro mezinárodní standardy (IASB) a zahrnují:

- Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS),
- Mezinárodní účetní standardy (IAS),
- Interpretace (SIC a IFRIC).

Významnost – částky, které nejsou uvedené v účetní závěrce nebo jsou uvedené v chybné výši, jsou považovány za významné (ať samostatně nebo v součtu), pokud ovlivňují ekonomická rozhodnutí uživatelů této závěrky. Standard hranici významnosti nekvantifikuje.

Chyby minulých období jsou chyby, které se vyskytují v minulých účetních závěrkách podniku a které mají za následek, že tyto účetní závěrky nelze nadále považovat za spolehlivé. Například se může jednat o:

- matematické chyby,
- chybné použití účetních pravidel,
- přehlédnutí,
- špatná interpretace skutečností,
- zpronevěry.

Zpětná (retrospektivní) aplikace znamená, že účetní pravidla jsou aplikována takovým způsobem, jakoby byly používány podnikem vždy (od začátku působení).

Zpětná oprava znamená, že chyby jsou opraveny takovým způsobem, jako by se nikdy nevyskytly. To se týká uznání, oceňování i zveřejňování jednotlivých prvků účetní závěrky.

Nepraktičnost – naplnění požadavku standardu je nepraktické, pokud jej podnik není schopen naplnit i přes veškeré vynaložené úsilí. Příklady nepraktičnosti zpětné aplikace:

- nelze vyčíslit dopad v minulých obdobích,
- zpětná aplikace vyžaduje, aby podnik učinil odhad např. o výsledku transakce, jejíž skutečný výsledek je již známý. Prospektivní aplikace znamená uplatnění nového účetního pravidla na budoucí transakce a události od data přijetí tohoto pravidla.

IAS 12 – DANĚ ZE ZISKU

Zdanitelný zisk/ztráta (Taxable profit/loss) je zisk/ztráta za příslušné období, vypočtený/á podle daňové legislativy, z něhož/níž se vypočítává daň ze zisku.

Účetní zisk (Accounting profit) je čistý zisk/ztráta před odečtením daňového nákladu.

Daňový náklad/daňový výnos (Tax expense/tax income) je částka zahrnutá ve výpočtu čistého zisku, která vyplývá z titulu odložené a splatné daně.

Odložené daňové závazky (Deffered tax liabilities) jsou částky daně ze zisku k úhradě v budoucích obdobích z titulu přičitatelných přechodných rozdílů.

Odložené daňové pohledávky (Deffered tax assets) jsou částky daně ze zisku nárokováné v budoucích obdobích z titulu (a) odčitatelných přechodných rozdílů, (b) převedených nevyužitých daňových ztrát a (c) převedených nevyužitých daňových odpočtů.

Daňová základna/daňová hodnota (Tax base) je částka přiřazená aktivu nebo závazku pro daňové účely.

Přechodné rozdíly (Temporary differences) jsou rozdíly mezi účetním oceněním aktiva nebo závazku a jejich daňovou hodnotou. Přechodné rozdíly se rozlišují na:

- **Přičitatelné (zdanitelné) přechodné rozdíly (Taxable temporary differences)** jsou takové přechodné rozdíly, které v budoucnosti, v okamžiku zpětného získání hodnoty aktiva či úhrady závazku, povedou k částkám, které budou zvyšovat zdanitelný zisk.
- **Odčitatelné přechodné rozdíly (Deductible temporary differences)** jsou takové přechodné rozdíly, které v budoucnosti, v okamžiku zpětného získání hodnoty aktiva či úhrady závazku, povedou k částkám, které budou snižovat zdanitelný zisk.

IAS 16 – POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

Odpisy (Depreciation) představují systematické alokování odepisovatelné částky aktiva po dobu použitelnosti aktiva.

Odepisovatelná částka (Depreciable amount) je pořizovací cena aktiva snižená o zbytkovou hodnotu.

Doba použitelnosti (Useful life) je buď:

- a) doba, po kterou se očekává, že bude aktivum společností využíváno, nebo
- b) očekávaný počet výrobních nebo podobných jednotek, získaných společností z aktiva.

Pořizovací cena (náklady na pořízení) (Cost) je uhrazená peněžní částka nebo reálná hodnota ostatních protihodnot souvisejících s nabytím aktiva v době jeho pořízení nebo výstavby.

Zbytková hodnota (Residual value) je čistá částka, kterou společnost očekává obdržet za aktivum na konci jeho doby životnosti, po odečtení předpokládaných nákladů na vyřazení.

Reálná hodnota (Fair value) je částka, za kterou může být aktivum směřeno mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek.

Ztráta ze snížení hodnoty (Impairment loss) je částka, o kterou účetní hodnota aktiva převyšuje jeho zpětnězískatelnou hodnotu.

Účetní hodnota (Carrying amount) je částka, ve které je aktivum vykazováno v rozvaze po odečtení opravěk a ztrát ze snížení hodnoty.

IAS 17 – LEASINGY

Minimální leasingové platby (Minimum lease payments) – platby v průběhu doby trvání leasingu, které jsou nebo mohou být požadovány po nájemci, s výjimkou podmíněného pronájmu, nákladů na služby a daní, které mají být placeny pronajímatelem a jemu zpětně uhrazeny, společně s:

- v případě nájemce – jakýmkoliv částkami garantovanými nájemcem nebo spřízněnou stranou nájemce, nebo
- v případě pronajímatele, jakákoliv zbytková hodnota garantovaná pronajímateli, buď:
 - nájemcem,
 - spřízněnou stranou nájemce, nebo
 - nezávislou třetí stranou finančně schopnou poskytnout tuto záruku.

Ekonomická životnost (Economic life) je buď:

- doba, po kterou se očekává, že aktivum bude ekonomicky využitelné jedním nebo více uživateli, nebo
- počet produkce nebo podobných jednotek, které se očekává, že bude získáno jedním nebo více uživateli.

Doba životnosti (Usefull life) – odhadovaná zbývajících doba od počátku leasingu, bez omezení dobou leasingu, po kterou se očekává, že ekonomické přínosy z daného aktiva poplynou do společnosti.

Hrubá investice do leasingu (Gross investment in the lease) je součet:

- minimálních leasingových plateb v rámci finančního leasingu, které získá pronajímatel za dobu leasingu, a
- nezaručené zbytkové hodnoty připadající na pronajímatele.

Čistá investice do leasingu (Net investment in the lease) je hrubá investice do leasingu diskontovaná za použití implicitní úrokové míry leasingu.

Nezaručená zbytková hodnota je ta část zbytkové hodnoty najatého aktiva, jejíž realizace není pronajímateli zaručena nebo je zaručena pouze stranou spojenou s pronajímatelem.

Zaručená zbytková hodnota je:

- v případě nájemce – ta část zbytkové hodnoty, kterou se zavázal uhradit buď nájemce, nebo strana spojená s nájemcem,
- v případě pronajímatele – část zbytkové hodnoty, kterou se zavázal uhradit buď nájemce nebo třetí strana.

Implicitní úroková míra u leasingu (Interest rate implicit in the lease) je diskontní sazba, která se stanoví na počátku leasingu tak, aby se souhrn současné hodnoty minimálních leasingových plateb a nezaručené zbytkové hodnoty rovnal reálné hodnotě pronajatého aktiva.

Přírůstková (mezní) úroková míra nájemce (Lesse's incremental borrowing rate of interest) je úroková míra, kterou by nájemce zaplatil za podobný leasing nebo kterou by musel nájemce přijmout v případě, že by si vypůjčil prostředky nezbytné pro koupi aktiva na stejně dlouhé období s podobnou zárukou.

Počátek leasingu je buď datum uzavření leasingové smlouvy, nebo termín vázanosti stran hlavními opatřeními ujednání o leasingu, podle toho, co nastane dříve. K tomuto datu:

- je leasing klasifikován jako finanční nebo operativní a
- v případě finančního leasingu jsou stanoveny částky pro uznání leasingu.

Zahájení leasingu je datum, ke kterému je nájemce oprávněn užívat předmět leasingu. K tomuto datu je leasing prvotně uznán v aktivech, závazcích, výnosech a nákladech.

IAS 37 – REZERVY, PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY A PODMÍNĚNÁ AKTIVA

Skutečnost zakládající závazek (Obligating event) je skutečnost, která vytváří smluvní nebo mimosmluvní závazek, jehož důsledkem je, že společnost nemá žádnou reálnou alternativu, než jej vypořádat.

Smluvní závazek (Legal obligation) je závazek, který vyplývá z:

- smlouvy (prostřednictvím jejich explicitních nebo implicitních ustanovení),
- právních předpisů, nebo
- jiných uplatnění zákonů.

Mimosmluvní závazek (Constructive obligation) je závazek, který vyplývá z aktivit společnosti, kde:

- podnik dává obvyklým způsobem chování v minulosti, svými zveřejněnými pravidly nebo dostatečně konkrétním, a rozšířeným oznámením třetím stranám najevo, že uzná své konkrétní závazky, a
- v důsledku toho vytvořil podnik u části těchto třetích stran reálné očekávání, že takové závazky budou splněny i v budoucnosti.

Nevýhodná smlouva (Onerous contract) je smlouva, u níž nevyhnutelné náklady plynoucí ze splnění smluvních povinností převyšují ekonomický přínos, který by z ní podle předpokladů měl plynout.

Restrukturalizace (Restructuring) je program naplánovaný a řízený vedením podniku, při němž dochází k zásadní změně buď:

- v předmětu podnikání prováděného podnikem, nebo
- ve způsobu, kterým je podnikání vedeno.

IAS 38 – NEHMOTNÁ AKTIVA

Aktivum (Asset) je zdroj:

- kontrolovaný společností jako výsledek minulých událostí a
- od kterého jsou očekávány budoucí ekonomické užitky, plynoucí do společnosti

Peněžní aktiva (Monetary assets) jsou držení peníze a aktiva, získaná v pevných nebo určitelných částkách peněz.

Výzkum (Research) je původní a plánované zkoumání, uskutečňované s cílem získání nových vědeckých nebo technických znalostí a vědomostí.

Vývoj (Development) je aplikace výsledků výzkumu nebo jiných znalostí na plánování nebo vytváření nových nebo podstatně zdokonalených materiálů, zařízení, výrobků, procesů, systémů nebo služeb před zahájením komerční výroby nebo využití.

Odepisování (Amortisation) je systematická alokace odpisové základny nehmotného aktiva v době jeho životnosti.

Odpisová základna (Depreciable amount) jsou pořizovací náklady aktiva nebo jiná částka, která nahrazuje pořizovací náklady v účetních výkazech, po odečtení jeho zbytkové hodnoty.

Doba životnosti (Usefull life) je buď:

- doba, po kterou se očekává, že bude aktivum společností využíváno, nebo
- očekávaný počet výrobních nebo podobných jednotek, získaných z aktiva.

Pořizovací náklady (Cost) je částka zaplacených peněz nebo peněžních ekvivalentů nebo reálná hodnota jiných protihodnot, vydaných na pořízení aktiva v době jeho pořízení nebo výroby.

Zbytková hodnota (Residual value) je čistá částka, kterou společnost očekává obdržet za aktivum na konci jeho doby životnosti, po odečtení předpokládaných nákladů na vyřazení.

Reálná hodnota (Fair value) – částka, za kterou může být aktivum směřeno mezi znalými, ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek.

Aktivní trh (Active market) je trh, kde existují všechny tyto podmínky:

- položky na něm obchodované jsou homogenní,
- kdykoliv lze běžně nalézt ochotné kupující a prodávající, a
- ceny jsou veřejnosti k dispozici.

Ztráta ze snížení hodnoty (Impairment loss) je částka, o kterou účetní hodnota aktiva převyšuje jeho zpětněziskatelnou hodnotu.

Účetní hodnota (Carrying amount) je částka, ve které je aktivum vykazováno v rozvaze po odečtení oprávek a ztrát ze snížení hodnoty.

PŘÍLOHA P II: PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE.

Prohlášení o shodě

Součástí účetní závěrky (komentáře k účetním výkazům) by mělo být prohlášení o shodě, ve kterém musí být jasně uvedeno, že účetní závěrka byla zpracována v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví.

Prvním obdobím, za který byla sestavena účetní závěrka podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví je rok 2003. Byla sestavena podle norem a pravidel, které byly platné ve zmíněném období.

Účetní závěrka by dále měla obsahovat srovnávací informace za předcházející rok. Důvodem, proč je neuvádím je omezená přístupnost k těmto informacím a též neúměrná časová náročnost jejich získávání a zpracování.

Základní charakteristika firmy

Identifikační údaje:

Obchodní firma: KOVONAX spol. s r. o.

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Sídlo, adresa: Sušilova 31, 768 61 Bystřice pod Hostýnem, okres Kroměříž

IČO: 46 34 59 49

Předmět podnikání:

- výroba kovového nábytku
- obchodní činnost v oblasti nákupu a prodeje spotřebního, průmyslového a potravinářského zboží včetně zemědělské produkce,
- zámečnictví,
- hostinská činnost,
- galvanizace kovů,

- silniční motorová doprava (veřejná nákladní vnitrostátní a mezinárodní),
- výroba a distribuce prostředků zdravotnické techniky,

Statutární orgán: jednatel: Zdeněk Šimčík

jednatel: ing. Jaroslav Drozd

Základní kapitál: 38 000 000 Kč

Společníci: p. Zdeněk Šimčík – 25 % podíl

Ing. Jaroslav Drozd – 25 % podíl

p. František Kolařík – 25 % podíl

p. Otakar Slezák, Jaroslav Slezák – společný 25 % podíl

Výrobní charakteristika firmy:

Výrobní obor: výroba kovového nábytku

Charakter výroby: sériový doplněný zakázkovou výrobou

Výrobní sortiment

Kovový nábytek vyráběný ve firmě Kovonax spol. s r. o. je vhodný především pro vybavení následujících institucí:

- kanceláře a školská zařízení,
- ordinace lékařů, čekárny a nemocnice,
- společenské místnosti a sály,
- speciální nábytek pro hotely a prodeje.

Historie podniku

Historie podniku začíná v roce 1908, kdy svou firmu založil pan Robert Slezák. Zámečnická dílna se rozrostla na tovární výrobu kovového nábytku. V roce 1948 byl závod znárodněn a přejmenován na národní podnik Kovona. Státní podnik se k 22. 3. 1991 transformoval na akciovou společnost. Součástí podniku Kovona Lysá nad Labem zůstal bystřický závod až do privatizace v roce 1992. Od tohoto podniku jej zakoupila

společnost Kovonax, s. r. o., přímým prodejem. Součástí podniku se stal závod Lichnov, který se specializuje na výrobu nemocničního nábytku. Pro posílení stability na trzích Kovonax zřídil dceřinné společnosti na Slovensku a v Polsku. Je 100% vlastníkem společnosti Kovonax Slovakia, s.r.o., Banská Bystrica. Kovonax drží 40% podíl ve společnosti Ramex, sp. z. o. o., Raciborz.

Výrobní program

Výrobní program Kovonaxu tvoří výroba kovových židlí, otáčecích křesel, stolů, věšáků a lůžek. Významnou součástí dnešní produkce je výroba školních židlí a stolů. Rozvoj sortimentu zaznamenává výroba nábytku pro zdravotnictví, zejména otáčecích sedaček a pevných i polohovacích nemocničních lůžek. Největší objem výroby však představuje sedací nábytek chromovaný i lakovaný vyráběný z trubek různých profilů a kruhové oceli. Perspektiva firmy je v oblasti zavádění nových kovových výrobků v kombinaci se dřevem.

Odbyt

Více než třetinu produkce realizuje podnik prostřednictvím vlastních průzkumových prodejen v Praze, Ostravě, Brně a Bystřici pod Hostýnem. Tyto prodejny využívají především obchodníci, designeři a architekti pro vybavení interiérů investičních zakázek. Prodejny zajišťují také průzkum trhu a realizují objednávky atypických požadavků zákazníků. Více než 40% produkce Kovonax vyváží na Slovensko, do Německa, Rakouska, Polska a Ruska. Výrobky jsou nabízeny a propagovány na výstavách a veletrzích. K propagaci svých výrobků využívá podnik také regionálního rozhlasu a tisku.

Zaměstnanci, výše osobních nákladů

Ukazatel	zaměstnanci	z toho řídící pracovníci
➤ průměrný počet	131	4
➤ mzdové náklady (tis. Kč)	15 877	1 597
➤ odměny členům orgánů spol. (tis. Kč)	-	-
➤ náklady na soc. zabez. (tis. Kč)	5 441	201
➤ sociální náklady (tis. Kč)	59	-

Významné události po datu účetní závěrky

V období po účetní závěrce a konáním valné hromady došlo k těmto významným událostem, které překročily práh významnosti, aby byly komentovány:

- v únoru 2004 společnost odprodala 40 % ve společnosti Ramex, sp. z. o. o., Raciborz,
- v březnu roku 2004 společnost prodala výrobní prostory v Lichnově a začala stěhovat výrobu nemocničního nábytku do výrobních prostor závodu v Bystřici pod Hostýnem.

Účetní metody a obecné účetní zásady

Základ účetnictví

Účetnictví společnosti je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, opatřením ministra financí, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele a opatřením ministerstva financí, kterým se stanoví obsah účetní závěrky pro podnikatele. Účetní závěrky firmy je vždy sestavována k 31. 12. v tis. Kč. Účetní výkazy uvedené v kapitolách 3.1, 3.2, 3.3 a 3.4 jsou sestaveny tak, aby odpovídaly Mezinárodním standardům účetního výkaznictví.

Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, který byl nakoupený, je oceňován pořizovací cenou, která zahrnuje cenu pořízení včetně plus další náklady související s pořízením (clo, dopravné atd.).

DNM a DHM vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady vedl. výroby (tj. přímý materiál, přímé mzdy včetně prémie, výrobní režie střediska 53).

Způsob stanovení reprodukční pořizovací ceny společnost nemá.

Ocenění přírůstků a přírůstků zvířat společnost též nemá.

Způsob ocenění cenných papírů a majetkových účastí – majetkové účasti společnost oceňuje cenou pořízení.

Způsob sestavení odpisových plánů pro dlouhodobý majetek a použité odpisové metody při stanovení účetních odpisů – při odpisování DNM a DHM společnost používá v zásadě

rovnoměrný způsob odpisů. Ve výjimečných případech je uplatněn zrychlený odpis (nový a moderní majetek a technologie).

Tab. 17. Příloha II. – Přehled přírůstků a úbytků dlouhodobého majetku.

[vlastní zpracování]

Druh majetku	Ocenění	Stav k 1. 1.	Nákup	Odpis	Prodej	Likvidace	Stav k 31. 12.
Dlouhodobý nehmotný majetek	PC	3 733	86	----	0	0	3 819
	ZC	183	----	126	0	0	143
Budovy, haly	PC	40 781	560	----	0	0	41 341
	ZC	20 272	----	1 245	0	0	19 587
Stroje, přístroje	PC	56 038	622	----	0	623	56 037
	ZC	2 341	----	1 743	0	0	1 220
Dopravní prostředky	PC	5 489	752	----	0	0	6 241
	ZC	686	----	513	0	0	925
Inventář	PC	203	0	----	0	0	203
	ZC	203	----	0	0	0	203
Ostatní dlouhodobý majetek	PC	7 842	412	----	0	158	8 096
	ZC	4 577	----	253	0	0	4 736
Pozemky	PC	1 876	0	----	0	0	1 876
	ZC	1 876	----	0	0	0	1 876

Majetek zatížený zástavním právem ve prospěch ČS z titulu poskytnutých úvěrů:

- pozemky parcela č. st. XX, st. XX/X, XX/X, XX/X, st. XXXX, st. XXXX,
- průmyslový objekt na p. č. st. XX, st. XX/X, XX/X, st. XX/X, st. XXXX, st. XXXX.

Leasing

V roce 2003 vstoupila společnost do leasingu, jehož předmětem je nákladní automobil, jako nájemce. Všechna podstatná rizika a odměny související s leasingem nákladního automobilu byla převedena na společnost, proto je tento majetek vykázán v rozvaze společnosti. Toto aktivum a související závazek je vykázáno v současné hodnotě minimálních leasingových splátek (po odečtení opravek). Majetek bude odepisován po celou dobu své životnosti.

Leasingová smlouva na nákup nákladního automobilu převádí vlastnictví na konci leasingu a neobsahuje žádná další omezení ani podmínky. Podrobnější informace o průběhu leasingu jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Tab. 18. Příloha II. – Analýza závazků (v Kč). [vlastní zpracování]

	2003	2004	2005	2006	2007
Krátkodobý (splatný do 12 měsíců)	117 895	126 669	136 096	47 580	0
Dlouhodobý	310 346	183 677	47 580	0	0
Závazky celkem	428 241	310 346	183 677	47 580	0

Tab. 19. Příloha II. – Analýza dlouhodobého majetku (v Kč). [vlastní zpracování]

	2003	2004	2005	2006	2007
Roční odpis	125 378	188 066	188 066	188 066	62 689
V rozvaze bude dl. majetek zahrnovat částku	626 887	438 821	250 755	62 689	0

Tab. 20. Příloha II. – Budoucí minimální platby (v Kč). [vlastní zpracování]

	2003	2004	2005	2006	2007
splatné do 1 roku	144 024	144 024	144 024	48 008	0
splatné od 1 do 5 let	336 056	192 032	48 008	0	0
	480 080	336 056	192 032	48 008	0
Mínus budoucí úrokové platby	26 129	17 355	7 928	428	0
	453 951	318 701	184 104	47 580	0

Společnost sama nepronajímá žádný majetek jiné společnosti.

V roce 2003 společnost neměla žádný operativní leasing (takový leasing, kdy všechna podstatná rizika a odměny vyplývající z vlastnictví aktiva nejsou převedena).

Zásoby

Účetní jednotka používá k účtování zásob variantu A. Nakupované zásoby materiálu oceňuje v pořizovacích cenách, zásoby vytvořené ve vlastní režii účtuje ve vlastních nákladech dle platné vnitropodnikové směrnice.

Pořizovací cena zahrnuje kupní cenu a ostatní náklady přímo přiřaditelné k pořízení dané zásoby.

V průběhu roku 2003 nedošlo ke ztrátě vyplývající ze snížení hodnoty určité položky zásob a nedošlo ani ke zpětné úpravě dříve uskutečněného snížení hodnoty. Společnost zároveň neuskutečnila výjimečný odpis žádné položky zásob.

Žádné zásoby nebyly dány do zástavy, ani neslouží jako záruka za závazky.

Pohledávky

Pohledávky jsou vykazovány v nominální hodnotě, snížené o částky rizikových a problematických pohledávek.

Souhrnná výše pohledávek po lhůtě splatnosti 180 dnů činila v roce 2003 1 919 994 Kč.

K oceňování pohledávek v cizí měně používá účetní jednotka v souladu s účetními i vnitropodnikovými předpisy měsíční pevný kurs ČNB stanovený ve druhé středě předcházejícího měsíce.

Souhrnná výše pohledávek vedených v cizí měně činila v loňském roce 978 709 Kč, v jednotlivých cizích měnách:

- EUR 18 680,
- USD 14 310.

Celková výše pohledávek k podnikům ve skupině činila 3 000 000 Kč. Jedná se o pohledávku za společností Kovonax SLOVAKIA.

Společnost nemá pohledávky kryté podle zástavního práva nebo ručením.

Peněžní prostředky

Společnost nevykazuje žádné krátkodobé ani dlouhodobé investice, proto peněžní prostředky zahrnují pouze hotovost a vklady na účtech v bankách. Peněžní prostředky se oceňují nominální hodnotou.

Pro přepočet valutových pokladen se používá měsíční pevný kurs ČNB stanovený ve druhé středě předcházejícího měsíce.

Tab. 21. Příloha II. – Rozbor peněžních prostředků. [vlastní zpracování]

Peníze	Zůstatek k 1. 1. 2003	Zůstatek k 31. 12. 2003	Pohyb (+/-)
Hotovost	175	106	-69
Účty v bankách	955	3 112	2 157
Celkem	1 130	3 218	2 088

Vlastní kapitál

Základní kapitál ve výši 38 mil. Kč je plně splacen.

Rozdělení HV 2002 ve výši 726 710 Kč dle rozhodnutí valné hromady:

- zákonný rezervní fond 36 400 Kč,
- sociální fondy 130 000 Kč,
- úhrada ztráty minulých let 560 310 Kč.

Čerpání sociálního fondu 134 250 Kč.

Ke konci roku se přepočítávají majetkové účasti v podnicích dle platného kursu ČNB. Rozdíl mezi cenou pořízení a přeceněním se uvádí v kapitálovém fondu Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků. V roce 2003 činila je výše – 140 tis. Kč.

Rozbor hospodářského výsledku za rok 2003 je uveden v části věnované výsledovce v této příloze k účetní závěrce.

Rezervy

Pokud by všechny prodané výrobky měly velké závady, společnosti by vznikly náklady ve výši 8,5 mil. Kč. Podle minulých zkušeností se předpokládá, že u jednoho procenta výrobků mohou být zjištěny velké závady.

Pokud by všechny prodané výrobky měly drobné závady, společnosti by vznikly náklady ve výši 3,6 mil. Kč. Předpokládá se, že u pěti procent prodaných výrobků mohou být zjištěny drobné závady.

Výpočet rezervy (v tis. Kč)

Velké závady	8 500	*	0,01	=	85
Drobné závady	3 600	*	0,05	=	180
Žádné závady	0	*	0,94	=	0
Celkem					265

K 31. 12. roku 2003 má společnost Kovonax spol. s r. o. tyto rezervy:

Stav k 1. 1. Tvorba Čerpání Zrušení rezervy Stav k 31. 12.					
Rezerva na záruční opravy	0	265	0	0	265

Dlouhodobé závazky

Účetní jednotka v loňském roce vykázala dlouhodobé závazky vyplývající z finančního leasingu (uvedeno výše v tab. 16. Příloha II. – Analýza závazků).

Krátkodobé závazky

Největší část závazků představují závazky z obchodních vztahů. Souhrnná výše závazků po době splatnosti 180 dnů činila v loňském roce 84 886 Kč.

K oceňování závazků v cizí měně používá účetní jednotka v souladu s účetními i vnitropodnikovými předpisy měsíční pevný kurs ČNB stanovený ve druhé středě předcházejícího měsíce.

Souhrnná výše závazků vedených v cizí měně činila v loňském roce 102 209 Kč, v jednotlivých cizích měnách:

- EUR 3 180,
- USD 0.

Celková výše závazků k podnikům ve skupině činila 50 000 Kč. Jedná se o závazek za společností RAMEX.

Bankovní úvěry a výpomoci

Bankovní úvěry jsou klasifikovány jako krátkodobé závazky, pokud se očekává, že budou vypořádány do dvanácti měsíců od data rozvahy. Ostatní úvěry jsou klasifikovány jako dlouhodobé.

V roce 2003 měla společnost krátkodobé bankovní úvěry ve výši 19 914 tis. Kč. Využívá je ke krytí oběžných prostředků a každoročně je obnovuje. Dále průběžně využívá možnost zvyšování oběžných prostředků, které je způsobeno sezónními výkyvy (v létě je nižší poptávka a rostou zásoby), užitím kontokorentního úvěru až do výše 5 mil. Kč.

Částka dlouhodobých bankovních úvěrů činila 4 682 tis. Kč v roce 2003. Dlouhodobé bankovní úvěry používá k financování nově pořízených investic.

Závazky z úvěrů krátkodobých i dlouhodobých jsou kryty podle zástavního práva dlouhodobým hmotným majetkem v zůstatkové hodnotě.

Hospodářský výsledek

Výnosy	63 181
Náklady	66 183
Hospodářský výsledek před zdaněním	-3 002
Připočitatelné položky	36
Odpočitatelné položky	4
Základ daně	-2 970

Hospodářský výsledek – ztráta za rok 2003 bude účetně evidován jako výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení ve výši -3 002 tis. Kč.

Vzniklá ztráta bude po schválení roční účetní závěrky částečně, a to ve výši 1 502 tis. Kč uhrazena na vrub účtu Zákonný rezervní fond. Zbývající část ve výši 1,5 mil Kč zůstane evidována jako neuhrazená ztráta minulých let.

Ze ztrát v letech 1997, 1998, 1999 a 2001 je vedena doposud jako neuhrazená ztráta minulých let v hodnotě 3 469 032 Kč. Tyto neuhrazené ztráty budou uhrazeny z budoucích zisků.

Změny z převodu na účetní závěrku dle IAS/IFRS

Rozvaha

➤ zvýšení položky software netto	69
➤ zvýšení opravek k software	17
➤ zvýšení software brutto	86
➤ drobný DHM netto	159
➤ oprávky drobného DHM	28
➤ drobný DHM brutto	187
➤ finanční leasing netto	627
➤ oprávky k finančnímu leasingu	125
➤ finanční leasing brutto	752
➤ pohledávky z obchodních vztahů	38
➤ bankovní účet	- 346
➤ příjmy příštích období	- 38
➤ výsledek hospodaření běžného účetního období	-184
➤ rezerva na záruční opravy	265
➤ dlouhodobé závazky z leasingu	310
➤ krátkodobé závazky z leasingu	118
➤ převod: dohadné účty pasivní do závazků z obchodních vztahů	876

Výsledovka:

➤ vyloučení Aktivace a Změny stavu zásob vlastní činnosti z výnosů	-17 945
➤ snížení nákladů o Aktivaci a Změnu stavu zásob vlastní činnosti	-17 945
➤ snížení položky Spotřeba materiálu a energie	-187
➤ snížení položky Služby	-86
➤ zvýšení položky Odpisy DNM a DHM	170

➤ zvýšení položky Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	265
➤ zvýšení položky Ostatní provozní výnosy	84
➤ zvýšení položky Ostatní provozní náklady	6
➤ zvýšení položky Nákladové úroky	22
➤ snížení položky Mimořádné výnosy	84
➤ snížení položky Mimořádné náklady	6
➤ snížení položky Výsledek hospodaření za účetní období	-184

PŘÍLOHA P III: IAS/IFRS V ROCE 2005.

V posledních letech došlo v IAS/IFRS k podstatným změnám. V následujících tabulkách je uveden seznam standardů a interpretací, které existují v roce 2005.

Tab. 22. Příloha III. – IAS/IFRS k 1. 1. 2005. [16]

IAS/IFRS	Název standardu	Platnost od
	Koncepční rámec pro sestavování a předkládání účetní závěrky	1.7.1989
Mezinárodní standardy účetního výkaznictví		
IFRS 1	První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví	1.1.2004
IFRS 2	Platby akciemi	1.1.2005
IFRS 3	Podnikové kombinace	31.3.2004
IFRS 4	Pojistné smlouvy	1.1.2005
IFRS 5	Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončené činnosti	1.1.2005
IFRS 6	Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů	1.1.2006
Mezinárodní účetní standardy		
IAS 1	Prezentace účetní závěrky	1.1.2005
IAS 2	Zásoby	1.1.2005
IAS 7	Výkazy peněžních toků	1.1.1994
IAS 8	Účetní politiky, změny v účetních odhadech a chyby	1.1.2005
IAS 10	Události po rozvahovém dni	1.1.2005
IAS 11	Stavební smlouvy	1.1.1995
IAS 12	Daně ze zisku	1.1.1998
IAS 14	Vykazování podle segmentů	1.7.1998
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení	1.1.2005
IAS 17	Leasingy	1.1.2005
IAS 18	Výnosy	1.1.1995
IAS 19	Zaměstnanecké požitky	1.1.1999
IAS 20	Účtování státních dotací a zveřejnění státní podpory	1.1.1984
IAS 21	Důsledky změn směnných kursů cizích měn	1.1.2005
IAS 23	Výpůjční náklady	1.1.1995
IAS 24	Zveřejnění spřízněných stran	1.1.2005
IAS 26	Penzijní plány	1.1.1988
IAS 27	Konsolidovaná a individuální účetní závěrka	1.1.2005
IAS 28	Investice do přidružených podniků	1.1.2005
IAS 29	Vykazování v hyperinflačních ekonomikách	1.1.1990
IAS 30	Zveřejňování v účetních závěrkách bank a podobných finančních institucí	1.1.1991
IAS 31	Účasti ve společných podnicích	1.1.2005
IAS 32	Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace	1.1.2005
IAS 33	Zisk na akcii	1.1.2005
IAS 34	Mezitímní účetní výkaznictví	31.3.2004
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv	31.3.2004
IAS 37	Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva	1.7.1999
IAS 38	Nehmotná aktiva	31.3.2004
IAS 39	Finanční nástroje: účtování a oceňování	1.1.2005
IAS 40	Investice do nemovitostí	1.1.2005
IAS 41	Zemědělství	1.1.2003

Tab. 23. Příloha III. – Interpretace k 1. 1. 2005. [16]

SIC 7	Zavedení Eura	IAS 21	1.6.1998
SIC 10	Státní podpora bez specifické vazby k provozním činnostem	IAS 20	1.8.1998
SIC 12	Konsolidace - jednotky zvláštního určení	IAS 27	1.7.1999
SIC 13	Spoluovládané jednotky - nepeněžní vklady spoluvlastníků	IAS 31	1.1.1999
SIC 15	Operativní leasingy - pobídky	IAS 17	1.1.1999
SIC 21	Daně ze zisku - zpětná ziskatelnost přeceněných neodepisovatelných aktiv	IAS 12	15.7.2000
SIC 25	Daně ze zisku - změny v daňovém statutu podniku nebo jeho akcionářů	IAS 12	15.7.2000
SIC 27	Vyhodnocování podstaty transakcí uzavřených právní formou leasingu	IAS 1, IAS 17 a IAS 18	31.12.2001
SIC 29	Zveřejňování - Ujednání o poskytování licencovaných služeb	IAS 1	31.12.2001
SIC 31	Výnosy (tržby) - barterové transakce zahrnující reklamní služby	IAS 18	31.12.2001
SIC 32	Nehmotná aktiva - náklady na webové stránky		25.3.2002
IFRIC 1	Změny v existujících závazcích souvisejících s vyřazením, rekultivací a podobných závazcích	IAS 37	1.9.2004
IFRIC 2	Členské podíly v družstvech a podobné nástroje	IAS 32	1.1.2005
IFRIC 3	Emisní práva	IAS 20, IAS 37, IAS 38	1.3.2005
IFRIC 4	Určení, zda smlouva obsahuje leasing	IAS 17	1.1.2006
IFRIC 5	Práva na podíly ve fondech pro vyřazení, rekultivaci a životní prostředí	IAS 8, IAS 27, IAS 28, IAS 31, IAS 37, IAS 39, SIC 12	1.1.2006

Pozn.: Ve třetím sloupci jsou čísla standardů, ke kterým se interpretace vztahují, ve čtvrtém sloupci je uvedeno datum platnosti.

Standards a interpretace, které byly součástí textu Mezinárodních standardů účetního výkaznictví z roku 2003, ale již nejsou ve výše uvedeném seznamu uvedeny, **byly zrušeny**.

Tab. 24. Příloha III. – Seznam zrušených materiálů. [16]

IAS 15	Informace vyjadřující dopady měnících se cen	
IAS 22	Podnikové kombinace (nahrazen IFRS 3)	
IAS 35	Ukončované činnosti (nahrazen IFRS 5)	
SIC 1	Konsistence - různé nákladové vzorce pro ocenění zásob (zrušen novelou IAS 2)	IAS 2
SIC 2	Konsistence - aktivace výpůjčních nákladů (zrušen novelou IAS 8)	IAS 23
SIC 3	Vyloučení nerealizovaných zisků a ztrát z transakcí s přidruženými podniky (zrušen novelou IAS 28)	IAS 28
SIC 5	Klasifikace finančních nástrojů - ustanovení o podmíněném vypořádání (zrušen novelou IAS 32)	IAS 32
SIC 6	Náklady na úpravu stávajícího programového vybavení (zrušen novelou IAS 16)	KR
SIC 8	První aplikace IAS jako primárního konceptu účetnictví (zrušen přijetím IFRS 1)	IAS 1
SIC 9	Podnikové kombinace - rozlišení akvizic a spojení podílů (zrušen přijetím IFRS 3)	IAS 22
SIC 11	Cizí měna - aktivace kurzových ztrát ze silné devalvace měny (zrušen novelou IAS 21)	IAS 21
SIC 14	Pozemky, budovy a zařízení - kompenzace snížení hodnoty nebo ztrát položek (zrušen novelou IAS 16)	IAS 16
SIC 16	Základní kapitál - zpětně nabyté kapitálové nástroje (vlastní akcie) (zrušen novelou IAS 32)	IAS 32
SIC 17	Základní kapitál - náklady na transakce s vlastním kapitálem (zrušen novelou IAS 32)	IAS 32
SIC 18	Konsistence - alternativní metody (zrušen novelou IAS 8)	IAS 1
SIC 19	Měna použitá pro vykazání - oceňování a prezentace účetní závěrky podle IAS 21 a IAS 29 (zrušen novelou IAS 21)	IAS 21 a IAS 29
SIC 20	Ekvivalenční metoda - Uznání ztrát (zrušen novelou IAS 28)	IAS 27
SIC 22	Podnikové kombinace - následné úpravy fair value a původně vykázaného goodwillu (zrušen přijetím IFRS 3)	IAS 22
SIC 23	Pozemky, budovy a zařízení - hlavní prověrka nebo náklady na geneální opravu (zrušen novelou IAS 16)	IAS 16
SIC 24	Zisk na akciích - Finanční nástroje a jiné smlouvy, které mohou být vypořádány akcemi (zrušen novelou IAS 33)	IAS 33
SIC 28	Podnikové kombinace - datum směny a fair value kapitálových nástrojů (zrušen přijetím IFRS 3)	IAS 22
SIC 30	Měna použitá pro vykazání - převod z měny vykazání na měnu zveřejnění (zrušen novelou IAS 21)	IAS 21 a IAS 29
SIC 33	Konsolidace a ekvivalenční metoda - potenciální hlasovací práva a přiřazení vlastnických podílů (zrušen novelami IAS 27 a IAS 28)	IAS 27, IAS 28 a IAS 39

Pozn.: U interpretací je ve třetím sloupci uveden standard, ke kterému se SIC vztahovala.